HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 20 — No. 5637 + 1545 Telefon: 20203 Sabahları çıkar siyasî gazete Fiatı 10 Kuruş ÇARŞAMBA 26 TEMMUZ 1950

Hükûmet dünya çapında ehemmiyet taşıyan bir karar aldı

Kore savaşına 4500 kişilik bir askerî kuvvetle katılıyoruz

Silâhlı yardım kararı Bayarın riyasetindeki toplantıda alındı

Bakanlar Kurulunun Cumhurbaşkanının reisliğindeki toplantısında Meclis ve Genelkurmay Başkanları da bulundu

Köprülü kararımızı Trygve Lie'ye bildirdi

Ankara 25 (A.A.) — Birleşmiş milletler genel sekreteri Trygve Lie tarafından Koreye silâhlı yardım yapılması hususunda Birleşmiş milletler üyesi devletlere telgrafla müracaat edildiği malûmdur.

Genel sekreter bu arada, hükûmetimize de aynı mealde bir telgraf göndermiştir. Bu müracaat bugün Cumhurbaşkanının riyasetinde toplanan Bakanlar kurulunda tetkik edilmiş ve bu konuda ittihaz edilen karara tevfikan metni aşağıda yazılı cevabî telgraf birleşmiş milletler genel sekreterine gönderilmiştir:

Ekselâns bay Trygve Lie

Birleşmiş Milletler
Genel sekreteri.
Lake - Success

Birleşmiş milletler paktından doğan taahhütlerine ve güvenlik konseyinin kararları-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 6 da)

Cumhurbaşkanı uçakla Yalovadan Ankaraya varışında Bakanlar ve askerî erkân tarafından karşılanıyor

HERGÜN:

Bir insafsızlık şaheseri..

Yazan: Selim Ragıp EMEÇ

Son C.H.P. si hükûmetinde Devlet bakanlığı vazifesini yapmış olan sayın Cemil Sait Barlas bir demeç vererek D.P. iktidarının iş başına geldiği günden beri yaptığı ve yapacağı işler hakkında şu mütalâaları ileri sürmüş:

Devlete ait fabrikalardan hususi eşhasa devredilmek istenenlerin böyle bir muameleye tâbi tutulmalarına prensip itibariyle aleyhtarım. Fakat behemehal devredilmelerinde ısrar olunursa, o zaman, bu fabrikaların, onları işleten personele devredilmelerini tercih ederim. Bu suretle matlûp yine hâsıl olur ve fabrikalar, dolayısiyle, hususi teşebbüse devredilmiş sayılırlar.

D.P iktidarının şimdiye kadar müşahede olunan faaliyeti hakkında da şu sözleri ilâve etmiş:

*«Bugüne kadarki icraatların*da müsbet hiç bir şey göremiyorum.

Ben, bir hükûmetin kıymetini, iktisadi sahada aldığı tedbirleriyle ölçerim. Bugünkü iktidar, bizim yaptıklarımıza ne yeni bir şey ekledi, ne de bir şey değiştirdi.»

Yazımın serlevhasında da görülmüş olacağı gibi, bu gibi sözler için kullanılabilecek sıfat sadece insafsızlık olmamak lâzım gelirken; ben, hükmümü hafifleterek böyle bir tâbir ile kanaat etmeyi müreccah gördüm. Yoksa; gözönünde *duran açık* bir vaziyeti sadece tâğyir değil; onu toptan inkâr eden insanlar için, kullanılması lâzım gelen kelimeler, elbette ki daha başka ve elbette ki çok daha şümullü olmak lâzım gelirdi.

D. P. iktidarının kaç günden beri iş başında bulunduğu ve kaç senelik bir bozukluğu düzeltmek vazifesini üzerine aldığı bahahati üzerinde artık durmıyalım. Fakat eski Devlet bakanının; her halde hususi bir maksatla ortaya koymuş olduğu şu, fabrikaların hususi teşebbüse devirleri meselesi üzerinde bir parçacık tevakkuf edelim ve devlete ait olup hususi teşebbüse terkedilmeleri düşünülen tesisler hakkında beslenen bu devir tasarısının sebeplerine, bir, göz atalım. Çünkü faydalı olacağına inanıyorum. Bir defa böyle bir fikir nereden doğmuştur. Onu tetkik edelim:

Devlete ait olan işletmelerden hemen hepsi dünya piyasalarile rekabet edebilir bir vaziyette

(Devamı sayfa 7, Sü. 7 de)

İzmit körfezinde görülen denizaltı

Haber yalanlanmakla beraber körfezde deniz ekipleri tarama yapıyor

İzmit 25 (Hususi Muhabirimizden) — Dün gazetemizde bildirilmiş olan İzmit körfezinde *görüldüğü iddia edilen* denizaltının tahkikatı için bütün gün meşgul oldum.

Askerî makamlar ve ilgili şahıslar sureti kat'iyede bu haberi yalanlamakla beraber, bu haberin mahiyeti hakkında esaslı tahkikatlarını de derinleştirmektedirler. Bilhassa askerî makamlar müracaatimde sinirlilik göstermişler ve tek kelime söylemeden telefonu kapamış*lardır.*

Vilâyete yaptığım müracaatta haberin evvelki gece bir şahsın saat 10 sıralarında Körfezde elli altmış metre kadar ileride denizaltıya benzer bir karaltıyı görüp biraz sonra battığını da müşahede edince ilgili-

(Devamı Sayfa 7, Sü 4 te)

Amerikan Âyan üyesi Cain'in demeci

Türkiyenin Şimaldeki tehlikeye rağmen asker göndermesi mühim tesir yapacaktır

Türkiye Koreye ilk olarak kuvvet gönderecek olursa namı ve şanı dünyaya yayılacak ve Birleşmiş Milletler bayrağının altındaki Amerikan bayrağının yanında Türk bayrağı da yer alacaktır

Ankara 25 (Hususi muhabirimizden) — Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Amerikalı senatör Mr. Cain bugün bir basın toplantısı yapmış, çok dikkate şayan bir beyanatta bulunmuştur.

(Devamı Sayfa 7, Sü. 1 de)

Tarihî toplantının tafsilâtı

Ankara 25 (Hususi muhabirimizden) — Cumhurbaşkanı Celâl Bayar beraberinde Meclis başkanı Refik Koraltan ve Baş-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 5 te)

Mr. Cain uçak alanında gazetecilere beyanatta bulunuyor

Amerikalılar Komünistlerin taarruzu karşısında çekildi

Mac Arthur Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin Korede kalacağını ve galip geleceğini bildiriyor

Londra 25 (B.B.C.) — Güvenlik konseyi bugün Birleşmiş milletler kuvvetleri komutanı general Mac Arthurün raporunu dinlemek üzere toplanmıştır.

Bu raporda general Korenin güney kısmındaki mevzilinin emin bir üs teşkil ettiğini bildirmektedir. Raporda Korede şimdi kuvvetli birliklere malikiz ve Tanrının yardımiyle orada kalacağız, zayiat nisbeten hafiftir ve birleşmiş milletler ordusunun kuvveti mütemadiyen arttırılacaktır. Birleşmiş milletler kuvvetleri Koreyi muhafaza edecekler ve tahrik edilmiş istilâcılar oradan ayrılacaklardır, denilmektedir.

Kuzey Korelilerin top yekûn 7 tümen 90 - 100 bin kişilik bir kuvveti. Rus mamulâtı 100 tank ve Sovyet mamulâtı 100 - 150 harp uçağı bulunduğu, buna mukabil güney Korelilerin tank ve ağır toplardan mahrum dört tümeni ve 16 talim uçağına sahip bulunduğu raporda tasrih edilmekte ve Kuzeylilerin ken-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 5 te)

Yamyamlar kaçarken yakalandı

İzmit 25 (Hususi muhabirimizden) — Kocaeli yamyamları dün gece mevkuf bulundukları Karasu hapishanesinin duvarını küskü ile delmek suretiyle firara teşebbüs etmişler ve bunda da kısmen muvaffak olmuşlardır.

Ancak gece yarısına yakın bir

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

Kanadanın kaybı

Midhat Cemal KUNTAY

Geçen gün ölen Makenzi King Kanada için bir kayıptır. Bazı insanlar, kendi milletlerinin vatandaşı olduktan sonra, başka milletlerin de mânevi hemşehrileridirler. Kanadanın eski Başbakanı bunlardandı.

Dedesi nişanlarını satacak derecede fakir olan, fakat aslı 13 üncü yüzyılda İskoçyada necabetli bir aileden başlıyan Makenzi King, o devlet adamı idi ki, kendisini ziyaret eden bir müellife, hazine olarak dedesinin, babasının ve kendisinin eserleri duran kütüphane rafını gösteriyor, ve ilâve ediyordu:

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Perşembe 3 Ağustos 1950
Sene 3 - No. 817
Fiatı 10 kuruştur.

Hürriyet
GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE
Müessisi: SEDAT SIMAVİ

Atlantik Paktına girmek için resmen müracaatta bulunduk

Bevin Strazburgda Köprülü ile bu meseleyi görüşecek

İngiltere, Amerika ve İtalya Pakta iştirak talebimizi destekliyecekler

Pakta girdikten sonra bir taarruza uğrarsak diğer âza devletler bizi müdafaayı taahhüt etmiş olacaklar

Önümüzdeki eylûlde Amerika'da toplanacak olan Kuzey Atlantik Paktı konseyi, hükûmetimiz tarafından yapılan talep hakkında bir karar verecek

Londra 2 (A.A ve AP) — Türkiye'nin Kuzey Atlantik Paktı teşkilâtına girmek arzusunda olduğu, bu gün İngiliz Dışişleri Bakanlığı tarafından açıklanmıştır.

Türkiye'nin Atlantik Paktına gir... Dışişleri Bakanlığı ... açık ...

... Büyük Elçilerine de aynı mealde tekliflerde bulunmuştur.

İngiliz resmi çevrelerinden bugün öğrenildiğine göre, bu mesele üzerinde bir karara varmak salâhiyeti eylûlde Birleşik Amerika'da toplanacak olan Atlantik Konseyine aittir.

İngiltere ve Amerika Türkiye'yi destekliyecekler

Umumiyetle iyi haber alan İngiliz kaynaklarından bildirildiğine ...

(Devamı Sa. 4: Sü. 1 de)

Orta büyüklükte Amerikan tankları Güney Kore'de savaş hattına gönderilirken (Foto: AP)

Kore'deki Amerikan kıtaları yakında taarruza geçecekler

Kuzey Koreliler taarruz tarihinden önce istilâyı tamamlamak için büyük gayretler yapıyorlar

Amerikalılar yeni stratejik ric'atler yapıp Kumfon'u ve daha birkaç yeri boşalttılar

Tokyo 2 (A.A.) — (United Press) ...

(Devamı Sa. 4: Sü. 5 de)

İstifa eden Millî Eğitim Bakanı Avni Başman

Millî Eğitim Bakanı dün istifa etti

İstifa Ankara'da teessür uyandırdı

Ankara 2 (Hususi muhabirimizden) ...

Millî Savunma Bakanının istifa edeceği asılsız

Ankara 2 (Hususi muhabirimizden) ...

Nehirden çıkarılan bombalar

Belçika'da vaziyet normalleşiyor

Sosyalist Partisi 500.000 işçinin tekrar vazifeye başlamasını emretti

Brüksel 2 (A.A ve AP) ...

İsyan vaziyetinden başına dönüldü

(Devamı Sa. 4; Sü. 1 de)

Komünistlerle mücadele için Almanya seferber edilecek

Maamafih Amerika ve İngiltere'nin desteklediği bu fikre Fransa pek yanaşmıyor

Londra 2 (AP) — ...

Bir İtalyan filosu Malta adasında

Valetta (Malta) 2 (AP) ...

Ingiltere'deki sabotaj vak'aları

Kore harp sahasına sevkedilmek üzere mavnalara yüklenmiş olarak Portsmouth limanında duran cephaneler bir sabotaj hareketi neticesinde infilâk ederek mühim hasarlara sebep olmuştur. Resmimiz, hâdise yerinde tetkikler yapan polis ve mütehassısları göstermektedir. (Foto: AP)

27,5 lira yüzünden bir adam öldürüldü

Bir kahvede çıkan kavga sonunda da bir kişi öldürüldü; suçu başka biri üzerine aldı fakat asıl katil sonradan bulundu

...

Arkadaşını öldüren Rahmi Gülşen

(Devamı Sa. 4 Sü. 2 de)

Muhtemel Rus hücumu karşısında Avrupanın vaziyeti

Amerika, müdafaa hazırlıkları için birkaç aylık müddet lâzım olduğu fikrinde

Paris 2 (AP) — Kuzey Atlantik Paktı toplantılarındaki Fransız temsilci heyeti, iyi haber alan kaynaklardan verilen malûmata göre, Başbakan Rene Pleven'in Pakt sahasındaki devletlerin askeri kaynaklarını birleştirmek hususundaki teklifini tafsil eden bir karar suretini bugün konferansa arzedeceklerdir.

Fransız teklifinin muhtevası hakkında henüz resmi malûmat almak imkânı elde edilememiş olmakla beraber, Fransız çevreleri sözü geçen birliğe Amerikan askeri kuvvetlerinin de ithal edileceğini belirtmektedirler.

Amerikan görüşü

Diğer taraftan şayet yarın vuku bulacak olursa, Amerikan liderler Batı Avrupa'yı bir Rus taarruzuna karşı müdafaa etmek ümidinde değillerdir. Fakat, liderler, "X." zarfında İngiltere ve Fransa'nın maddeten ve mânen bir mukavemete kadir olacak şekilde silâhlandıklarını ve kuvvetlendirdiklerini kaydetmektedirler.

Bu, devam etmekte olan Atlantik Paktı konferansında açıklanmış olan Amerikan görüşüdür.

Bu bakımdan yapılmakta olan hareketler henüz yenidir ve Kore ihtilâfının patlak vermesi ile meydana çıkmıştır. Bu komünist taarruzu karşısında, Amerika için, Avrupa müdafaasının zafiyeti bir endişe mevzuu olmuştur. Evvelce aynı ihtimal gene endişe ile fakat uzak olarak nazara alınmaktaydı.

Filistin komisyonunda Türk delegeliğine tâyin edilen

Dr. Tevfik Rüştü Aras dün geldi

Yeni işine başlamak üzere bugünlerde Cenevre'ye gidecek

Birleşmiş Milletler Filistin Uzlaştırma Komisyonunda ...

— "Bildiğime göre Birleşmiş Milletler Konseyi, 1948 yılında barış uğrunda canını vermiş olan ... Konsey Başkanı Kont Bernadotte'un yerine bir Uzlaştırma Komisyonu ...

(Devamı Sa. 4; Sü. 2 de)

Ulaştırma Bakanının dünkü ziyaret ve tetkikleri

Şehrimizde bulunan Ulaştırma Bakanı Tevfik İleri dün Denizyolları Umum Müdürlüğünde meşgul olmuş ve Teknik Üniversiteyi ziyaret etmiştir. Bakan Ankara'da Bakanlar Kurulu toplantısında bulunduktan sonra tekrar İstanbul'a dönecek ve çalışmalarına devam edecektir. Yukardaki resim, Tevfik İleri ...

Güvenlik Konseyinde

Gündemin tespiti için münakaşalar oluyor

Lake Success 2 (A.A) — (Afp) Güvenlik Konseyinin bugünkü toplantısına Malik'in dün söylediği nutkun Fransızca tercümesinin okunmasiyle başlanmıştır.

İngiltere temsilcisi Sir Gladwyn Jebb, Çin'in temsili meselesiyle Kore tecavüzü meselesinin ayrı ayrı müzakere edilmesi lâzımgeldiğini bildirmiştir.

Amerikan Heyeti sözcüsü, Güvenlik Konseyinin oturumundan önce verdiği beyanatta, Amerika'nın Konseye verdiği takririn gündeminde ... mıştır: "Kore Cumhuriyetine karşı yapılan tecavüz..."

İngiliz delegesi Warren Austin kendi teklifinin görüşülmeğe baş...

(Devamı Sa. 4; Sü. 1 de)

RENKLİ Karikatürümüz SON SAYFADA

Misafir Amerikalı denizcilerin ziyaretleri

Şehrimizde misafir bulunan Amerikan filosu bahriyelileri şehirdeki ziyaretlerine devam etmektedirler. Selodan bir takım dün Galatasaray'ın basketbolcularla bir karşılaşma yapmıştır. Resim, iki takımı bir arada göstermektedir. Haberlerimiz 4 üncü sahifededir. (Foto: Hürriyet - Ali ERSAN)

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ

27 nci yıl sayı: 9467

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta Kutusu İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumi Santral Numarası: 24298, Yazı İşleri 24299, Matbaa: 24291

Çarşamba 13 Aralık 1950

Kahraman Tugayımız Seul'u müdafaa edecek

Mehmedcikler sivil halkın boşalttığı Güney Kore başkentinde mevzi aldılar

Dün Tokyo'da şehidlerimiz için hazin bir cenaze töreni yapıldı. "Türkler gibi dövüştüler" diyerek bir kıt'anın yararlığını göstermek âdet haline geldi

(Harb muhabirimiz Faruk Fenik bildiriyor)

Tokyo — Birleşmiş Milletler bayrağı altında çarpışarak yüksek bir ideal uğrunda hayatlarını feda etmiş olan kahramanlar için bugün burada hazin bir cenaze töreni yapıldı. Korede sayıca üstün düşman kuvvetlerine karşı sonuna kadar savaşırken şehid düşen Kâzım Tezcanla Halil Küçükgörü gözyaşları arasında toprağa verdik. Şerefle müdafaa ettikleri ayyıldızlı bayrağın sardığı tabutların peşisıra Birleşmiş Milletler mümessilleri, Amerikalı generaller ve kalabalık bir halk kütlesi gitmiştir. Bunların arasında üç yüze yakın kadınlı erkekli Türk kolonisi de bulunmuştur.

Bu kahraman şehidlerimizin nâşı toprağa verilirken heyecanlı bir konuşma yapan Albay Öktem sözlerini şöyle bitirdi: «Aziz şehidlerimiz, ruhunuz şadolsun. Türk milletinin kalbinde ebediyen yaşıyacaksınız.»

Bu akşam tekrar cepheye hareket ediyorum. Buradaki kaynaklardan aldığım malûmata göre, kahraman tugayımıza boşaltılmakta olan Korenin başkenti Seul'ü korumak ve buradaki ana münakale yollarını kontrol altında bulundurmak vazifesi verilmiştir. Bundan bir kaç hafta evvel cephenin en nazik noktasında kahramanca dövüşerek bü-

— Arkası Sa. 7, Sü. 1 de —

10 aralık tarihinde harb muhabirimizin Kore'de çektiği resimler dün gece sabaha karşı uçakla gelmiştir: Yukarıdaki resimde kahraman erlerimiz, aldıkları Kızıl Çinli esirlerin üzerlerini ararlarken görülmektedir

Meclisin evvelki günkü toplantısından bir sahne

C.H.P. Merkez binası Hazinenin malı oldu

Bu bina tahliye ettirilerek Atatürk müzesi haline ifrağ edilecek

D.P. Grupu toplantısında C.H.P. nin haksız iktisab ettiği malların iadesi için bir karar vermesi ileri sürüldü

Ankara 12 (Telefonla) — Demokrat Parti Meclis Grupu bugün saat 15 te toplanmıştır. Kırşehir milletvekili Rifat Özdeş, bir takrir vererek dünkü gensoru münasebetile açılan münakaşalar sırasında hükümete açık oyla itimad reyi verilmesi esnasında müstenkif rey veren milletvekillerinin Demokrat Parti milletvekillerinden Nezihe Bilge olduğunu ve bu milletvekilinin bundan evvel aynı mevzu için Meclisin toplanması hakkında takrire imza toplayan milletvekillerinden bir tanesi bulunduğunu, bu itibarla kendisi hakkında partice ne gibi bir karar alınacağını sormuştur. Bu takrir üzerine D

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Tek çıkar yol harbe hazırlanmaktır

Kore meselesinin doğurduğu buhran, bir kaç gündenberi askeri ve siyasi bakımlardan, belki de muvakkat, nisbi bir sükûn devresine girmişti. Komünist Çin kuvvetleri 38 inci arz dairesini aşmadıkları gibi Birleşmiş Milletler ordusu da, uğradığı baskından sonraki süratli çekilmesile 13 gündenberi düşmanla teması keserek yeni bir müdafaa hattında tutundu. Kuzey doğu cephesinde çevrilmiş olan 20-25 bin kişilik kuvvet de, çetin savaşlardan sonra, kendisine yol açarak sahile ulaşmaktadır. Şimdilik esas cephede sükûnet vardır.

Askeri vaziyetteki sükûnete mukabil buhranın siyasi cephesinde yeni bir faaliyet başlamıştır. Çinin 38 inci arz dairesini aşmamasını istemiş olan 13 Asyalı ve Ortadoğulu Arab memleketinin temsilcileri tekrar toplanmışlardır. Bu grupa başkanlık eden Hind delegesi evvelâ ateş kesilmesini, kısa bir zaman sonra da bir mütareke hattı tesbit edilmesini ve bir barış konferansı toplanmasını tavsiye etmiştir. Hind delegesi, bu hususta komünist Çinin ne düşündüğü sorulmadan bu teklifin Birleşmiş Milletlerin siyasi komitesine havale edilmesinde ısrar etmiştir. Acaba Hind delegesi neden böyle esrarlı bir teklifte bulunuyor. İki tarafa karşı bir olupbitti yapmak için mi? 13 devlet Hind teklifini kabul etmişler ve Birleşmiş Milletlere arza karar vermişlerdir.

Şimdilik Kızıl Çin, 38 inci arz dairesini aşmıyarak müzakere yolunu kabul edeceğine dair, sarih bir şey söylememişse de böyle yapacağına dair bir ümid mevcuddur. Yalnız şu var ki bu müzakerelerin bir anlaşma ile neticeleneceğine inanmak güçtür. Çünkü komünist Çinin, Sovyet Rusyanın da teşviki ve tahrikile kabul edilmiyecek taleblerde bulunacağı meselâ Vichinsky'nin teklifini destekliyerek Korede bulunan bütün kuvvetlerin çekilmesini istiyeceği hemen hemen muhakkak addediliyor. Halbuki Amerika ile İngiltere, Koreyi kendiliklerinden tahliye etmemek azim ve kararında olduklarını bildirmişlerdir. Bu mesele üzerinde bir anlaşmaya varılmadığı takdirde, Çinlilerin mantıkan Birleşmiş Milletler ordusunu Koreden zorla söküp atmak için taarruza geçmeleri icab edecektir ki bu da, Korede harbin ve komünist Çinle mücadelenin devamı demektir.

Amerika, bu ihtimali düşünerek fevkalâde hal vaziyetinin ilânı üzerinde ehemmiyetle durmaktadır. Fevkalâde hal vaziyetinin ilânı demek, aşağı yukarı Amerikanın seferberliği demektir. O zaman Mr. Truman geniş salâhiyetlerle lüzumlu gördüğü her tedbiri alabilecektir.

Kızıl Çinin müzakere yolunu tercih edip etmiyeceği, tercih etse de

ABİDİN DAVER

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 de —

Sağlık Bakanı Ekrem Hayri Üstündağ dün gazetecilerle görüşürken

Sağlık Bakanı dün bir basın toplantısı yaptı

Genelevler kapatılacak. Hemşireler için yeni bir kanun tasarısı hazırlandı

Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Ekrem Hayri Üstündağ yanında Sağlık Müdürü Dr. Faik Yargıcı olduğu halde dün saat 17 de Gazeteciler Cemiyetine giderek, basın mensublarile uzun bir görüşme yapmıştır. Bakan, gazetecilerin suallerini cevablandırmış ve genelevlerin kaldırılacağına dair ileri sürülen mütalealar etrafında şu

— Arkası Sa. 7, Sü. 1 de —

İsveç Takımının Şehrimizde Yapacağı Maçlar

Şehrimize gelen İsveç üçüncüsü Helsingborg takımı ilk maçını cumartesi günü yapacaktır. Yukarıdaki resimde Helsingborg takımı oyuncuları bir arada görülmektedir.

Kore'de ateş kesilmesi için görüşmeler başladı

Birleşmiş Milletler Siyasi Komisyonu bu husustaki bir teklifi derhal gündeme almayı kabul etti

Lakes Success 12 (A.P. - R.) — 12 Asya ve Ortadoğu devleti bugün Korede çarpışmaları durdurmağa ve diğer Uzakdoğu meselelerinin halline matuf bir plânı Birleşmiş Milletlere sunmuşlardır. İki takrir ihtiva eden bu plânın acele görüşülmesi Genel Kurul siyaset komitesinin bu akşam yaptığı toplantıda Sovyetlerle peyklerinin 5 muhalif oyuna karşı 48 lehte reyle kabul edilmiştir. Bu proje etrafındaki müzakerelere yarın başlanacaktır.

Plânın hazırlanmasında ön plânda bir rol oynamış olan Hindistan delegesi Sir Benegal Rau'ya göre, komünist Çin temsilcisi Wuu Hsiu-Çuan, Pekinin harb istemediğini kat'iyetle beyan etmiştir.

Hindistan, Kore savaşı durduktan sonra Çin komünistlerine Asyadaki umumi meselelerin hallinde doğrudan doğruya söz hakkı verilmesini teklif etmiştir.

Plânın ihtiva ettiği takrirlerden biri mucibince, Genel Kurul Başkanı İranlı Nasrullah Entezam'ın riyasetinde 3 kişilik bir komisyon kurulacak ve bu komisyon Korede ateş kesilmesini sağlıyacak bir esas tesbit edecektir. İkinci takrir mucibince, ihdas edilecek bir komisyon bütün Uzakdoğu meselelerinin halli için tavsiyelerde bulunacaktır.

Amerikan elçilerinin toplantısı

Memleketimize gelmesi beklenen Acheson'un muavini McGhee toplantıya riyaset edecek

Amerika Dış İşleri Bakanlığı Yakınşark ve Afrika işleri yardımcısı Mr. George Crews McGhee'nin yakında Türkiyeye gelmesi beklenmektedir. Mr. George Crews Mc Ghee ile Yakınşark ve Afrika işleri Dairesi Başkanı Mr. Burton Yost Berry ve Yakınşark işleri şubesi Başkanı Mr. Gordon Henry Mattison da beraber şehrimize geleceklerdir. Amerikanın Dış İşleri Bakan yardımcısının bu seyahati şehrimizde yapılacağı söylenilen Ortaşark

— Arkası Sa. 3, Sü. 3 te —

Mardin milletvekili Kâmil Boran

32 yıllık bir kanun

C.H.P. milletvekillerinden Kâmil Boran, Hâkim ve Savcılar hakkındaki selâhiyet kanununun kaldırılmasını istedi

Ankara 12 (Telefonla) — Halk Partili milletvekillerinden biri tarafından yeni Meclise ilk defa bir kanun teklif edildi. Kâmil Boran (Mardin) hâkim ve savcılar hakkındaki selâhiyet kanununun lâğvını istemektedir. Teklifin gerekçesine göre 1332 tarihli muvakkat kanun ile Adliye Vekiline bazı salâhiyetler tanınmıştır. Vekil kadrosuzluk, devamsızlık yüzünden, yargıç, savcı veya adliye memuru olmıyan bir mıntakaya başka yerlerden eleman temin edebilmekte-

— Arkası Sa. 3, Sü. 4 te —

Sigaraların ambalajları değişecek

Genel Müdür Hâdi Hüsman muhtelif tekel mevzularına dair beyanatta bulundu

Tekel Genel Müdürlüğü, bütün mamulâtında ambalaja birinci derecede itina göstermek hususundaki kararını geniş ölçüde tatbika başlamıştır. Bu hususta Tekel Genel Müdürü Hadi Hüsman, Türk Haberler Ajansı muhabirine aşağıdaki beyanatı vermiştir:

«— Yeni şekilde ambalajlanmış olarak Bafradan sigarası bir kaç güne kadar, Büyükkulüb ve Bahar sigaraları da onu takiben piyasaya çıkarılacaktır. Sıra ile bütün sigaraların ambalajları değiştirilecektir. Yeni ambalajlarda sigaralar evvelâ kalaylı kâğıdlara ve sonra da selofan kâğıdına sarılacak, ayrıca kutulara da onar adedlik iki paket halinde konulacaktır. Sigaraların bir kısmı Amerikan usulü

— Arkası Sa. 3, Sü. 7 de —

Mesuliyetli mücadele...

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Salı 9 Ocak 1951 Sene 3 - No. 976 Fiatı 10 kuruştur

Hürriyet

GÜNLÜK MÜSTAKIL SİYASİ GAZETE

Müessisi : SEDAT SİMAVİ

Kore yaralılarının ilk kafilesi dün geldi

Dün gelen ilk yaralı kafilesine mensup ağır yaralı bir kahraman, sağlık ekibinin ve halkın elleri üzerinde sedye ile Yeşilköy hava meydanında sıhhiye uçağından indirilirken (Foto: Hürriyet — ALİ ERSAN)

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar ve Başbakan Adnan Menderes Kasımpaşa'daki Deniz Hastahanesine yerleştirilen Kore yaralılarından bir kahramanın hatırını sorarak vaziyetile alâkadar olurlarken (Foto: Hürriyet — ALİ ERSAN)

Halkın sevgi tezahürleriyle karşılanan

Kafile Kasımpaşa Deniz Hastanesine yerleştirildi

Kahramanlar, her biri bir destan olan maceralarını tevazu ile anlattılar

Dün gelen yaralıların isimleri

Yaralılardan üçü Diyarbakır'da kaldı

Kore'de kahramanca çarpışarak yaralanan erlerimizden 19 kişilik bir kafile, dün iki askerî uçağımızla, Irak hava meydanı Habbaniye'den Yeşilköy'e getirilmiş ve buradan hasta nakliye otomobilleriyle götürülerek Deniz Hastahanesine yatırılmışlardır.

Yaralılarımızın gelmesi dolayısiyle dün Yeşilköy'de tarihî bir gün yaşanmış, meydana toplanan yüzlerce kişi, kahraman Türk çocuklarına, içten gelen samimî bir karşılama töreni yapmıştır.

(Devamı Sa. 5; Sü. 1 de)

16 yerinden yaralanan Çankırılı Hidayet Çiftçi Hastahanede muharririmizle görüşürken (Foto: Hürriyet — ALİ ERSAN)

Muzaffer Kayalıbay'ın ölümüne sebep olmaktan sanık

Ömer İnönü'nün muhakemesine ikinci Ağırcezada devam edildi

Dünkü celsede görgü şahitleriyle tali derecedeki şahitlerden ceman 23 kişi dinlendi, duruşmaya bugün devam olunacak

16 mart 945 gecesi Taksimde, Tekinik Okul Pansiyon Amiri Muzaffer Kayalıbay'ı otomobille çiğneyerek öldürdüğü iddiasiyle mahkemeye verilen Ömer İnönü'nün duruşmasına dün sabah saat onda İkinci Ağır Cezada devam edilmiştir.

Silâh kaçırdığı iddia edilen milletvekili

Dün Meclis'te, Urfa milletvekili Hasan Oral hakkındaki sual takriri görüşüldü

(Devamı Sa. 5; Sü. 4 de)

Tekirdağ'da da göçmenleri ziyaret eden

Cumhurbaşkanı ve Başbakan dün Istanbul'a döndüler

Bayar, Menderes'le birlikte Deniz Hastahanesine giderek kahraman yaralıların hâtırlarını sordu ve vaziyetleriyle çok yakından alâkadar oldu

Deniz Hastahanesinde

(Devamı Sa. 5; Sü. 5 de)

Truman'ın kongreye mesajı

Kızıl tehlikeye karşı silâhlanma tavsiye ediyor

Ordu 3,5 milyona çıkacak, 50.000 uçak ve 35.000 tank imal olunacak

(Devamı Sa. 5; Sü. 3 te)

Edip Çiçekli'ye bir suikast teşebbüsü

(Devamı Sa. 5; Sü. 4 de)

Eisenhower bugün Brüksel'e gidecek

Tetkiklerini bitirince Amerika'ya dönüp Başkan Truman'a raporunu verecek

Avrupa'nın kızıl tehlikeye karşı müdafaa plânını hazırlamak üzere Paris'e gelen General Eisenhower, Mareşal Montgomery ile de (yukarda) görüşmüştür. Yukardaki resmi, Mareşalin Bonn'a geçen hafta yaptığı ziyaret esnasında alınmıştır. (Foto: D.P.A.)

Dominyonlar konferansında anlaşmazlıklar

(Foto: AP)

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ

27 nci yıl sayı : 9666

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta Kutusu İstanbul No. 246
Telefonları: Umumi Santral Numarası: 24298, Yazı İşleri 24290, Matbaa: 24299

Perşembe 28 Haziran 1951

Ticanî meczublarına karşı geç kalmış ilk tedbirler

Menfur Ankara taarruzundan sonra tarikatin şeyhi Pilâvoğlu ile 10 müridi tevkif edildiler

Büyük Millet Meclisine bir soru önergesi verilerek bu hareketin siyasi bir hüviyeti bulunup bulunmadığı soruldu

Çubuktaki Atatürk heykelinin kırıldıktan sonraki hali ve hâdisenin faili Selim Cavio

Ankara 27 (Telefonla) — Ticanî tarikati meczublarının son derece menfur hareketleri yetkili çevreleri şimdi bir çok bakımlardan meşgul etmektedir. Mesele bir soru önergesile Büyük Millet Meclisine de intikal etmiş bulunuyor. Bizzat Başbakan Adnan Menderesten cevab istiyen soru Bize milletvekili Osman Kavrakoğlu tarafından bu akşam Meclis Başkanlığına sunul-

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Artık yeter

İ[illegible]

NADİR NADİ

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Gençliğin galeyanı!

Türkiye Millî Talebe Federasyonu bir beyanname neşretti

Türkiye Millî Talebe Federasyonu Genel Başkanlığı dün şu tebliği neşretmiştir:

Türkiye Millî Talebe Federasyonu Genel Başkanlığı, İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği, İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği ve İstanbul Yüksek Okullar Talebe Birliği idarecilerile yaptığı fevkalâde toplantıdan sonra, Ankaradaki şuursuz tecavüz hakkında Türk milletine aşağıdaki hususları bildirmeye karar vermiştir:

Bir müddettenberi sistemli şekilde Atatürkün şahsına ve şahsında sembolleşen inkılâblarımıza, kınalı tepe sakallı ve tıraşlı kafalı tipik mürtecilerin orada veya burada [illegible] ile, tükürükle ve küfürle tecavüzde bulundukları, ve hâdiselerin artık müşterek olmak- [illegible]

Asıl üzücü olan şudur ki: Yakın zamana kadar, Bun bayrağındaki çekiçten milhem olduğunu zannettiğimiz çekiçlerle, heykel kırmayı,

— Arkası Sa. 4, Sü. 8 de —

İngiliz Büyük Elçisi dün gece Londradan geldi

Noel Charles: «Köprülüyü ziyaret ederek getirdiğim bazı mevzuları bildireceğim. Suitefehhüm derhal anlaşılacak ve izale edilecektir» dedi

İngilterenin Ankara Büyük Elçisi Noel Charles dün saat 21,10 da uçakla şehrimize gelmiştir. Büyük Elçi, Yeşilköy hava alanında İngilterenin İstanbul Başkonsolosu Mr. Nappier, birinci kâtib Mr. Bicknell, Basın ataşesi Mr. Lone, Hava ataşe muavini Mr. Brooks, İstanbul Basın bürosu müdür muavini Mr. Hyde ve basın temsilcileri tarafından karşılanmıştır.

Gazetecilere beyanatta bulunan Sir N. Charles demiştir ki:

«— Türkiyeye geldiğime memnunum. Uzun zamandır memleketinizden ayrı bulunuyordum. Gelecek hafta içinde Ankarada Dış İşleri Bakanınız F. Köprülüyü ziyaret ederek görüşeceğim ve Bakanlığımdan getirdiğim bazı mevzuları bildireceğim.»

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

İngiliz Büyük Elçisi dün gece Yeşilköy hava meydanında gazetecilerle görüşürken

Güzellik Müsabakamız

Güzeller, resim çektirmekte gecikmek aleyhinizedir!

Foto KARAN

4 — SEMİHA BALYUZ (Yazısı 4 üncü sahifemizde)

Resimleri kesip saklayın!

Okuyucularımız arasında tertib ettiğimiz müsabakanın kıymetli *hediyelerine aid liste* sizin için bir sürpriz olacaktır.

Güzellik müsabakamız münasebetile geçen sene olduğu gibi bu yıl da okuyucularımız arasında bir müsabaka tertib ediyoruz. Bu müsabaka şu şekilde olacaktır;

1 — Güzellerin gazetemizde çıkan bütün resimlerini kesip saklıyarak resim neşri bittikten sonra bize göndereceksiniz ve içlerinden en çok hangisini beğendinizse onun nu-

— Arkası Sa. 4, Sü. 6 da —

Eski Defterdarın kitabı

Mesele Mecliste bahis mevzuu oldu, iki milletvekili Faik Öktenin hareketini tenkid ettiler

Ankara, 27 (Telefonla) — İstanbul eski Defterdarı Faik Öktenin varlık vergisine dair kitabı, bugünkü Mecliste bir soru vesilesile uzun uzadıya bahis mevzuu oldu ve iki milletvekili bu hareketin çirkinliğini belirtti. Seyhan milletvekili Sinan Tekelioğlunun sorusu,

— Arkası Sa. 4, Sü. 6 da —

Heybeliadada bir intihar hâdisesi

Cumhur Başkanının ziyareti sıralarında vukua gelen hâdise, halk arasında heyecan uyandırdı, ve çeşidli tefsirlere yol açtı

Dün Heybeliadada halkı heyecana veren ve çeşidli şayiatlere yol açan bir intihar vak'ası cereyan etmiştir. Hâdisenin, Cumhur Başkanı Celâl Bayarın adayı ziyareti saatlerine rastlayışı bir çok tefsirlere yol açmıştır. Bu arada, meçhul bir şahsın, Bayarın geliş saatinde şüpheli bir vaziyette deniz kıyısında dolaştığı ve inzibat karakoluna götürüldüğünde korkudan

— Arkası Sa. 4, Sü. 7 de —

Sivri uçlu bıçak imâli yasak edildi

Ankara 27 (T.H.A.) — İç İşleri Bakanlığı ilgililere yaptığı bir tebliğde sivri uçlu bıçak imalâtının yasak edildiğini bildirmiştir. Tebliğde sivri uçlu bıçak şekli tarif edilmekte, hattâ fantezi olarak kullanılan ve kadınların yakalarına taktıkları süs bıçaklarının dahi uzunluğu tesbit edilmektedir.

Sivri uçlu makasların da imalinin men'i hususu düşünüldüğü ve daha ziyade bunları kullanan berberlerin makaslarını damgalatmaları mecburiyetinin konulması imkânlarının tetkik olunduğu bildirilmektedir.

Aziz üstadımız Yunus Nadiyi 6 yıl önce bugün kaybetmiştik

Üstadımız, yakın arkadaşlarından olduğu Atatürk ile bir arada

«Cumhuriyet», altı sene evvel bugün, 28 haziran 1945 de kurucusu ve Başmuharriri Yunus Nadiyi kaybetmek bedbahtlığına uğramıştı.

Bu büyük vatanperver, büyük gazeteci, mükemmel insan, «Cumhuriyet» te çalışanlardan kimimizin babası, kimimizin hocası, kimimizin arkadaşı, fakat aynı zamanda hepimizin üstadı ve rehberi idi. Bizim önümüzde yalnız vatansever, kuvvetli bir başmuharrir örneği olarak yürümez, bize her gün yeni yeni meslek aşkı, enerji, fazilet ve insanlık dersleri de verirdi.

Bu itibarla onun kaybından duyduğumuz elem, bir değil bir kaç misli oldu. İlk şaşkınlık anları geçince aradığımız teselliyi rahmetli üstadımızın pek büyük gayretler sarfile hepimizi yetiştirerek ve hepimizin önünde yürüyerek kurduğu «Cumhuriyet» i ona lâyık bir şekilde idame için çalışmakta bulduk. Bugün de aynı yolda ona lâyık olmak gayretile yürürken büyük üstadımızın aziz hâtırasını en derin saygı hislerile anıyoruz.

Celâl Bayar dün Deniz Kolejini ziyaret etti

Cumhur Başkanı öğleden sonra bir arama tarama gemisile İzmite gitti

Cumhur Başkanı Deniz Kolejinde

İki gündenberi şehrimizde bulunan Cumhur Başkanı Celâl Bayar dün öğleden sonra saat 14.30 da Deniz kuvvetlerine aid bir [illegible] Florya deniz köşkünden hareketle Heybeliadada Deniz Harb Okulu ve Kolejini ziyaret ederek okulu gez-

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

Tekirdağ hâdisesi

Belediye Reisine Bakanlıkça işten el çektirilince istifaların başladığı iddia ediliyor

Tekirdağ 27 (Hususî) — Tekirdağda Demokrat Partiden toptan istifalar olduğunu dünkü sayımızda bildirmiştik. Öğrendiğimize göre, hâdise oldukça ehemmiyetli bir safhaya girmiştir.

Demokrat Partiden istifa edenlerden bir çoğunun ve bilhassa Belediye Başkanının, bazı yolsuzluklara âlet oldukları iddia edilmektedir.

Tekirdağ Belediye Reisi olarak

— Arkası Sa. 6, Sü. 6 da —

Ardahan yolunda feci bir kamyon kazası oldu

Kamyon 500 metreden Çoruh nehrine uçtu, 7 kişi öldü, 18 kişi yaralı

Artvin 27 (a.a.) — Dün gece çok feci bir kamyon kazası olmuştur. Ardahana gitmek üzere Hopadan hareket eden şoför Hızırın idaresindeki Hopa 130 plâka numaralı bir kamyon saat 20 sıralarında İrsa - Basağıl mevkiinde sürekli yağmurların husule getirdiği kaygan çamurda hareket imkânını sağlayamıyarak 36 yolcusu ile birlikte 500 metre irtifadan Çoruh nehrine yuvarlanmıştır. Bu kaza neticesinde Hopanın Hemşin köylerinden çoğu

— Arkası Sa. 4, Sü. 7 de —

Çengelköyde müthiş bir cinayet işlendi

Bir delikanlı kızkardeşini bıçaklıyarak öldürdü, kendisini de ağaca asarak intihar etti

Kardeşini öldürdükten sonra intihar eden Zeki Kurtoğlu — Erkek kardeşi tarafından öldürülen Emine Kurtoğlu

Dün Çengelköyünde etrafı heyecana veren bir cinayet işlenmiş, kızkardeşini beş yerinden bıçaklıyarak öldüren bir genç, daha sonra kendisini bir ağaca asarak intihar etmiştir. Bir aile ocağını matemhaneye çeviren bu korkunç vak'anın sebebi ve cereyan tarzı şöyledir:

Çengelköyünde, Bekârlıyeri sokağında, Namazgâh mevkiinde 15 sayılı evde oturan 20 yaşlarında Zeki Kurtoğlu, burada babası 75

— Arkası Sa. 6, Sü. 3 te —

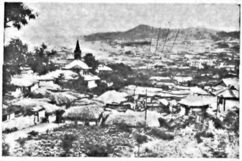
Cinayetin kurbanı Emine Kurtoğlunun cenazesi Çengelköyünden kaldırılırken

Cumhuriyet
KURUCUSU: YUNUS NADİ
27 nci yıl sayı : 9672
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta Kutusu İstanbul No. 246
Telefonları: Umumî Santral Numarası: 24298, Yazı İşleri 24299, Matbaa: 24290
Çarşamba 4 Temmuz 1951

Korede sulhu sağlayacak müzakerelere başlanıyor

Birleşmiş Milletler Komutanı, kızılların mukabil tekliflerinin kabul edildiğini dün bildirdi

General Ridgvay, zemini hazırlıyacak bir toplantının esas mütareke görüşmelerinden evvel beş temmuzda Kaesong'da yapılması yolunda yeni bir teklifi de ileri sürdü

Mütareke görüşmelerinin yapılması kararlaştırılan Kaesong şehrinden bir manzara

New-York 3 (R.) — Tokyodan alınan haberlere göre, Birleşmiş Milletler Başkomutanı General Ridgway Kuzey Kore kuvvetleri başkomutanı Kim İl Sung ile Koredeki Çin kuvvetleri komutanına bir mesaj göndererek ateş kesme müzakereleri için Kaesong şehrine bir heyet göndereceğini bildirmiş-

— Arkası Sa. 5, Sü. 2 de —

Mukabil mütareke teklifini imzalayan düşman komutanlarından Çinli General Peng Teh-Huai

Onlar ve bunlar

Okuyucularımın dikkatini bugün iki olay üzerinde toplamaya çalışacağım. Olaylardan biri gerçi eskidir, fakat hatırlanmasında fayda umuyorum:

André Gide'i bilirsiniz: son yarım yüzyıl Fransız edebiyatının en kuvvetli temsilcilerinden biridir. Üstad bir aralık kendini adamakıllı komünizm ideolojisine kaptırmıştı. Gazetelere, dergilere yazılar yazarak rejimin propagandasını yapıyor, kitablarında Marksizmi övüyor, hattâ komünist toplantılarına katılıp ateşli sözler söyliyecek kadar işi ileri götürüyordu. Batı Avrupa aydınları arasında komünizmin yayılması hususunda onun başardığı hizmetleri takdir eden o zamanki Komintern teşkilâtı bir şükran göstermek üzere Gide'i Rusyaya, bir inceleme gezisine davet etti. Bu seyahat Fransız edebiyatçısını büyük bir hayal kırıklığına uğrattı. Kafasında yaşattığı sosyalizm cennetine dair Rusyada en ufak bir iz bulamamıştı. Her tarafta totaliter bir idarenin ağır tazyikını temsil ederek bunaldı ve Fransaya döner dönmez (Sovyet Rusyadan Dönüş) adlı eserini yazarak vaktiyle aldanmış olduğunu açıkça itiraftan çekinmedi. Gide, kitabının sonunda şu vak'ayı anlatır: Trene binerek Sovyet topraklarından ayrılmak üzeredir. Mihmandarları kendisine nezaketle İstaline hitaben bir teşekkür telgrafı çekmesini hatırlatırlar. O da alır eline kalemi bir beylik cümle karalar. Adres yerinde kısaca ««Bay Stalin, Komünist Partisi Genel Sekreteri, Moskova» ibaresi vardır. Mihmandarlar enile büzüle, böyle bir telgrafın çekilemiyeceğini, İstalin kelimesinin başına bir takım sıfatlar eklenmesi gerektiğini söylerler. Meselâ Rus halkının babası, meselâ Sosyalizmin koruyucusu, meselâ dünya emekçilerinin önderi vesaire gibi. Gide kabul etmez, telgrafı imzalamaktan vazgeçer ve trene atladığı gibi çeker gider.

Şimdi gelelim yeni olaya: Nazım Hikmet de son çeyrek yüzyıl Türk edebiyatının en önde gelen şahsiyetlerinden biri sayılır. Şiirimize yeni bir ses getirmiş, politika yapmadığı zaman güzel mısralar yazmıştır. Nazım da ötedenberi kendini komünizme kaptırmıştı. Gide gibi davetli değilse bile nihayet o da (ikinci defa olarak) Moskovanın yolunu tuttu. Fakat gider gitmez ne yaptı? Birinci gidişinde adı sanı anılmıyan İstalini öylesine göklere çıkardı ki bu kadarını belki de en dalkavuk ruhlu bolşevikler bile hatırlarından geçiremezler. Nazım İstalin için «Sovyetlerin büyük kahramanı, Rusların önderi» filan demedi. Düpedüz: «Beni bu adam yaratmıştır, gözlerimin ışığını ona borçluyum» dedi.

Yukarıya çıkardığım iki olayı bir araya getirmekten maksadım, okuyucularımı birbirinden uçurumla ayrılmış iki zihniyet üzerinde biraz zihin yormaya zorlamaktır. Gide, yazdığım gibi hareket ettiği için Fransada dalkavuk, satılmış, benliğini inkâr edecek derecede gözü dönmüş adam yoktur demek istemiyorum. Her yerde her tıynette insan bulunur. Fikir namusuna bağlı kalan aydınlar ise her yerde sayıca azdır. Fakat ne yaparsınız ki, bir cemiyette ahlâkın, faziletin, yurdseverliğin temeli de bu ayarda insanların sırtına dayandığı nisbette kuvvetlenir ve gelişir.

Nazım Hikmet komünist olabilir, ölünciye kadar da öyle kalabilirdi. Ancak inandığı bir fikrin davasını gütmekle bir adama dalkavukluk yapmayı birbirine karıştırmamak gerektir. Aynı ideolojinin birleştirici kadrosu içinde bile şarkla garbın nasıl birbirinden kopup uzaklaştığını şu iki misal ne kadar canlı bir şekilde gözlerimizin önüne seriyor! Sosyal değerler ehramının üstüne yükselmiş bir batılı fikir adamı, hata ettiğini gördüğü anda kusurunu erkekçe itiraf etmekten sakınmaz. İnandığı fikirler uğruna ise başkalarına dalkavukluk etmeyi aklına getirmez. Her türlü ihtirasların kaynaştığı koca cemiyet ehramı, orada işte bu gibi

NADİR NADİ

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Suadiyede bir adam bir köpeği ısırdı!

Bir polis memuru da bir kadının dişlerile parmakları parçalandığı için kuduz hastanesine başvurdu

Kuduz hastanesi başhekimi muharririmizle konuşurken

Tanınmış bir Amerikalı gazeteci havadisi şöyle tarif ediyor:

«— Bir köpeğin, bir adamı ısırması havadis değildir; eğer, bir adam, bir köpeği ısırırsa, işte bu havadistir.»

İyi bir tarif yapmak gayretile olmıyacak bir şey söylediğine kendisinin de inandığını sandığımız bu Amerikalı meslekdaşa hemen haber verelim ki artık bundan böyle endişe duymasına lüzum yoktur. Olmıyacak sanılan şey olmuş, bizim memleketimizde bir adam bir köpeği ısırmıştır.

Bu adam, sözünü dinlemiyen köpeğine kızarak, onu ilkönce bir güzel dövmüş, hırsını bu şekilde de alamayınca, zavallı köpeğin her iki kulağını da ısırmıştır.

Hâdiseyi müteakıb çılgına dönen ve yaptığını bilmiyen adam, kulakları kan içerisinde kalan köpeği, bu sefer de tasmasından tutarak doğruca dokturuna götürmüştür. Tabiî bundan sonrası malûm...

Doktor, köpeği ısıran adamı e-

— Arkası Sa. 5, Sü. 2 de —

Türkiyeye iktisadî yardım

Bize 12.500.000, Yunanistana da 45.000.000 dolar tutarında yeni kredi açılıyor

Paris 3 (A.P.) — Birleşik Amerika Kongresi, yardım programı tahsislerini tasdik edinciye kadar Avrupa İktisadî İşbirliği Teşkilâtının, Türkiyeye 12.500.000 ve Yunanistana da 45.000.000 dolar tutarında krediler açacağı bugün resmen bildirilmiştir. Kredi, Avrupa memleketleri dövizleri üzerinden verilecektir.

İlgili memleketler kendilerine açılan bu kredileri 1 temmuz - 30 eylül arasında çekebileceklerdir. Çekilen krediler 31 ekimde müşterek fona ödenecektir. O zamana kadar Amerikan yardım programının yürürlüğe gireceği tahmin edilmektedir. Yunanistan, şimdiye kadar kendisine açılan bütün kredileri tükettiği için bu memlekete en fazla kredi verilmiştir.

Cumhur Başkanı Sarıyar Barajını tetkik etti

Ankara 3 (a.a.) — Cumhur Başkanı Celâl Bayar, bu sabah saat dokuzda, beraberlerinde Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu, Ankara milletvekili Mümtaz Faik Fenik ve Bayındırlık Bakanlığı mühendisleri olduğu halde Sarıyar barajı inşaatını tetkik etmek üzere inşaat sahasına gitmişlerdir.

Cumhur Başkanımız, Sarıyar köyünde alâkalılarla bu mevzu üzerinde etraflı bir şekilde konuştuktan sonra, refakatinde bulunan zevat-

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

İngilterenin çapraz görüşleri

Bir İskoç gazetesi Atlantik Paktı meselesi ihtilâfından İngilterenin mesul olduğunu yazıyor

Londra 3 (Hususî muhabirimiz Haluk Durukal bildiriyor) — İskoçyanın en büyük gazetesi Scotsman'da intişar eden bir makalede Türkiye ve Atlantik Paktı mevzuuna temas edilmekte ve şöyle denilmektedir:

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

İşkence altında «itiraflar» da bulunan Amerikalı gazeteci Oatis

Prag'da oynanan komedya

Baskı altında «itiraflarda» bulunan Amerikalı gazeteci hakkında bugün karara varılıyor

Prag 3 (AP - a.a.) — Associated Press ajansı muhabiri William Oatis ile Çekoslovakyalı üç meslekdaşının casusluktan sanık olarak yapılan muhakemeleri bugün sona ermiştir. Karar yarın tefhim edilecektir.

Amerikalı gazeteci bugün de «itiraf» larda bulunmuş, dün söylediklerini bu sefer tafsilâtile tekrarlamıştır. Mahkeme salonuna girmesine müsaade edilen Amerikan elçiliği memuru William Oatisi tanıyamadığını, ifade veren bu şahsın bir külçe haline gelmiş olduğunu söylemiştir. Amerikalı gazeteci, casusluk yaptığını müteaddid defalar tekrarlamış, fakat sesi pek az işitilmiştir.

İstanbul Sergisi Bu Akşam Açılıyor

Sergide Prof. Kenan ve talebelerinin hazırladıkları müstak bel İstanbul tablosu

Dün gece İstanbula kar yağdı! Hayret etmeyiniz! Dün gece, İstanbula hakikaten kar yağdı, her taraf buz tuttu ve İstanbul sergisi münasebetile şehrimize gelen meşhur buz revüsü artistleri sıcaktan bunalan İstanbula neşe ve serinlik sunmağa başladılar.

Bu seneki İstanbul sergisinin bir çok hususiyetleri var. ICE SHOW buz revüsü bile başlıbaşına bir hu-

— Arkası Sa. 4, Sü. 6 da —

Tiftik Cemiyeti Nümune Çiftliğinde kırılan büst

Ankarada bir Atatürk büstü daha kırıldı

İnkılâbları koruma yolunda millî bir cephe vücude getirilmesi için partilerarası görüşmeler oluyor

Savcının Ticanilerden Pilâvoğlu ve arkadaşları için 163 üncü, diğer sanıklar için 313 üncü maddelerin tatbikını istiyeceği tahmin ediliyor

Büstü kırmakla suçlu olan çocuklar

Dün 13 Ticanî daha Ankaraya getirildi

Ankara 3 (Telefonla) — Ankara ile Elmadağ arasındaki Valabel'de dün gene Atatürkün bir büstü taşla parçalanmıştır.

Ankara taşından yapılmış olan büst, Tiftik Cemiyeti Nümune çiftliğindeki havuz başında idi.

Hâdise şiddetli bir infial uyandırmış, Ankara Savcı başyardımcısı Zeki Kumrul, Savcı Osman Hazı Baloğlu, Ankara Jandarma Komutanı albay Rifat, Ankara Emniyet birinci şube müdürü Hüsnü Başkır bizzat tahkikatı yapmak üzere bir ekip halinde Valabele gitmişlerdir. Tahkikat neticesinde büstün onar yaşlarında iki çocuk tarafından kırıldığı tesbit edilmiştir. Bu hayırsızlardan biri Valabel istasyon

— Arkası Sa. 6, Sü. 3 te —

Vali sebze ve meyvacılara son defa ihtar ediyor

"İcab ederse, Taksim meydanında, kendim de başında durur, domates sattırırım."

Vali ve Belediye Başkanı Fahreddin Kerim Gökay dün kendisile görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Vilâyette ekmek işini görüşmek üzere yaptığımız toplantıda alınan kararların tatbikat safhasına geçmiş bulunuyorum. Aynı zamanda hükûmet nezdinde teşebbüste bulunarak Millî Korunma Kanununda icab eden tâdilâtın yapılmasını rica edeceğiz. Bundan başka değirmencilere, fırıncılara aid davaların mahkemelerde en kısa zamanda neticelenmesine çalışacağız. İki murakıb son yaptıkları tetkikler hakkında bir rapor hazırlamaktadırlar.

— Arkası Sa. 4, Sü. 7 de —

Tevkifhanedeki nakşibendilerin sakalları kesildi

Ayin yapmaktan sanık 23 Nakşibendinin tevkif edildiklerini dün bildirmiştik. Hepsinde sakal bulunan tarikat mensublarının, bu vaziyetleri hapishane nizamına aykırı olduğundan dün sakalları kesilmiştir. Tarikatçılar ilk önce bu işe rıza göstermiyerek bağırıp çağırmışlar ve hattâ sakallarının kesilmemesi için ağlıyarak yalvarmışlardır.

— Arkası Sa. 3, Sü. 8 de —

Koreden bir Amerikalı General geldi

«Korede bulunan askerlerimiz Türkiyeye birçok dost kazandırdılar»

Dün şehrimize Edgar Erskine Hunn isminde bir Amerikalı doktor General gelmiştir.

General uzun zamandanberi Korede bulunmuş ve Türk kıt'asını yakından tanımış bir Amerikalıdır, kendisi Koreden ayrıldıktan sonra Pariste toplanan beynelmilel Tıb Kongresine gitmiş ve oradan tekrar

— Arkası Sa. 4, Sü. 6 da —

☆ YENİ GAZETE ☆ 8 Ağustos 1951 ÇARŞAMBA ☆ Yıl: 34-4 * Sayı: 12158—1408

VAKIT

Sahibi: ASIM US * Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden: E. AYGEN * Basıldığı Yer: Vakıt Basımevi * Gazetenin münderecatının telif hakkı mahfuzdur

İDARE YERİ: İstanbul Ankara Cad. VAKIT Yurdu * Posta kutusu: İstanbul 46 * Telgraf: VAKIT İstanbul * Telefon: 24370 — 23872

HERGÜN 6 SAYFA 10 KURUŞ

Müsadere Kanununun müdafaasını yaparken Başbakan, Halk Partisine ve İnönüye şiddetle hücum etti

Halkevleri, halk odaları kurmak, gençlik teşkilâtını ele almak faşistvari telâkki ve düşüncelerin mahsulü imiş

Tasarının ilk 5 maddesi kanunlaştı

MECLİS BUGÜN MADDELERİN MÜZAKERESİNE DEVAM EDECEK - HALİL ÖZYÖRÜK, MÜSADERE İLE HUKUK SİSTEMİ DIŞINA ÇIKILMADIĞINI İZAH ETTİ

Ankara, 7 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında resmi daire ve müesseselerin siyasi partilere bedelsiz mal devredemiyeceklerine dair olan kanunun umumi müzakeresinin hitamını müteakip Başbakan Adnan Menderes aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Muhterem arkadaşlar:

Şayet Halk partisi muhalefetinin hakiki hüviyetini bilmemiş olsaydık, dün parti başkanlarının bu kürsüde yaptığı konuşmayı dinlerken hayretten hayrete düşmemiz mukadder olurdu. Fakat hepimiz, iktidarda iken olduğu kadar muhalefete geçtikten sonra da Halk partisinin veya hiç değilse başındakilerden bazılarının siyasi hüviyetlerini çok iyi bildiğimiz içindir ki, dünkü nutuklarını dinlerken hiçbir hayrete kapılmadık. Türk efkârı umumiyesi de Halk partisi başkanının dünkü beyanatını keza hayrete kapılmaksızın öğrenmiş olacaktır.

Arkadaşlar:

Halk partisi, millet iradesi ile iktidarı terketmeyi samimi olarak aklına dahi getirmemiştir, 946 seçimleri meydandadır. O seçimlerde, Halk partisi her ne pahasına olursa olsun iktidarda kalmayı kararlaştırmış bulunuyordu. Millet iradesinin hâkimiyeti bakımından bütün vatan satıhında cereyan eden hâdise

(Arkası Sa. 2, Sü. 4 de)

Başbakan Menderes

Memlekete Bulgar ihtilâlcileri sokulmuş

ŞEVKET MOCAN, TÜRK POLİSİNİN BUNLARIN PEŞİNDE OLDUĞUNU BİLDİRİYOR!

Ankara, 7 (Arka) — Türk Ceza Kanununun bazı maddelerini tadil eden tasarının Meclis gündemine alınması dolayısiyle Tekirdağ milletvekili Şevket Mocan Ankara Ajansının bir muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

"Arkadaşlarımla komünistler için yaptığım teklifler, adalet komisyonunda büyük anlayışla karşılanmış ve tasarıya yeni ilâvelerle mükemmel bir kanun projesi hazırlanmıştır. Ancak bu tasarının yine bazı sabotajlara maruz kalacağından korkuyorum. Af kanunu çıkarken komünistlerin lehinde konuşarak onların da bu aftan faydalanmasını sağlıyanlar bu tasarının geri bırakılmasını ve Meclisin tatilinden sonra görüşülmesini temin için gizlice çalışıyorlar. Bu kimselerin kimler olduğunu biliyorum. Ve kendileri, benden çekindikleri için tekliflerimin altına imza da atmamışlardır.

"Bu tasarı istiklâlimizin teminatı olduğu için bütün kanunlardan hattâ, Halkevleri kanunundan da mühimdir. Bu yüzden, geri bırakılması için sarfedilen gizli gayretlere mukabil biz de ivedilikle görüşülmesini ve açık oya konulmasını teklif edeceğiz.

Vaktinde tedbir alınmazsa, komünistlerin galebe çalacakları gün, gittikçe yaklaşıyor. Bir kaymakama tabanca çekilmesi, bir polisin vurulması, İskenderundaki hâdise,

(Arkası Sa. 2, Sü. 1 de)

Üniversiteliler teessür içinde

Hamdullah Suphi'nin mecliste Atatürk'ten (Diktatör) diye bahsedişi gençlik arasında galeyan uyandırdı

Hamdullah Suphi Tanrıöver'in, Millet Meclisinde Türk ocakları hakkında görüşürken, Atatürk'ten Diktatör diye bahsetmesi gençlik arasında derin teessür uyandırmış, bu münasebetle Millî Türk Talebe Birliği Başkanı Suphi Baykam, şunları söylemiştir:

"Cemiyetimizde bir aktör olarak yıllarca sandalyeler üzerinde seken Hamdullah Suphi Beyin, bugün yüzündeki nikap, artık düşmüştür. Kendisine ak saçlı papas dendiği için kızmasın? Zira, şimdi nazarımızda çok daha ağır ve manidar sıfatlara lâyık bir kimsedir. Dün eteklerine kapandığı bir insanın, bugün aleyhinde konuşuyor. Buna mertlik demezler. Yapılan hareketin Türklük ahlâkı ile herhalde alâkası yoktur. Kanaatimizce, bir ticanî memleket için bu tıynette insanlardan çok daha az zararlıdır. Üzüntümüz büyüktür. Fakat, böyle

(Arkası Sa. 2, Sü. 3 de)

Kore cephesindeki muharebe sahnelerinden bir görünüş

İktidarın basın hürriyetine tecavüz teşebbüsleri

CUMHURİYET Merkez Bankası mali müşaviri Namık Zeki Aral'ın istifası ile Adnan Menderes hükûmetinin gazetelere resmi ilân tevzii hakkında aldığı yeni karar zahirde birbiriyle hiç münasebeti olmayan iki hâdisedir. Fakat hakikatte bu iki hâdise Demokrat Partinin muhalefette iken senelerce basın hürriyeti âşığı göründüğü halde iktidara geçtikten sonra Halk Partisinin tek parti devrinde bile görülmeyen tenkide tahammülsüzlüğün ibret verici neticeleridir.

Namık Zeki Aral yıllardan beri Merkez Bankasının müşaviridir. Aynı zamanda Ulus gazetesine ihtisası dahilinde mali ve iktisadi makaleler yazar. Kendisi daima politika faaliyetleri dışında kalmıştır ve hiç bir siyasi parti ile bağlanmamıştır. Yazılarında daima objektif olmuş, mali ve iktisadi hâdiseleri sadece ilim ve ihtisas çerçevesi içinde mütalea etmiş, iş başında olan herhangi bir hükûmete hoş görünmek veyahut haksız ve tatsız bir şekilde tarizlerde bulunmak gibi meyillere kapılmaksızın görüşlerini resmi sayılacak bir ifade ile açıklamıştır.

Namık Zeki Aral geçen harp seneleri içinde de bu türlü yazılarını Ulus sütünlarında neşrediyordu. Bu yazılarında Halk Partisi hükûmetinin zaman zaman mali işlerini tenkid ediyordu. Bilhassa açıklı bütçelerin zararlarını açıkca halk efkârına anlatıyordu. Bu yazılardan bir aralık Refik Saydam ve Şükrü Saraçoğlu hükûmetlerinin çok sıkılmış olduğunu biliyoruz. Fakat Namık Zeki Aral Halk Partisi hükûmetlerinin haksız muamelesine maruz kalmamış, yazılarının arkası da kesilmemiştir.

Namık Zeki Aral mutad olan ihtisas yazılarına çok efendice üslûbu ile devam ediyor. Fakat bu arada memlekette bir siyasi değişiklik olmuştur. Halk Partisi iktidardan çekilmiş, yerine Demokrat Parti geçmiştir. Tek parti rejiminin temsilcisi sayılan Halk Partisi hükûmetlerinin pek lara bu defa memlekete demokrasi rejimi getirdiği iddia edilen Demokrat Parti hükûmeti dayanamıyor. Maliye Bakanı Merkez Bankası müdürü vasıtasiyle Namık Zeki Aral'a haber göndererek gazetelerde

ASIM US

(Arkası Sa. 2, Sü. 2 de)

Rusya beşli bir pakt teklif ediyor

Yüksek Sovyet Şûrası Başkanı, Trumana gönderdiği mektupta, bu paktın atom silâhlarının yasak edilmesi hedefini güdeceğini bildiriyor

Vaşington, 7 (A.A.) (Afp) — Yüksek Sovyet şurası başkanı Nikolai Çvernik, başkan Trumana bir mektup göndererek barışın takviyesi için beşli bir pakt teklif etmektedir.

Trumana gönderdiği bu mektupta Çvernik bu beşli paktın bütün dünyada silâhların tahdidi ve atom silâhlarının yasak edilmesi hedefini güdeceğini bil

(Arkası Sa. 2, Sü. 1 de)

Dünkü toplantıda hazır bulunanlar

Esnafın tertip ettiği protesto toplantısı

Muhallebici, gazozcu ve kahveciler belediyenin tesbit ettiği fiyatları az buluyorlar

(Yazısı 2. nci sayfada)

Ücretli hafta tatili tasarısı meclis gündemine alındı

Ankara, 7 (Anka) — İşçilere hafta tatili ve genel tatil günlerinde ücret ödenmesi hakkındaki kanun tasarısı alâkalı komisyonlardan geçerek Meclis gündemine alınmıştır. Tasarıya göre, gündelikle çalışan işçilere hafta tatili için bir günlük ücret tahakkuk ettirilecektir. Hafta tatili gündeliklerinin, haftada, 15 günde veya ayda bir verilmesi işverenle işçi arasında kararlaştırılacaktır. İşçiler tatil yapmıyarak çalıştıkları takdirde, bugünlere ait ücretleri

Müzakere başlıyor

Gl. Ridgway, Kızılların teminatı üzerine, konuşmaların tekrar başlıyacağını ilân etti

Londra, 7 (Radyo) — Birleşmiş Milletler Başkomutanı General Ridgvay, Kaesong bölgesinin tarafsızlığının ihlâl edilmiyeceği hakkında verilen teminat üzerine, Kızıllarla mütareke müzakerelerine tekrar başlanacağını ilân etmiştir. General, Kızılların Kaesong bölgesinin tarafsızlığını muhafaza vaitleri ihlâl edildiği takdirde müzakerelerin duracağını ilâve etmiştir. Yeni müzakerelerin bu akşama doğru veya yarın sabah başlaması muhtemel görülmektedir.

Kömür işletmeleri

GEÇEN SENEDEN 120.000 TON FAZLA KÖMÜR İSTİHSAL ETTİ.

Zonguldak, 7 (T.H.A.) — Ereğli kömür işletmeleri Genel Müdürü Yüksek Mühendis Vehbi Ergene, kendisi ile görüşen T.H.A. muhabirinin sormuş olduğu suallere karşılık aşağıdaki *beyanatı vermiştir:*

(Arkası Sa. 2, Sü. 3 de)

DAMLALAR

Neremize dokunmuyor ki

BİLMEM nerenin hekimler akademisi:

— Tütün kalbe dokunur!

Hükmünü vermiş. Bu hükmün delilleri de hiç şüphesiz sıralanmıştır. Hastahane istatikleri, tabiî başta gelir. Bugüne kadar bilinen bu. Fakat yarın, bir başka anlayışın, ayrı bir görüşün hâkim olmıyacağı da şimdiden söylenemez. Çünkü yine bu bilgi bölümü, dün ak dediğine bugün kara demekte; dün zehir saydığını, bugün şifa yerine hastalara sunmaktadır.

"Tütün" ün belalı bir sevgili olduğu, su götürmez gerçeklerdendir. Zararını yalnız kalbe hasretmek de doğru olmaz. O, zaten neye dokunmuyor ki!

Ben, sigaranın ne melûn şey olduğunu ramazanlarda pek iyi anlıyorum. On dokuz saat içmedikten sonra, derin derin ciğerlerime çektiğim duman, beni adeta sarhoş ediyor. Başım dönüyor, damarlarıma ölümü düşündüren bir serinlik yayılıyor. Nabızlarımın değiştiğini, yüreğimin hızlı hızlı vurduğunu duyuyorum. Ama bütün bunlar, birinci sigara bitmeden, ikincisini hazırlamama engel olmuyor. Bile bile kendimi zehirliyorum. İşte şimdi, bu satırları yazarken de, ağzımda çubuk ve başımın üstünde duman bulutu var.

Tütün iptilâsı, galiba dünyanın en kuvvetli tiryakiliği. Bir kere alışılınca, artık vaz geçmek, kabil değil. Gerçi irade ile bu melûn alışkanlığı da yenebiliriz. Ama bunun için de zararını madde halinde karşımızda belirmiş görmek, tehlikenin elle tutulduğunu sezmek gerektir. Ancak o zaman sabrımız genişler ve i护ademiz zağlanır.

Keşki şu sigaranın da "akşamcı" lığı olsaydı! Zamana bağlı tiryakiliklerin zararları da zamanla ölçülebilir. Halbuki yeryüzünde "meyhane" gibi bir de "duhanhane" yoktur. Melûnu cebimizde taşırız. Canımız sıkılınca bir tane tellendirir, keyiflenince de bir başkasını tüttürürüz. İşin berbad tarafı bence işte bu!

Hakkı Süha GEZGİN

PAZARTESİ
5
KASIM 1951
Yıl 32 - No. 10997

C. H. P. Ulus Müessesesi
Çankırı Caddesi - Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
Ulus Müessesesi Santralı 16300
Fiyatı Her Yerde 15 Kuruş

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Sovyetlerin Türkiye'ye bir muhtırası

Rus notasına cevabımız bir hafta içinde hazırlanacak

Notada Türkiye'nin Kuzey Atlantik Paktına dahil olması sebebiyle Batılılara Türkiye topraklarında hava ve deniz üsleri kurmaları imkânları verilmesine itiraz ediliyor

Cevabımızda, Atlantik Paktının hiçbir surette tecavüzkâr olmadığı ve bilâkis sulhçu bir gaye güttüğü belirtilecek

Sovyet Rusya tarafından Dışişleri Bakanlığımıza evvelsi gün bir nota tevdi edildiği hususundaki haberler, dün alâkalı makamlar tarafından resmen teyidedilmiştir. Bu şekilde bir notanın memleketimize verilip verilmediği hususunda malûmatına müracaat ettiğimiz Dışişleri Bakanlığı Umumî Kâtip Vekili Cevat Üstün "Bu şekilde bir nota verdir. Dışişleri Bakanlığı bir hafta içinde notanın cevabını hazırlıyacak ve Hükümete tevdi edecektir" demiştir. Sovyet notasının ihtiva ettiği esasların tafsilâtı üzerinde herhangi bir malûmat verilmemektedir. Ancak, notanın Atlantik Paktına girişimizi "Tecavüzî mahiyette" vasıflandığı belirtilmektedir.

Sovyet Rusya'nın gerek Atlantik Paktı devletlerini ve gerekse bazı Arap devletlerine verdiği notalarla, Türkiye'ye tevdi edilen notanın mahiyetlerindeki yakınlığı üzerinde dikkat çekilmektedir. Sovyet Rusya en sonunda Türkiye'ye de bu şekilde bir nota vermek lüzumunu hissettiği ifade edilmektedir.

(Sonu 3 üncü Sa. 2 nci Sü.)

Atlantik Misakı Muvaffakiyeti

Hüseyin Cahit YALÇIN

Atlantik Misakına girmemizi Demokrat Partinin bitip tükenmek bilmez bir muvaffakiyet hazinesi gibi telâkki ederek, halkın kalbini kazanmak ve iktidar mevkiinde pek uzun müddet kalmak için bir istismar sermayesi şeklinde kullanacağını ümit ettiği bazı neşriyattan ve kulağa gelen propagandalardan anlaşılıyor.

Atlantik müdafaa paktında yer almamızın Demokrat Parti hükümeti için ne dereceye kadar bir muvaffakiyet sayılabileceği noktası üzerinde çekişmeyi lüzumsuz ve mânasız buluruz. Hangi hükûmet olsa, kendi zamanında bu türlü bir netice elde edince, pek tabiî olarak, onunla iftihar edecektir. Biz de kendisini tebrik ederiz ve bunu millî bir muvaffakiyet şeklinde görerek memleket hesabına ondan memnun oluruz.

Fakat, Demokrat Partinin artık hiç yıkılmıyacağına emniyet getirerek yangelip keyif sürmeğe kalkması sade kendisi için değil bütün memleket hakkında da çok yanlış ve zararlı bir hareket olacağını söylemek zorundayız.

Bir kere her memlekette halkın hâfızası pek kuvvetli değildir. Siyaset hayatının yıpratıp ehemmiyetten düşürmiyeceği siyaset adamları pek az olduğu gibi unutulup gitmiyecek yahut ehemmiyetleri zaman ile ikinci üçüncü plânda kalmıyacak muvaffakiyetler de yoktur. Politika savaşında iktidar her gün yeni yeni yardımcı kuvvetlerle beslenmek ister. Halkın ihtiyaçları ve esaslı memleket meseleleri bir defada ve bir hamlede tatmin edilip bitemez. Her adımda yepyeni talepler ve dertlerle karşılaşmak mukadderdir. Demokrat Parti Türk Milletinin gözleri önüne çok parlak vaadler sermiştir. Bunları bekliyoruz.

Eğer büyük ve parlak muvaffakiyetler bir partiye halkın uzun müddet itimadını ve sarsılmaz emniyet ve minnettarlığını temin etmeğe kâfi gelseydi Halk Partisinin hiç sırtı yere gelmemek iktiza ederdi. Düşünmeli ki bu vatan Atatürk'ün rehberliği ve sevk ve idaresi altında girişilen bir millî mücadele sayesinde hayat hakkını kazanmıştır. Türk Hükûmetini Batı dünyası arasına eşit haklarla, şerefli ve haysiyetli bir varlık olarak sokan devlet adamı Atatürk'tür. Halbuki bugün ne görüyoruz? Atatürk kızıl sultanların vârisi diye tecavüze uğruyor ve heykelleri parçalanıyor!

Lausanne'da, Türk Hükûmetini eski kapitülâsyon esaretinden kurtararak ve millî hudutlarını çizerek Yakın Şark'ta bir kalesi olmağa namzet kılan bir sulh müzakeresini muvaffakiyetle neticelendirmiş olan İsmet İnönü nankörlüklerin en ağırı ile bugün red ve inkâr ediliyor.

Yirmi yedi senede bu memlekette ne yapıldığını soranlar gözleri önünde vekarlı, milletler arası münasebetlerde haysiyetli ve itibarlı bir surette dimdik duran modern bir devleti inkâr etmekte olduklarının farkına bile varmıyorlar. Çünkü bugünkü Türkiye bir harabenin içinden fışkırmış bir cennettir.

İkinci Cihan Harbinden nasıl çıktığımızı bilenler, Millî Mücadele sonunda Türk vatanının nasıl perişan bir halde bulunduğunu, idare ve hükûmet namına ayakta hiçbir şey kalmadığını düşünenler "bir Türk mucizesi" karşısında hayranlıkla boyun eğerler.

Bütün bunlara rağmen memleketin hudutsuz ihtiyaçları, idarenin büyük kusurları ve noksanları hâlâ varsa bunlar masiyi inkâr etmek, vatana ifa edilen hizmetleri nankörce çiğnemek için bir sebep ve mazeret teşkil edemez. Herkesin ve her şeyin hakkını vermek olgun insanların şanıdır. Hizmet ve muvaffakiyet inhisar altına alınamaz. Memlekete hizmet etmiş şahsiyetler bulunması yeni şah-

(Sonu 3 üncü Sa. 4 ncü Sü.)

Mısır Dışişleri Bakanı Salâhattin Paşa bir basın toplantısında

Tahran'da yeniden nümayişler oldu

Hükûmet, tahrikler sebebiyle Tahran Üniversitesini ikinci bir emre kadar kapattı

Londra, 4 (B.B.C.) — Bugün Tahran sokaklarında binlerce komünist İngiltere aleyhinde nümayişler yapmışlardır. Polis nümayişçileri zorlukla dağıtmıştır.

★

Tahran, 4 (A.P.) — Komünist tahrikleri sebebiyle Tahran Üniversitesi bugünden itibaren ikinci bir emre kadar kapalı bulundurulacaktır. Yüzlerce Tahran polisi üniversite kapılarında nöbet beklemektedirler. İçerisinde kızlar da bulunan takriben ikibin öğrenci zorla üniversiteden dışarı çıkartılmışlardır. Bu hareket üzerine talebe başkanları üniversitenin kapatılışını protesto etmek için bütün üniversite öğrencilerini nümayişlere teşvik etmektedirler.

Tahran Üniversitesi Rıza Şah tarafından tesis edilmiş olup halen muhtelif fakültelere aşağı yukarı beş bin talebe devam etmektedir. Yer altından faaliyetlerine devam eden Tudeh Partisi faaliyetlerine [illegible] için üniversite muhitini kendisine gayet müsait bir saha telâkki etmektedir. Bu itibarla talebe zaman zaman Batılı devletler aleyhine nümayişlere teşvik edilmektedir. Tahran Polis Müdürü [illegible] tahriki ile hazırlanan son nümayişe [illegible] kişinin katıldığını ve maksadın [illegible] daha ziyade İngiliz aleyhtarı olduğunu gazetecilere bildirmiştir.

İran muhalefet lideri Cema[illegible] İmami perşembe günü parla[illegible]

(Sonu 3. Sayfa 6. Sütunda)

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar dün kendisini ziyaret eden Türkiye güzellik kraliçesi Günseli Başar'ı Çankaya Köşkünde kabul etmiştir. Resmimiz, Celâl Bayar'ı Türkiye Güzeli ile göstermektedir.

Gizli Komünist Partisi kuranlar

Soruşturmalara devam ediliyor, sanıklar isnatları reddediyorlar

İstanbul, 4 (Telefonla) — Türkiye'de gizli komünist partisi kuranlar hakkında tahkikata bugün de devam edilmiştir. Tahminler hilâfına bugün hiçbir tevkif yapılmamıştır. Bugünkü gazetelerin, eski Tan gazetesi başyazarı Zekeriya Sertel'in evinin arandığı ve meçhul bir yere kaçtığı yolundaki neşriyatı üzerine Sevilâ Sertel'in evinin aranmadığını ve kendisinin takibedilmediğini basına bildirmiştir.

Öğrendiğimize göre Zekeriya Sertel Roma'da bulunan karısı ile kızını İstanbul'a getirmek için cumartesi günü uçakla Roma'ya hareket etmiştir. Şehrimizdeki tahkikata muvazi olarak diğer bazı vilâyetlerde de soruşturmalar yapılmaktadır. Şehrimizdeki tahkikat sırasında tevkif edilenlerin ekserisi sorguları esnasında gizli komünist partisi ile alâkaları olmadığını söylemişlerdir.

Şehrimizde tevkif edilecek [illegible] lerin sayısının 30 u bulacağı tahmin edilmektedir.

BÜYÜK MECLİS

Yazan: **Falih Rıfkı ATAY**

Büyük Millet Meclisi yeni çalışma yılına girmiştir.

Büyük Millet Meclislerinin tarihi, Kuvay-ı - Milliye ve Cumhuriyet devirlerinin tarihi demektir. Ankara'da ilk açıldığı günden bugüne kadar, Türkiye bir gün dahi Meclissiz kalmamıştır. Şark milletlerinin tarihinde uzun ve arasız bir murakabe devri gösterilemez.

Birinci ve İkinci Cumhurbaşkanları Meclis'ten bahsettikçe hemen her zaman "Büyük Meclis" sözünü kullanmışlardır. Dış ve iç en ağır tehlikeler karşısında sağduyu ve soğukkanlılığını asla kaybetmiyen Kuvay-ı - Milliye günlerinden 1945 demokrasisine kadar, nice buhranlar içinde, millî devletin kuruluşu ve nizamlanışı dâvasını tamamlıyan Meclis, tarihte de "Büyük" sıfatı ile anılacaktır. Birinci ve İkinci Cumhurbaşkanları ve onlarla çalışanlar için Büyük Millet Meclisi, rejimin tek ve rakipsiz temsilcisi idi.

Bugün içine katıldığımız Garp demokrasileri, bizden daha çok uzun bir tekâmül devri geçirmişlerdir. Seçim usulleri birçok değişmelere uğramıştır. Şimdiki demokrasi anlayışımızla, eski Büyük Millet Meclisleri hakkın-

(Sonu 2 nci Sa. 3 ncü Sü.)

Rusya ile İran anlaşıyor

Hudut anlaşmazlıkları sona erdi

Tahran, 4 (AP) — Sovyet Rusya ve İran, iki memleket arasında hudut anlaşmazlıklarının hitam bulmuş olduğunu derpiş eden bir andlaşmayı gelecek Salı günü imza edeceklerdir. İran hükûmeti sözcüsü, anlaşmazlığa çare bulunmuş olduğunu bildirmektedir. Carlık zamanından beri İran'ın dağlık Kuzey Doğu hududu, Sovyet Türkistan'ı ile ihtilâflı bir durumda idi. İran bu mıntakada elli senedenberi kırk mil karelik bir toprak parçasının Ruslar tarafından ele geçirilmiş olduğunu iddia etmekte ve bu durum bir anlaşmazlık yaratmaktaydı.

Siyasî mahfillere göre bu arada anlaşma Sovyet Rusya'nın yeni bir dost kazanmak arzusundan ileri gelmektedir. Diğer taraftan yeni imzalanacak olan İran - Sovyet Rusya ticaret anlaşması iki memleket arasındaki ticarî münasebetleri son derece artıracağı muhakkaktır.

Bir kaymakam aleyhinde dâva açıldı

Köylerde Arapça tedrisata müsaade etmiyor, C.H.P. Başkanına kahve ısmarlıyormuş

Çan, (Özel muhabirimizden) — Burada fevkalâde şayanı dikkat ve ibretle takibe değer bir dâva cereyan etmektedir. Demokrat Parti ilçe kurulu başkanı, Kaymakam Haluk Yerkök'ü on maddeden fazla suçla itham ederek şikâyet etmiştir. Gönderilen mülkiye müfettişi tarafından yapılan tahkikatta bu şikâyetlerin tamamen asıl ve esastan âri olduğu anlaşılmış olmasına rağmen daha yüksek makamlara [illegible] kaymakam aleyhine âmme dâ[illegible]

(Sonu 3. Sayfa 4. Sütunda)

Dr. Mustafa Kentli'nin bir demeci

İktidara artık miting havası içinde olmadıklarını hatırlatmak isteriz

Adana, 4 (ANKA) — Bir kaç gündenberi bölgemizde partililerle temaslarda bulunan Millet Partisi Genel Başkanı Dr. Mustafa Kentli, Tarsus ve Mersin'de birer konuşma yaparak [illegible]ra'ya hareket etmiştir. [illegible] Başkan bu konuşmala[illegible]

(Sonu 3 üncü Sa. 5 inci Sü.)

Ankara'da dün yapılan karşılaşmada Askerî Karma Sivil Karma ile 0-0 berabere kalmıştır. Haberlerimiz dördüncü sayfamızdadır. Resmimiz, maçtan heyecanlı bir anı göstermektedir.

Birleşmiş Milletler bugün toplanıyor

Acheson dünya barışı için bir plân teklif edecek

Truman'ın çarşamba günü vereceği nutukta teklifin mahiyetini açıklıyacağı bildiriliyor

Londra, 4 (B.B.C.) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu yarın Paris'te toplanacaktır. İngiltere, Fransa ve Amerika Dışişleri Bakanları bu akşam gayri resmî görüşmelerde bulunmuşlardır.

Yeni İngiliz Dışbakanı Eden, Fransa Dışişleri Bakanı ile bir görüşme yapmıştır. Eden akşam yemeğini Acheson ile yiyecek iki diplomat görüş teatisinde bulunacaklardır. Amerika Dışbakanı Acheson, dünya barışının korunması ile ilgili olarak Genel Kurula bir plân sunacaktır. Truman da vereceği nutukta bu teklifden bahsedecektir. Birleşmiş Milletlerin yarınki toplantısı resmî törenle geçecektir. Eden bugün Paris'te gazetecilere verdiği demeçte, İngiltere'nin milletlerarası gerginliği hafifletmek için elinden gelen her şeyi yapacağını söylemiştir.

Truman'ın demeci

Vaşington, 4 (AP) — Beyaz Saray'dan bu gece açıklandığına göre, Başkan Truman Birleşik Amerika'nın Dış Siyaseti hakkında Çarşamba günü gecesi bir beyanatta bulunacaktır. Bu haberi veren basın sekreteri Joseph Short:

"Başkan Amerikan milletine dış siyaset hususunda bir beyanatta bulunacaktır." demekle iktifa etmektedir.

Bu hususta daha fazla malûmat verilememektedir.

Başkan bu beyanatını yap-

(Sonu 3. Sayfa 4. Sütunda)

Üniversiteleri açış nutukları

İstanbul Üniversitesi Rektörü Ordinaryüs Profesör Doktor Kâzım İsmail Gürkan

1 Kasım günü Ankara ve İstanbul Üniversiteleri, artık güzel bir gelenek haline gelen muhteşem törenlerle açılmıştır. Gazetemiz bu açılış törenlerinde söylenen değerli nutukları ve açış derslerini aynen neşretmeğe karar vermiş ve Ankara Üniversitesi Rektörü Profesör Ekrem Rüştü İzmen'in nutkunu, Hukuk Fakültesi Dekan ve Ceza Hukuku Profesörü Faruk Erem'in açış dersinin ilk kısmını neşretmiştir.

Okuyucularımız bugün Profesör Erem'in açış dersinin son kısmını ve İstanbul Üniversitesi Rektörü Ordinaryüs Profesör Doktor Kâzım İsmail Gürkan'ın açış nutkunu bugün ikinci sayfamızda bulacaklardır.

Suriye'nin kanaati müsbet

Ortadoğu savunması hakkındaki teklifi Suriye kabul edecek

Şam, 4 a.a. (Lpa) — Dün Suriye Başbakanı M. Hakim basın muhabirlerine Suriye ve diğer Arap devletlerinin Türkiye, Birleşik Amerika, Fransa ve Büyük Britanya tarafından teklif edilen Ortadoğu Savunma Komutanlığına katılması gerektiği kanaatinde olduğunu söylemiştir. Başbakan, Arap devletleri tarafından alınan tavır ne olursa olsun bu dört devletin plânlarından sarfınazar etmiyeceğini ilâve etmiştir.

Basın muhabirlerinin kanaatince parlâmento üyelerinin mühim bir kısmı bu hususta Başbakanın görüşünü tasvip etmektedir ve bu halin bir hükûmet buhranı yaratması mümkündür.

Kaesong'un tarafsızlığı

Kızıllar müttefik teklifini reddettiler

B. Milletler sözcüsü, Kaesong hakkındaki görüşlerini muhafaza edeceklerini bildirdi

(Yazısı üçüncü sayfada)

Kore'de Müttefik İrtibat Subayları ile Komünist Subayları mütareke görüşmelerinde

Devlet Nüshası

SPOR BUGÜN 6 ıncı Sahifede

AKŞAM

AKŞAM'ın Küçük ilânları en verimli en ucuz vasıtadır

Sene 34 — No. 12055 — Fiatı her yerde 15 kuruştur. CUMARTESİ 26 Nisan 1952 Sahibi: Necmeddin Sadak — Yazı işlerini fiilen idare eden: C. Bildik — Akşam Matbaası

Türk heyeti Pire'ye vardı

Atina'da bugün karşılama töreninden sonra derhal müzakerelere başlanacak

Başbakanın vapurda beyanatı ve kendisine refakat eden arkadaşımızın telsizle verdiği malûmat

Menderes, Yunan Kıralına Bayarın mesajını verecek ve kendisini Türkiyeye davet edecek

Ankara vapuru 26 (Başbakana refakat eden arkadaşımız Hilâli Sıyman bu sabah telsizle bildiriyor) — Başbakan Adnan Menderes'in riyasetindeki Türk heyetini Yunanistana götürmekte olan Ankara vapuru, Yunan kara sularında yol almaktadır. Vapur tam saat 11 de Pire limanına girmiş olacaktır. Başbakan Adnan Menderes ile Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü'yü ve Türk heyetini büyük törenle karşılamak üzere bütün hazırlıklar yapılmış ve Pire limanında gereken tedbirler alınmıştır.

Hazırlanan programa göre Pireden otomobillerle hemen Atinaya gidilecektir.

Türk Başbakanı ve Dışişleri Bakanı ile Yunan Nazırlarının

(Devamı 2 nci sahifede)

Başbakan Adnan Menderes dün vapura binmek üzere rıhtımdan geçerken ve vapur rıhtımdan ayrılırken uğurlıyanları selâmlarken

"Türkiye kuvvetli bir Mısır görmek ister„

Dışişleri Bakanı dün hareketinden evvel Mısırlı gazetecilerle görüştü

Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü dün, Yunanistana hareketinden önce Perapalas otelinde, şehrimizde bulunan Mısırlı gazetecileri kabul etmiş ve:

— Türkiyenin dörtlü ittifak teklifini izah eder misiniz? sualine şu cevabı vermiştir:

«— Türkiyenin siyaseti dostlarının menfaatlerini haleldar edecek mahiyette değildir. Türkiye Mısıra karşı iyi ve samimî bir his beslemektedir. Biz teklifimizi yaparken Mısırın menfaatlerini de gözönünde bulundurduk. Biz kuvvetli ve müttehit bir Mısır görmek isteriz. Bu, Mısırın olduğu kadar Türkiyenin de menfaatinin iktizasıdır.»

(Devamı 2 nci sahifede)

Partiler arası münasebetler neden kızgınlaşıyor?

Demokrasi idarelerinde iktidarın kabul etmesi gereken değişmez hakikatlar, diğer taraftan muhalefetin tutacağı yollar vardır.

Necmeddin SADAK

Partilerin, biribirlerini yanlış anlayıp karşılıklı yan gözle bakmalarında basit ruhi sebepler var. Bunlar, siyasi terbiyesi olgunlaşmış eski demokrasilerde yavaş yavaş ortadan kalkmıştır. Politika ihtirasının akla ve mantığa henüz galip geldiği taze demokrasimizde şiddetle hâkimdir. Bu sebepler, kısaca, şöyle anlatılabilir:

İktidara göre muhalefet hiç iyi hareket etmiyor. Hükûmeti, yerli yersiz, haklı haksız, boyuna tenkid ediyor. Hattâ, sırf iktidarı kötülemek, onu halkın gözünden düşürmek için tezvire ve iftiraya sapıyor. Bu menfi propagandalar memlekette huzursuzluk doğuruyor, emniyetsizlik havası yaratıyor, hükûmetin çalışmasına, iş görmesine dahi engel oluyor. Muhalefetin, tenkidlerinde insaflı ve ölçülü olması gerektir. Hükûmetin yalnız kusurlarını değil, iyi taraflarını da belirtmelidir. Böyle olmadığına göre, memleket işlerinin düzgün gitmesi bakımından hürriyeti tahdid etmek, muhalefete karşı tedbirler almak gerekir. Hattâ, iktidar partisinin bazı müfritlerine sorarsanız muhalefeti susturmak, sindirmek, tasfiye etmek, demokrasinin ilk şartı sayılır.

Muhalefete göre iktidar beceriksizdir. Demokrasi müesseselerini yerleştirip kuvvetlendirmek şöyle dursun, diktatörlüğe gitmek hevesindedir. Partizanlık, memlekette hâkim tek nizam, baskı ise başlı başına kanundur. Bunları millete anlatmak, iktidarı zayıf düşürmek ve seçimlerde yenilmesini bu suretle hazırlamak hem meşru, hem kolay yoldur.

İktidar, kendi durumunu sağlamanın çaresini muhalefete çatarak şiddetle hücum etmekte ve onu susturmakta arıyor. Muhalefet, gelecek seçimlerde kazanç kudretini, her şeyden ziyade, iktidarın gözden düşmesinde buluyor.

Eğer memlekette demokrasi devam edecekse iktidarın, kesin ve toptan anlayıp kabul etmesi gereken ilk hakikat, muhalefetsiz demokrasi ve hürriyetsiz muhalefet olmadığı ve olamıyacağıdır. Hürriyetin de hududunu kanunlar çizer. Fakat, hiçbir memleket ve hiçbir demokrasi birbirine benzememekle beraber, «Demokrasi» adına lâyık bütün

(Devamı 2 nci sahifede)

Hava Mareşalı

«Türk askeri ile muhasım olarak karşılaşmağı hiç arzu etmem» dedi

İzmir 26 (Akşam) — Atlantik Paktı kuvvetleri Hava Komutanı Mareşal Saunders, özel bir uçak ile dün Eskişehirden İzmire gelmiş ve şehrimizdeki hava üslerini tetkik etmiştir. Tetkikleri sonunda gazetecilerle konuşan Mareşal:

«— Türk askeriyle muhasım olarak karşılaşmağı hiç arzu etmem» demiştir.

Yalnız seyrüsefer suçundan ehliyetleri alınan şoförler affedildi

Şehir Meclisi dün suya zam teklifini reddedeceği sırada ekseriyet kalmadığından karar hazirana kaldı

Şehir Meclisinin evkalâde toplantısının son celsesi dün yapılmıştır.

Saat 15 te toplanması mukarrer olan Meclis, yine ekseriyetin bulunmaması dolayısile bir saat 15 dakika gecikme ile 16,15 te açılabilmiştir.

Prof. Enver Berkman'ın başkanlık ettiği ilk celsede geçen toplantıya ait zabıt hülâsalarının okunup kabulünden ve şehir imarına ait mazbata ve tekliflerin görüşülmesinden sonra seyrüsefer talimatnamesinin 100 üncü maddesinin tadili hakkında kavanin ve mülkiye encümenlerinin müşterek tutanağının müzakeresine başlanmıştır. Müzakereleri takip etmek üzere şoförlerden müteşekkil kalabalık bir grup dinleyiciler locasını ve koridorları doldurmuş bulunmakta idi. Bu vesile ile söz alan bir çok üye bilhassa

(Devamı 2 nci sahifede)

Irana Amerikan askerî yardımı tekrar başlıyor

Iran hükûmeti, hür dünya savunmasına bütün güciyle katılacağına dair teminat verdi

Amerikaya teminat veren Iran Başbakanı Dr. Musaddık

Londra 26 (Radyo) — Birleşik Amerika Dışişleri Bakanlığı, Irana yapılmakta olan ve bir ara kesilen Amerikan askerî yardımına tekrar başlanacağını dün resmen açıklamıştır. Bu hususla ilgili olmak üzere Musaddık Hükûmeti ile Amerika arasında bir anlaşmaya varıldığı da ilâve edilmektedir.

(Devamı 2 nci sahifede)

Karısını sokak ortasında tabanca ile öldüren Ahmet Zeki Göçmener

Korede kızıl kayıpları 1704000 kişi

Londra 26 (Radyo) — Amerikan Savunma Bakanlığından bildirildiğine göre, Kore harbinin başlangıcındanberi komünistlerin muharip ve gayri muharip olarak, kayıplarının yekûnu tahminen 1.704.000 kişiyi bulmaktadır.

Bu tahminî rakam içinde 1 milyon 170 bin 500 ü ölü ve yaralı olup, 363.500 ü gayri muhariptir. 170.000 kişi de esir alınmıştır.

Iki aile faciası

Bir adam ayrıldığı karısını öldürdü. Diğeri de Ada gezmesine giderken karısını sekiz yerinden bıçakladı

Dün, şehirde iki aile faciası daha olmuş, bir adam bir sene evvel boşandığı karısını tabanca ile öldürmüş, diğer bir adam da karısını sekiz yerinden çakı ile

(Devamı 2 nci sahifede)

General Eisenhowerin Amerikan Cumhuriyetçi Partisinin Cumhurbaşkanı adayı olacağı anlaşılmaktadır. Generalin ihzari seçimlerin son neticelerine göre kazandığı ekseriyet artmıştır. Resimde Generali, muavini ve muhtemel halefi General Gruenther ile beraber görüyorsunuz

DİKKATLER

Hayır ve şer muvazenesi

İngiltere'de bir Türk tâciri kaçakçılıktan muhakeme ediliyor. Fransa'da bir Türk diplomat altın kaçırırken yakalanmıştı. İsveçte Türk sporcular saat hırsızlığı skandalına sebebiyet verdiler. Cenubi Amerika'da Türk gemicileri kavga çıkardılar. İlh...

Memleket içinde, bu nevi hâdiseler olunca, failleri «Ahmet, Mehmet» diye yazılıyor ama, memleket dışında, matbuat ve ajanslar, böyle haberleri şümûllendirerek «Türk» diye yazıyor. Evvelâ buna dikkat etmeli. Sonra da, «İsviçre'de bir Türk kızı konser verdi, Fransa'da bir Türk çocuğu sergi açtı, Amerika'da bir Türk müellifinin kitabı basıldı, Kanada'da bir Türk profesörü konferans verdi» nevinden haberlerle yukarki menfi haberlerin hiç değilse muvazenede olması için gayret sarfetmeli.

Rita Yine Parlıyor

HAYLİ UZUN süren bir fasıladan sonra tekrar beyaz perdeye dönen Rita Hayworth'un eskisine nispetle bir kaç misli daha şuhlaştığı söyleniyor. Bu defa Hollywood'da çevirdiği son filmin bir dans sahnesi Amerikan sansürü tarafından mahzurlu görüldüğü için kesilip atılmış. Buna rağmen gelen haberlere göre film son derece güzel, Rita da son derece baş döndürücü imiş.

PAZARTESİ
18
AĞUSTOS 1952
İdare: Yerebatan Çatalçeşme No. 25/1 İSTANBUL
Telefon: 20203

Son Posta

Sene 23 — No. 5637 ☎ 2292 — SABAHLARI ÇIKAR SİYASÎ GAZETE — Sayısı: Her yerde 10 kuruş

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Floryada mühim siyasî meseleler görüşülüyor

Bayarın başkanlığındaki toplantıya Meclis ve hükûmet başkanlarile şehrimizdeki Bakanlar da iştirak ettiler

Florya köşkünde Cumhurbaşkanı Celâl Bayarın nezdindeki toplantılar dün de devam etmiştir.

Ankaradan dün sabah gelen başbakan yardımcısı ve devlet Bakanı Samet Ağaoğlu ile Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu ve Çalışma Bakanı Nuri Özsan, Devlet Bakanı Muammer Alakant, bazı milletvekilleri saat 10.30 da köşke giderek Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Büyük Millet Meclisi başkanı Refik Koraltan ve başbakan Adnan Menderese mülâki olmuşlardır.

Tahmin edildiğine göre, toplantıda, Amerika Ordu Bakanı Mr. Frank Pace'le görüşülen hususlar gözden geçirilmiştir.

Ayrıca günün mevzuu olan Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiye arasında kurulması mutasavver 3 lü müdafaa paktının ve iktisadi işbirliğinin ana hatları görüşülmüştür.

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

Frank Pace dün uçakla Atinaya gitti

Amerika Ordu Bakanı Mr. Frank Pace dün sabah Amerika büyük elçisi Mr. Ghee ve diğer Amerika diplomatları ile bir arada Boğaziçinde bir motör gezintisi yapmıştır.

(Devamı Sayfa 7, Sü. 5 te)

Bayar ve Menderes İzmire gidecekler

Cumhurbaşkanı ve Başbakan Fuarın açılış töreninde bulunacaklar

Ankara 17 (Hususi muhabirimizden) — 20 Ağustos çarşamba günü açılacak olan İzmir Enternasyonal fuarının bütün hazırlıkları sona ermiştir. Bugün alâkalılardan öğrendiğime göre, Cumhurbaşkanı Celâl Bayar ile Menderes, fuarın açılış töreninde hazır bulunmak üzere İzmire hareket edecek lerdir. (Devamı Sa. 7 S. 4 de)

Vahdettin'in kızı dün şehrimize geldi

Samsun yolcuları arasında sâkıt hanedana mensup iki kadın daha bulunuyordu

Son Osmanlı padişahı VI ncı Mehmet Vahdettinin kızı Ulviye Haydar Germiyanoğlu, kocası Ali Haydar Germiyanoğlu ile birlikte dün saat 9 da Samsun vapuru ile İskenderiyeden şehrimize gelmiştir.

(Devamı Sayfa 2, Sütun 2 de)

Mısırda yeni idareye karşı

Nahas Paşa gizli bir mücadele açtı

General Necip
(Yazısı 7 nci Sayfada)

Yunan, İtalyan ve Türk güzelleri bir arada

Avrupa güzellik kraliçesi yarın Napolide seçiliyor

Yarın Napolide Avrupa güzellik kraliçesi seçilecektir. 14 memleket güzelinin iştirâk edeceği bu seçim münasebetile turistik bir memleket olan İtalyada ve dolayısile program mucibince bu güzellerin gezdikleri yerlerde kalabalık turist kafileleri birikmiş bulunmaktadır.

Bu meraklılar ve güzellik kraliçesinin seçimile yakından alâkalanan kimseler Avrupa güzelleri arasında Türk, İsveç, Al

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

Avrupa güzellik müsabakasına iştirak etmek üzere İtalyaya giden Türk güzellik kraliçesi Günseli Başar Romada otelde (Foto AP.)

Vali dün gece Belgrattan döndü

Gökay Mareşal Titonun iki millet arasındaki işbirliğinin dünya sulhuna yapacağı faydayı tebarüz ettirdiğini söyledi

Belgrad Belediye başkanının davetlisi olarak Yugoslavyada seyahatte bulunan vali ve belediye başkanı prof. Gökay, dün gece saat 21,15 te bir Yunan uçağı ile şehrimize dönmüştür.

Prof. Gökay, Yeşilköy hava meydanında vilâyet ve belediye ileri gelenleri, D. P. il başkanı Necmi Ateş, D.P. il idare kurulu üyeleri ile kalabalık bir halk kitlesi tarafından karşılanmıştır.

Prof. Gökay hava meydanında kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza seyahati hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Yugoslavyada seyahatim on bir gün sürdü. Yugoslavyanın Karadağ cumhuriyeti müstesna olmak üzere diğer beş cumhuriyetin baş şehirlerini ve bunlara ilâveten Plet ve Hersek ka-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 2 de)

Türk - Yunan deniz tatbikatı başladı

İzmirdeki Türk ve Yunan filoları bu sabah limandan ayrılarak Ege denizindeki manevra sahasına gittiler

Türk ve Yunan filoları İzmir limanından harekete hazırlanıyorlar

İzmir 17 (A.A.) — Türk - Yunan müşterek deniz manevralarına katılmak üzere dün limanımıza gelen 6 muhripten müteşekkil Yunan filotillası bu sabah beraberinde şanlı harp filomuz

(Devamı Sayfa 7, Sü. 2 de)

Amerika - Fransa basını arasında lâf düellosu

Nevyork 17 (T.H.A.) — «Time» Dergisi siyasi icmal sütununda neşrettiği bir makalede, Ameri-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 7 de)

Fransız heyetinin Ağrı seyahati filme alındı

Ankara 17 (Hususi muhabirimizden) — Nuhun gemisini aramak üzere Ağrı dağına çıkan

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

Bir kamyonla bir traktör çarpıştı

4 kişi öldü, 12 kişi de yaralandı

Adana 17 (Hususi muhabirimizden) — Adana - Karataş asfaltında yeni bir taşıt kazası olmuş, yolcu dolu bir kamyonun karşıdan gelmekte olan traktöre bindirmesile 4 kişi ölmüş, üçü ağır, 12 kişi de yaralanmıştır. Çarpışma dar bir köprü üzerinde şoförlerin dikkatsizliği yüzünden meydana gelmiştir. Yaralılar hastahaneye yatırılmışlardır.

Gazeteciler 2873 kilometre gezecekler

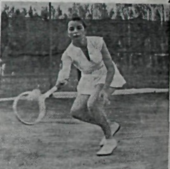
Bu tetkik gezisine gazetemiz adına iştirâk eden Mustafa Yücel intibalarını bildirecek

Bayındırlık Bakanlığının tertip ettiği kara yollarındaki gazeteciler gezisi bugün başlıyacaktır.

Gazetemiz adına arkadaşımız Mustafa Yücelin iştirâk edeceği bu seyahate davet edilen gazeteciler bugün şehrimizden otomobillerle Ankaraya gidecek ve geceyi orada geçirdikten sonra yarın sabah Ankaradan ayrılacaklardır.

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

Yaz tenis turnuvası bitti

Ankarada devam eden tenis birinciliklerine iştirak eden bir bayan tenisçi

Moda Deniz Klübünün tertip etmiş olduğu «yaz tenis turnuvası dün yapılan final maçları ile sona ermiştir.

Dün sabah saat 10 da başlıyan müsabakalarda şu neticeler elde edilmiştir:

Tek erkekler:

Suat Nemli Semih Ulutürk'e 7-9, 6-3, 6-4 galip.

Çift erkekler:

Suat Nemli — Hasan Akev çifti, Erdoğan Erol — Yaldırak

(Devamı Sayfa 7, Sü. 1 de)

Köşe Penceresi:

Zenginlikten evvel sağlık

Midhat Cemal KUNTAY

Bu lâkırdı, yalnız akıllı insanlar için değil, ileri milletler için de kaidedir. Vezinli, kafiyeli sözün ameli olduğunun nadir misallerinden biri olan:

Halk içinde mûteber bir nesne yok devlet gibi,
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.

beytindeki iki tane «devlet» i «servet» le değiştirebiliriz.

Bizim değiştirmemiz haydi haydi... İsviçreliler bile Kanuni Sultan Süleymanın yukardaki beytinde bu tashihi yapmışlar. Bakınız nasıl: İsviçre seyyahları çok bir memleket, değil mi? Ve seyyahın ilk ve son mânası para, öyle

(Devamı Sayfa 7, Sü. 4 te)

CUMA
28
KASIM 1952

Sahibi: Asım US
Yazı işlerini idare eden Mesul Müdür: RAGIP US
İdare yeri: İstanbul Ankara Caddesi Vakit Yurdu

Vakit

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

Basıldığı yer: VAKIT MATBAASI
Telefon: 24369 — 24370
Telgraf: Vakıt — İstanbul
Yıl: 36 — Sayı: 12631

SAYISI 10 KURUŞ

Cumhurbaşkanı Yunanistanda yürekten sevgi ile karşılandı

Pireden Atinaya kadar çiçek ve konfet yağmuru

Majeste Pol " tarih ve mukadderat bugün birleşmemizi tam ve mutlak bir hale getirmiştir „ dedi

Atina, (Hususi) — Dün Atina, Cumhurbaşkanı, Celâl Bayar'ı emsalsiz bir tezahüratla karşılamıştır.

Bayar, Paşa limanına çıktığı zaman 100 bin kişinin "yaşa" sesleri, sevinçten dökülen göz yaşları, çiçek, konfeti yağmuru, dinmiyen alkış sesleri arasında kalmıştır.

Pireden Atinaya kadar caddeler aynı tezahürata sahne olmuş. Yunanlıyılar rumcadan çok Türkçeyle seygilerini ifade etmişlerdir.

Bayarı Limni adasından beri takip eden Yunan Muhiplerı ve 65 adet motörlü, yelkenli gemi kendisini limana getirmişlerdir.

Büyük Amiral üniforması giyen Yunan Kralı majeste 1 inci Paul, maiyetinde saray mareşalı ve diğer yüksek saray mensupları bulunduğu halde Savarona yatına çıkarak Cumhur Başkanı Bayarı selâmlamıştır.

Biraz sonra Başbakan Mareşal Papagos ile hükûmet ü-

(Arkası: Sa. 2, Sü. 7 de)

İngilterede yapılan son sistem tepkili uçaklardan biri

Tepkili uçaklarda yarım saniyenin rolü

Şoklara alışmak, bir ânda düşünmek ve karar vermek lâzım!

Londra, 28 (Nafen) — Tepkili uçak pilotunun uçuş anında çok süratli düşünmesi ve hareket etmesi icabetmektedir. Onun için yarım saniyenin bile çok ehemmiyeti vardır. Bilhassa tehlikeli anlarda ve uçağı terketmek icabettiği zaman ne yapacağını bilmesi ve şoklara alışması lâzımdır.

İngiltere Hava Bakanlığı bu maksatla tepkili pilotları hususi surette yapılmış 13,50 metre yükseklikte bir kulede talim ettirmektedir.

Kulenin dibinde bir koltuğa oturan pilot saniyenin yarısından kısa bir zamanda 9 metre yükseğe fırlatılmaktadır. Tepkili uçaklarda pilot oturduğu koltuk ve paraşütü ile nasıl dışarıya fırlatılıyorsa bu kuledeki tecrübeler de aynı tesirleri ve şokları husule getirmektedir. Tepkili uçak pilotları bu kulenin içinde tecrübelerini yaptıktan sonra daha emniyet sahibi olmaktadırlar.

Amiral Wright Bugün Şehrimizde

Birleşik Amerikanın Doğu Atlantik ve Akdeniz filoları Baş Komutanı Vis Amiral Wright maiyeti ve eşile birlikte bugün saat 12.15 de Ankaradan şehrimize gelecektir.

Misafir Başkomutan Yeşilköy hava alanında, 1 inci Ordu Kurmay Başkanı, İstanbul Deniz Komutanı, Merkez Komutanı ve Vilâyet Özel kalem müdürü ile eşleri tarafından karşılanacaktır.

Amiral öğleden sonra saat 15 de Vilâyete giderek Vali adına muavini Fuat Alperi ve müteakiben 1 inci Ordu Müfettişi ile Deniz Komutanını makamlarında ziyaret edecektir.

Sular idaresinde gene suiistimal

İstanbul Sular İdaresindeki bir suiistimali uzun zamandan beri tetkik etmekte olan mülkiye müfettişleri çalışmalarını bitirerek tanzim ettikleri raporu adli makama tevdi etmişler

Raporda da tabarüz ettirildiği gibi suç varid körülerek alâkalıların işten el çektirilmesine karar verilmiştir.

Prag'daki mürettep casusluk muhakemesi

Sanıklardan 11 i idama, 3 ü de müebbet hapse mahkûm oldu

Londra, 27 — Nafen Prag radyosu bugün Pragda cereyan eden büyük casusluk mahkemesinin neticesini bildirmiştir. Devlet mahkemesi 14 sanığın 11 ini idama mahkum etmiştir. Bunların arasında eski parti sekreterlerinden Rudolp Slansky, eski Dış İşleri Bakanı Clementis ve komünist partisinde mühim mevkiler işgal etmiş şahıslar bulunmaktadır. Diğer üç sanık müebbed hapse mahkum edilmişlerdir.

Burada belirtildiğine göre, idama mahkum edilen 11 sanık Yahudidir. Son gelen raporlara nazaran, komünist Çekoslovakyada Nazileri andıran Yahudi aleyhtarlığı zuhur etmiştir. Bilhassa Slovakya'nın merkezi olan Bratislava da Yahudi ailelerin evlerinin kapılarına "Yahudi" veya "burada yahudiler oturuyor" ibareleri tebeşir ile yazılmıştır.

General Wymann

M. Sarolun Hamal Başılar Hakkında Tavzihi

Sarolistler -Yamanistler var mıdır, yok mudur?

(Yazısı 2 inci sayfada)

Yalmanı vuran Hüseyin mühim ifşaatta bulundu

Suikast şebekesinin ölüm listesinde Nadir Nadi, Atay ve Yalçının isimleri görüldü!

Hüseyin Cahit Yalçın

Nadir Nadi

Malatya, (Telefonla) — Suikast hâdisesinin esas faili olan Hüseyin Üzmez, üsteğmen Muhiddin Şanlıoğlu, şehrimize getirilmişlerdir.

Malatya gençleri arasında çalışkanlık ve atakliğiyle tanınan öğrenci Hüseyin Üzmez ifadesinde şunları söylemiştir:

"— Ben daima fikre fikirle mücadeleyi esas tutarım fakat bu hâdiseyi hangi şartlar altında işlediğimi öğrenecek olursanız bana hak verirsiniz."

Hüseyin, mali durumunun bozuk olduğunu ve bu gizli cemiyete mensup arkadaşlarından aldığı parayla okuduğunu, madden ve manen onların tesiri altında olduğunu, Elazığda muvaffak olamadıkları, suikast hâdisesi yüzünden itimatlarının kendisine karşı eksildiğini, Yalmanı öldürmek için bu vazifeyi kendisi aldığını, attığı 5 kurşunu dikkatsiz kullandığını

(Arkası: Sa. 2, Sü. 1 de)

Bir mensucat fabrikasında işçi ihtilâfı arap saçına döndü

Eyüpteki Nuri Abdürrahman Maltaoğulları mensucat fabrikası ile işçileri arasında bir aydan beri devam etmekte olan iş ihtilafı gerek Tekstil sendikasının, gerekse Bölge çalışma müdürlüğünün gayretlerine rağmen bir türlü halledilemediğinden iş İl hakem *kuruluna intikal ettirilmiştir.*

İhtilafın halledilmesinde güçlük çıkardığı iddia edilen iş veren temsilcileri iki gün evvel iş hakem kurulunun ihtilafı hal için yaptığı toplantıya gelmemişler ve ikinci bir defa ha

(Arkası: Sa. 2, Sü. 1 de)

Kunuri zaferinin yıldönümü kutlandı

NATO KARA KUVVETLERİ KOMUTANI GENERAL WYMANN "AMERİKALILARI KURTARAN TÜRKLERDİR! BU SURETLE, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KUVVETLERİNE DE BİR DERS VERMİŞ OLDUNUZ!" DEDİ.

Kunuri savaşının üçüncü yıl dönümü münasebetile Millî Savunma Bakanlığı *İstanbul temsil bürosu* tarafından dün saat 15 de Eminönü öğrenci lokalinde bir anma töreni yapılmıştır.

Törende Vali ve Belediye Başkanı adına Basri Dedeoğlu, Generaleer, Yüksek rütbeli subaylar, Kore gazileri, şehit aileleri ve kalabalık bir gençlik ve halk kitlesi hazır bulunmuştur.

Törene askerî bandonun çaldığı İstiklâl marşile başlanmış, Kore şehitlerinin hatırası için saygı duruşunda bulunduktan sonra Temsil Bürosu Başkanı toplantıyı açmış ve müteakiben Kunuri harekatına iştirak etmiş olan Kurmay Binbaşı Faik Türün Kunuri savaşlarını geniş bir şo

(Arkası: Sa. 2, Sü. 5 de)

DAMLALAR

Bir bu eksikti!

LONDRA temyiz mahkemesi, garip bir karar vermiş. Bir divanın duruşması sonunda karısının pisliğinden sızlanan kocaya:

— Ev işlerine sizin de yardım etmeniz gerektir. Şayet yardımda bulunmazsanız, her ay karınıza bir miktar para cezası ödeyeceksiniz.

Demiş.

HAKKI SÜHA GEZGİN

(Arkası Sa: 5 Sü: 1 de)

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Salı 28 TEMMUZ 1953 Sene 6 - No. 1895

Hürriyet

GUNLUK MUSTAKIL SIYASI GAZETE

Müessisi : SEDAT SİMAVİ

Kore'de ateş kesildi

Iki taraf kuvvetleri mütareke hattına doğru geri çekildiler

Amerikalılar Kore ablukasını kaldırdılar. Yedinci Amerikan filosu Kore sahillerini terketti

B. Milletler 17 Ağustosta toplantıya davet edildi

TARİHÎ VESİKA İMZALANIRKEN: 3 sene 1 ay 2 gün süren Kore harbine son veren mütareke anlaşması dün sabah Panmunjom'da Kızıl Kore Murahhası General Nam İl (solda) B. Milletler Başkomutanı Gl. Mark Klark tarafından Munsan'da imza edilirken (Telecronix foto: Hürriyet - UP. - Munsan)

Tokyo 27 (R.) — Kore mütarekesi Türkiye ayarıyla bu sabah saat 3 te Panmunjom'da Birleşmiş Milletler namına mütareke heyeti reisi General Harrison, Kızıllar namına da mütareke heyeti reisi General İl Nam tarafından imzalanmıştır. İmza merasimi ancak altı dakika sürmüş ve her iki tarafın tam sükûneti içinde geçmiştir. Hiç bir söz teati etmeksizin [illegible] imza merasiminden sonra Kızıl mütareke heyeti âzaları arkalarına dönmeden salonu terketmişler ve Rus yapısı jeeplerine binerek uzaklaşmışlardır. İmza merasiminin bu kısmında Güney Kore temsilcisi hazır bulunmamıştır.

Mütarekeyi General Clark ta imzaladı

Birleşmiş Milletler Orduları Başkumandanı General Clark mütareke protokolünü bu sabah mahallî saatle 01.01 de Munsan'da imzalamış, protokol Kuzey Kore Ordusu Başkumandanı Mareşal Kim İl Sung ile Çin Kuvvetleri Kumandanı General Peng Teh Huai tarafından imza edilmek üzere Kızıl Yüksek Kumandanlığına gönderilmiştir. Mera...

(Devamı Sa. 5; Sü. 4 te)

3 sene 1 ay 2 gün süren Kore harbinin neticesi (Foto: Hürriyet - UP.)

Kore harbinde Türkiye'nin kayıpları

Üç senede 885 kişi kaybettik

Ankara 27 (Telefonla) — Üçüncü yılını dolduran Kore harbinde vazifesini devir alan 4 üncü değiştirme birliğimiz hariç olmak üzere Kore'de Türk Silâhlı Kuvvetlerinde 24822 subay, assubay ve er vazife görmüştür. Mütareke gününe kadar birliğimizin kaybı 885 kişidir. 617 kişi şehit, 168 kişi kayıp, 100 kişi muharebe dışında ölmüştür. 2150 kişi yaralanmıştır. Yaralıların hepsi sıhhatlerine kavuşmuştur. Halen Tokyo Hastahanesinde 178 kişi, Kore Sıhhiye Teşkilâtı Hastahanesinde 15 kişi tedavi görmektedir. Birliğimizin gösterdiği kahramanlıklara nişane olarak 4 yüksek rütbeli subayımıza liyakat madalyası, subay, assubay ve er olmak üzere 109 kişiye gümüş yıldız madalyası, 81 kişiye bronz yıldız madalyası, 7 kişiye de hava madalyası verilmiştir.

Kore'de çarpışan birliğimizin bütün mensupları Birleşmiş Milletler hizmet madalyası almışlardır.

Mütareke haberinin aksi

Amerika'da hiç heyecan yaratmadı

New York 27 (R.) — Kore'de mütarekenin nihayet imzalanması dünyanın her tarafında mühim aksiler uyandırmış, fakat Amerika'da pek fazla heyecan yaratmamıştır. Mahallî saatle 9 dan biraz sonra sinemalarda heyecanla [illegible] haberi verdikleri zaman, pek az kişi alkışlamıştır. Bir saat sonra radyo ve televizyonlar mutat programlarına geçerek, Eisenhower ile Dulles'in mesajlarını yayınlamışlardır. Kısa fakat çok ciddî olan mesajlar da sevinçten ziyade derin bir düşünce yaratmıştır.

Tugayımız şimdilik Kore'den ayrılmıyor

Birliğimiz ancak sulhtan sonra Kore'yi terkedecek

Ankara 27 (Telefonla) — Kore'de bulunan Türk askerî birliğinin durumu hakkında malûmatına müracaat ettiğim selâhiyet sahibi bir zat demiştir ki:

"Bildiği gibi imzalanan "sulh muahedesi" değil, "mütareke" dir. Bu itibarla Türk askerî birliğinin derhal Kore'yi terketmesi bahis mevzuu olamaz. Bu, Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Komutanının vereceği karara bağlı bulunmaktadır. Değiştirme birlikleri teşkiline lüzum hasıl olmayacağı yapılacak istişarelerden sonra tebeyyün edecektir."

Sulh görüşmeleri ve Türkiye

Mütareke anlaşması mucibince 3 ay içinde toplanacak olan siyasî konferansta Türk hükûmetinin bir mümessili de hazır bulunacaktır. Sulh muahedesinin daha bir kaç ay sonra imzalanacağı ve bu tarihten sonra Türk askerî birliklerinin Kore'yi terkedecekleri anlaşılmaktadır.

Başvekilin Kore'ye dair beyanatı

Menderes Kore savaşının B. Milletlerin başarısiyle sona erdiğini belirtti

Ankara 27 (Telefonla) — Kore'de mütareke akti haberi Ankara'da derin bir memnuniyet uyandırmıştır. Bu münasebetle ihtisasları sorulan Başvekil Adnan Menderes, Amerikan ve Fransız ajansları muhabirlerine beyanatta bulunmuştur. Adnan Menderes bu beyanatında şöyle demektedir:

"Kore'de mücadele, Birleşmiş Milletler andlaşmasının dayandığı yüksek prensiplerin sözden ibaret olmadığını, hür dünyanın tecavüze boyun eğmediğini ve eğmeyeceğini gösteren çok kıymetli bir ölçü olmuştur.

İdealist ve hâdisatı olduğu gibi görüp onun icabettirdiği fedakârlıklara katlanmasını bilen, 15 devletin ve Cenubî Korelilerin askerleriyle birlikte Kore'de omuz omuza çarpışan evlâtlarımızın fedakârlıkları şimdiye kadar hür dünyayı nice yeni tecavüzlerin vukuundan korumuştur. Onlar hür dünyanın emniyeti için çarpışırken anavatanlarını Korede müdafaa ettiler."

Başvekil bundan sonra mütarekenin imzalanmasının beşeriyetin âtisi için büyük ümitler verdiğini söylemiş ve hür milletlerin sulhü tesis edebilmek için gayret ve fedakârlıkla çalışmaları icap ettiğini beyanla sözlerini bitirmiştir.

TRAFİK: Şehrimizde bulunan Amerika Otomobil Emniyet Teşkilâtı Başkanı Pyke Johnson (yukarıda) dün yaptığı basın toplantısında Türkiye'deki trafik meselelerinden bahsetmiş ve trafik mahkemeleri kurulmasını, trafik polisi yetiştirilmesini tavsiye etmiştir. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Üç yıl süren Kore harbinin bilânçosu

3 sene, 1 ay, 2 gün süren harp 3 - 4 milyon cana mal oldu

İBRİKLİ HACILAR: Dün İstanbul vapuruyla 1000 e yakın hacı Hicaz'a hareket etmiştir. Resimde, üç hacı namzedi güverteden İstanbul'u son defa seyrederlerken görülmektedir. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Washington 27 (R.) — 1950 haziranının 25 inde başlayıp bu sabah saat 3 te imza edilen mütareke ile şimdilik duran Kore harbi dünya tarihinin en garip harplerinden biri olmuş, bu harbe 20 millet iştirak etmiş, bir tecavüze karşı ilk defa olarak birçok dünya milletleri cephe almışlardır.

Kore harbi ölü, yaralı, esir, kayıp ve muhacirlerle birlikte 3-4 milyon insanın hayatına mal olmuştur. Birleşmiş Milletler bu harpte ölü, yaralı, kayıp ve esir olarak 150.000 e yakın zayiat vermişlerdir. Kızıl Korelilerle Çinlilere ise 1 milyon 347 bin ölü ve yaralıya mal olmuştur.

Kore mütareke görüşmeleri de tarihte en uzun süren mütarekelerdendir. 10 temmuz 1951 de başlayan mütareke görüşmeleri 27 temmuz 1953 te sona ermiş, ve bu müddet zarfında 538 görüşme yapılmıştır.

Kore'de en çok Amerika (takriben 450 bin) asker bulundurmuş, İngiltere'nin 12 bin kişilik kuvvetinden, üçüncü fazla kuvvet gönderen devlet Türkiye olmuştur.

92 yaşında baba

Clinton (İowa) 27 (İP) — 92 yaşında olan Doktor Hullinger'in bir erkek evlâdı dünyaya gelmiştir. Doktor 32 yaşındaki karısını kendisi doğurtmuştur. Yavru beş kilo ağırlığındadır. Ana, oğulun sıhhati yerindedir.

İzmir'de 24 saatte 13 zabıta vak'ası

İzmir 27 (T.H.A.) — Son 24 saat zarfında şehrimizde emniyeti ilgilendiren 13 zabıta vakası olmuştur.

Alınan bütün önleyici tedbirlere rağmen zabıta vakalarının bu kadar artması karşısında vatandaşlar endişe etmektedir. Bu rakama polis vukuat raporuna geçmeyenler de ilâve edilecek olursa İstanbula nisbetle nüfusu beşte bir denilecek kadar az olan bu şehirde polis vakaları adeta bir rekor teşkil etmektedir.

ÖLÜ KAFALI MISIR KOMANDOLA [illegible] bulunan birliklerini çıkarmak için kurulan Mısır komando birlikleri General Necip'in önünde ölü kafalı bayraklarıyla bir buçuk saat süren bir geçit yaparak alkışlanmışlardır. Resimde, birlik geçiti arasında görülmektedir. (Foto: Hürriyet - UP.)

Türk pilotları Amerika'da

Washington 27 (T.H.A.) — Tanınmış Türk kadın pilotu Binbaşı Sabiha Gökçen, Türkiyeden bir grup ile birlikte dün buraya gelmiştir.

Türk pilotları Birleşik Amerika'da üç hafta kalarak havacılık tekniği ve tesisler üzerinde incelemelerde bulunacaklardır.

Amiral Mountbatten (yukarıda) basın toplantısında, (aşağıda) Dolmabahçe'de ihtiram kıtasını teftiş ederken (Foto: Hürriyet - İ.F.A. - B.B.F.)

Fransa'da en çok Herriot seviliyor

Paris 27 (A.A.) — Millî Meclisin Başkanı olan seksen yaşındaki Herriot, bu sene de "Fransanın en çok sevilen adamı" ünvanını kazanmıştır. Millî Mecliste bundan dolayı yapılan küçük merasimde Başvekil Laniel bu hususu Meclis Başkanına bildirmiştir.

Uçan şapka ölüme sebep oldu

Konya 27 (T.H.A.) — Şerefli Koçhisarın Yağmurhöyüğü köyünden 30 yaşlarında Yusuf Keskin adında bir şahıs kamyonla Koçhisardan Aksaray'a gelirken şapkası uçmuş ve şapkayı almak için kamyondan aşağıya atlamak istemiştir. Fakat ters atlayarak yere başı üstü düşmüş ve beyin kanamasından ölmüştür.

38.5 milyon mülteci

Bonn 27 (T.H.A.) — Neşredilen resmî istatistiklerden anlaşıldığına göre, dünyada halen 38,5 milyon mülteci vardır.

Millî Savunma vekili istifa etti

Seyfi Kurtbek'in istifası mesai arkadaşlarını memnun etti

Ankara 27 (Telefonla) — Millî Savunma Vekili Seyfi Kurtbek bugün istifa etmiştir. Bu haber akşama doğru derhal yayılmış, yakın mesai arkadaşlarının bu istifadan dolayı derin bir memnuniyet duydukları öğrenilmiştir.

İstifanın sebebi hakkında salâhiyet sahibi resmî makamlardan katî bir malûmat almak mümkün olma...

(Devamı Sa. 5. Sü. 2 de)

2 sene sahte polis hüviyeti ile dolaşan Yorgo (Foto: Hürriyet - A.B.)

Taft hastahaneden taburcu edilmiyor

New York 27 (UP.) — Hastahane idaresinden bugün bildirildiğine göre, tedavi altında bulunmakta olan Âyandan Robert Taft, mukarrer olduğu üzere çarşamba günü taburcu edilmiyerek, daha bir müddet hastahanede kalacaktır.

Helâsı olmayan hastahane!

Aksaray 27 (T.H.A.) — Halkımızın başlıca şikâyet mevzularından olan hastahanenin durumunu ıslâh maksadiyle ciddî surette çalışılmaktadır. Bu meyanda hastane inşa edilirken her nasılsa unutulan helâlar ve muhtelif bölmeler müteahhidine ihale edilmiş ve yapılmaya başlanmıştır.

Kore mütarekesi karşısında

Gazilerimiz "inşallah hayırlı olur„ diyorlar

Kore mütarekesi şehrimizde de memnunlukla karşılanmıştır. Bu heyecanı en çok duyan şüphesiz ki, Korede bulunmuş olanlarla gazilerimiz olmuştur.

Dün kendisile görüştüğümüz Kore Birliği komutanlarından Tümgeneral Namık Argüç bu hususta şunları söylemiştir:

"— Korede mütareke yapılmasının ve silâhların susmasının dünya sulh ve barışı için ilk adım olmasını candan temenni ediyorum. Hiç şüphe yok ki, Korede komutan olarak bulunduğum zamanlarda anayurdumuzu uzaktan koruma yolunda ve dünya sulh ve barışının sağlanması için akıttığımız kanlar ve Pusan'da yatan Türk şehitlerinin ruhları dünya barışının kazanılması için birer zemin olacaktır. Bu bakımdan ben de Korede geçirdiğim anlardaki hatıraları canlandırarak, muharebenin zorlu safhalarını düşünerek mütarekenin yapılışından çok büyük sevinç duydum."

Eski hatıralar

Kurtuluşta Baruthane caddesi...

(Devamı Sa. 5 Sü. 3 de)

Ingiliz filosu dün geldi

Türk - Ingiliz filoları Ege Denizinde müşterek manevralar yapacak

Nato Kuvvetleri Güney Doğu Komutanı Amiral Lord Louis Mountbatten kumandasında 22 parça harb gemisinden müteşekkil bir İngiliz filosu, dün sabah saat 8 de limanımıza gelmiştir.

21 pare topla şehri selâmlayan filoya, Selimiyeden 21 pare top atımı ile mukabele edilmiştir.

Saat 8.30 da bir vapur [illegible] sancak gemisi Glasgow'a giderek misafir amirale "Hoş geldiniz" demiştir. Bilâhare, Donanma ve Boğazlar Komutanı tarafından ziyaret edilen Amiral Mountbatten saat 10.30 da karaya çıkmış ve bazı ziyaretlerde bulunmuştur.

Misafir denizciler dünden itibaren şehri gezmeğe başlamışlardır.

Lord Mountbatten'in basın toplantısı

Lord Mountbatten dün saat 18 de Glasgow Amiral gemisinde bir basın toplantısı yapmıştır.

İlk defa bundan otuz sene evvel memleketimizi ziyaret ettiğini söyleyen Amiral, bu defaki ziyareti NATO Kuvvetleri Kumandanı olarak değil, bir İngiliz Amirali olarak yapmakta olduğunu ve bu sıfatla çarşamba günü Ankara'ya giderek Amiral Sadık Altuncan'ı ziyaret e...

(Devamı Sa. 5. Sü. 2 de)

Ayten Akyol geliyor

New York 27 (İP) — Türkiye güzellik kraliçesi Ayten Akyol bugün memleketine dönmek üzere New York'tan ayrılmıştır. Ayten bir Fransız kızı tarafından kazanılan dünya güzellik müsabakasının neticesi hakkında herhangi bir şikâyeti olmadığını söylemiştir.

Türk güzeli, B. Amerika'ya yaptığı ziyaretten memnun kaldığını ve müsabakaya giren kızların hepsini "çok güzel" bulduğunu söylemiştir.

Prenses Eşref nezaret altında

Tahran 27 (UP.) — Bugün burada bildirildiğine göre "kara ahlâklı" Prenses Eşref bugün sarayda memur 30 polisin nezaret ve muhafazası altında bulunmaktadır.

Gazeteler, Şah Pehlevinin kızkardeşini mecbur sürgüne gönderemediğini yazmakta. Prenses Eşref'in bir sarayda hapsedildiğini, gece gündüz silâhlı muhafızın nezareti altında tutulduğunu, muhafızlardan başka hiç kimse ile temasta bulunmaması için telefon hatlarının kesildiğini ilâve etmektedirler.

Bugün

Kendi kendisine iki sene polislik yapmış

Yorgi bu defa da tramvayda "paso!„ deyince, yakayı ele verdi

Zabıta tarafından dün sahte bir polis yakalanmıştır. Yorgi adında bir şahıs bundan iki sene önce Kadıköyde bir polis hüviyeti bulmuş ve resmini değiştirerek iki senedir kullanmaya başlamıştır. Hüviyetini bilhassa nakil vasıtalarında kullanan Yorgi dün Sirkecide bir tramvaya binmiş ve yine polis olduğunu belli ederek "Paso" demiştir. Bu sırada tramvayda bulunan bir polis memuru, durumdan şüphelenmiş ve Yorgi'ye nerede polis olduğunu sormuş ve hüviyetini istemiştir. Sahte polis Yorgi bu sual üzerine kendisinin baş komiser olduğunu, böyle bir sual sormaya hakkı olmadığını söylemişse de polis memuru bunlara inanmamış ve iddiasında ısrar etmiştir.

Bunun üzerine yakalanacağını anlayan Yorgi, derhal tramvaydan atlamış ve kaçmaya başlamıştır. Gayet iyi koşan Yorgi güçlükle yakalanarak Emniyet Müdürlüğüne getirilmiştir.

Eisenhover'e verilen 12,5 kiloluk mum

Bonn 27 (A.A.) — Münih civarındaki Für Stenfeldbruck kasabasının belediye reisi Dr. Fritz Brauer Başkan Eisenhower'e hediye olarak gönderilmesi için Almanyadaki Amerikan Yüksek Komiseri D. Cames B. Conant'a takriben iki metre boyunda ve 12,5 kilogram ağırlığında bir mum vermiştir.

Hürriyet'in Dünkü Sayısı 141.000 Adet Basılmıştır.

NEW YORK'U TESHİR EDEN TÜRK DANSÖZÜ: Necla Ateş adında bir Türk dansözü, yaptığı danslarla Amerikalıları büyülemiştir. Kral Faruk önünde danseden Necla Ateş, New York'un meşhur "Latin Quarter„ ında ilk defa dansetmiştir. Resimde, Necla Ateş Broadway'de meşhur bir sene [illegible] dansederken görülüyor. [illegible]

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ

29 uncu yıl sayı: 10.482

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta Kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298, Yazı İşleri: 24299, Matbaa: 24290

Salı 6 Ekim 1953

Türkiye Güvenlik Konseyine seçildi

Aleyhimizde konuşan Rus delegesi Vichinsky genel kurul başkanı tarafından susturuldu

Lehimizde 40 rey verildi, Polonya ise 19 oy topladı, kat'i neticeyi temin etmek için sekiz defa reye başvuruldu

Birleşmiş Milletler 5 (a.a. - A.P.) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bu sabah yerel saatle saat 15.30 de toplanarak Güvenlik Konseyinin daimî olmıyan üç üyesi Şili, Pakistan ve Yunanistanın yerine yeni üyelerin seçimi için müzakerelere başlamıştır. Birleşmiş Milletleri resmen ziyaret etmekte olan Panama Cumhur Reisi de bu toplantıyı takib etmiştir.

Sovyet delegesi Vichinsky, 1946 yılında yapılmış olan efsâlî anlaşma gereğince doğu Avrupa memleketlerinden birine tahsis edilen ve Yunanistandan açılacak olan üyeliğe Polonyanın getirilmesini istemiştir. Sovyet delegesi bu mevkie Türkiyenin veya Filipinlerin seçilmesinin bu anlaşmayı ve Güvenlik Konseyindeki mevkilerin coğrafî esasa göre tevzii esasını ihlâl edeceğini ileri sürmüştür.

Vichinsky, Türkiyenin adaylığını tenkide kalkışınca, Kurul Başkanı Hindistan başdelegesi [illegible]

— Arkası Sa. 3, Sü. 3 te —

İmtihanlar verimli mi?

Yaz, mahsul mevsimidir. Toprak mahsullerinden fikir mahsullerine kadar bu mevsimde idrak edilir. Toprak mahsullerinin bir kaç senedir «çok şükür» bereketli olmasına mukabil, fikir mahsullerinin pek verimli olmadığını endişe ile görmekteyiz.

Elimizde tam ve tafsilâtlı bir istatistik mevcud olmadığı için ihatalı bir istintaç yapamamakla beraber yer yer temas ettiğimiz çocuk velilerinin mekteblerimizde imtihanların verimsiz oldukları hakkında birbirini teyid eden şikâyetlerini işitmekte ve imtihanlarda muvaffakıyet yüzdesinin düşük olduğunu öğrenmekteyiz. İmtihan, zaten bir çocuğun bir senelik çalışma semeresini sadıkane aksettirmekten uzak bir denemedir. Bunun mekteb değiştikçe değişen usuller'e yapılması da neticenin hakikate olan mesafesini açmaktadır. Bir çocuğun, senenin muayyen bir saatindeki «disposition = hal ve şartı» ne ise imtihan ancak onun hasılası iken neticesi bir seneye hattâ bazan bütün bir ömre tesir edecek mahiyet almaktadır.

Bir çocuğun tahsil yılının süresi içinde aile, mekteb, sınıf mevcudu, sıra, kitab, hoca, tahsil sistemi, içtimaî şartlar, iktisadî şartlar ve imtihana tekaddüm eden günlerde maruz kaldığı hâdiselerin tesiri altında vardığı imtihan neticesi [illegible]

[illegible]

Hâlâ bir istikrar devresine girmemiş olan maarif teşkilâtımızın bu imtihan neticelerinden bir takım sonuçlar çıkarmaya çalıştığını ummak isteriz.

[illegible]

Bugün çocuk velilerinden, millet fertlerinden [illegible]

[illegible] aleyhine olmakta devam ediyor. İmtihan sisteminin, yalnız çocuğu değil, tahsil sistemini, yani kitabı ve hocayı da deneyecek bir şekle sokulması neticenin hakikat ve a-

CUMHURİYET

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

SİRERİN CENAZESİ — Bir kazaya kurban giden Sivas milletvekili Reşad Şemseddin Sirerin cenazesi dün törenle defnedilmiştir. Resim dünkü törenden bir görünüştür. (Buna dair yazımız ikinci sahifededir.)

İspanyaya satılan 200 bin ton buğday işi

Takas imtiyazı hakkında Bakanın neşrettiği tebliğ üzerine kendisinden bazı noktaların izahı isteniyor

İspanyaya sevkedilen 200 bin ton buğday meselesinin akisleri devam etmektedir. Bu ihracattan mütevellid zararı telâfi maksadile üç ihracatçıya verilen 4.7 milyon dolar takas hakkını bir inhisar mahiyetinde gören taraf dün de Ticaret Bakanına bir mektub göndermiştir.

Bu mektubda, Bakanlığın bu hususta neşrettirdiği tebliğe cevab verilerek sözü geçen buğday satışı mukavelesile mevzu olarak üç firmaya verilen 4.7 milyon dolarlık takas imtiyazının protokoluna Ticaret Odasında, Fındık Birliğinde ve Ticaret Müdürlüğünde rastlanamadığı belirtilerek Bakandan takas anlaşmasını umumî efkâra bildirmesi istenmektedir.

Bu münasebetle gazetecilere izahatta bulunan Sadullah Birsel ezcümle demiştir ki:

— Arkası Sa. 6, Sü. 2 de —

Almanya ile İngiltere arasında rekabet

İngiliz basını, Krupp fabrikasının faaliyetinden endişe ile bahsediyor

Manchester 5 (a.a.) — Burada münteşir Manchester Guardian gazetesi bugün neşrettiği bir makalede, meşhur Alman Krupp firmasının Asyadaki bütün inşaat münakasalarını kazanmak için elinden gelen bütün gayretleri sarfettiğini yazmakta ve Bonn'daki muhabirine atfen şunları ilâve etmektedir:

«Eskiden Hitler'in silâh deposu haline gelen Krupp fabrikaları bugün ham çelik imal edemediği gibi kömür madenleri de işletememektedir. Buna rağmen bu firma bugün dünyada İngilterenin en tehlikeli rakibi haline gelmektedir.

Geçen sene kısımlara ayrılmış ol-

— Arkası Sa. 6, Sü. 6 da —

Medenî kanun üzerinde çalışmalar

Boşanma davalarının basitleştirilmesi ve kısa zamanda karara varılması üzerinde duruluyor

Ankara 5 (ANKA) — Türk Medenî Kanununu günün icab ve şartlarına uygun bir şekle sokmak üzere Yargıtay Başkanının reisliğindeki ilim heyeti yaz tatilinin sona ermesi dolayısile çalışmalarına başlamıştır.

Medenî kanunun cemiyete dair olan birinci babının hazırlanması tamamlanmış olduğundan şahıs hukuka dair ikinci babının tetkikine geçilmiştir.

Yapılmakta olan değişiklikle mümin bu derd haline gelmiş bu-

— Arkası Sa. 6, Sü. 1 de —

Sovyetler Birliği Nereye Gidiyor?

Bu sualin cevabını, neşretmeğe başladığımız meraklı yazı serisinde bulacaksınız

Bugün beşinci sahifemizde

İranda yeni tevkifler

100 hava subayı, bir kalede hapsedildi

Musaddık, askerî mahkemede kendi kendini müdafaa edeceğini avukat istemediğini söyledi

Tahran 5 (a.a.-AP) — İyi haber alan bir kaynaktan öğrenildiğine göre, bir kaç gündenberi Tahranda tevkif edilen hava subaylarının sayısı 100 e yaklaşmıştır. Bunlardan 60 ı Hürremabad kalesine sevkedilmiştir. «Donaye Emruz» gazetesi müdürü bu sabah tevkif edilmiştir. Hükûmet siyasetini tenkid eden makaleler basan bu gazetenin neşri yasak edilmişti.

Askerî Başsavcı Hüseyin Ağazmüdah, memlekette komünist partisini diriltmeğe çalışacak İranlı kızılların idam cezasına çarptırılacaklarını söylemiştir.

Diğer taraftan bir askerî harb divanı bugün sabık Başbakan Musaddıka kendisine bir avukat tutması hususunda tebligat yapmış ve bu maksadla 5 gün mühlet vermiştir.

İyi haber alan kaynaklara göre Musaddık, bu emrin kendisine Saltanatabad hapisanesinde tebliğ eden

— Arkası Sa. 6, Sü. 8 de —

Millet Partili sanıkların itirazı reddedildi

Sanık ve avukatlar reddihâkim dilekçelerini de vermediklerinden şahidlerin dinlenmeleri için Savcılıklara tezkere yazılıyor

Ankara, 5 (Telefonla) — Millet Partisi mesulleri hakkında Dördüncü Sulh Ceza mahkemesinde açılan davaya bakılırken sanıklar ve avukatları bir yandan reddi hâkim talebinde bulunacaklarını, bir yandan da kendilerine isnad edilen suçların Türk Ceza Kanununun 163 üncü maddesi içine girdiğinden bu mahkemede yargılanamıyacaklarını bildirmişlerdi.

Sanık ve avukatların itiraz dilekçelerini bir üst merci olarak inceliyen Beşinci Asliye Ceza mahkemesi bugün kararını vermiştir. Buna göre, ceza muhakemeleri usulü kanununun 297, 298, 303 üncü maddeleri, mahkemelerin bir davaya bakmağa kendilerini vazifeli görmemeleri halinde itiraz edilemiyeceği belirtildiğinden talep reddedilmiştir.

Diğer taraftan 4 üncü Sulh Ceza Yargıcı, sanık ve avukatların bugüne kadar kendisini red istemle-

— Arkası Sa. 6, Sü. 1 de —

İflâs eden tanınmış sinema artisti Errol Flyn

Artist Errol Flyn iflâs etti

Şarlo'nun stüdyoları da 250.000 sterlinge satıldı

Roma 5 (Nafen) — «William Tell'in elması» mevzuu etrafında İtalyada bir film çevirmekte olan artist Errol Flyn'in iflâs ettiği bildirilmektedir. Errol Flyn, Mont Blanc dağı eteklerinde 140.000 Türk lirası sarfederek tam olarak bir 14 üncü asır köyünü kurmuş ve orada William Tell'in elması ile alâkalı tarihî filmi hazırlamağa başlamıştı. Fakat altı hafta evvel Errol

— Arkası Sa. 6, Sü. 8 de —

SAHTE TEĞMEN — Sahte teğmen üniformasile gedikli ve erleri dolandıran Ahmed Sarıkaya adında bir sabıkalı yakalanmış, Adliyeye verilmiştir. Yukarıdaki resimde sahtekâr Sarıkaya görülmektedir.

Millî kulak, burun, boğaz kongresi

Açılış töreninde hazır bulunan Sağlık Bakanı, bu ihtisas şubesinin diğer tababet şubeleri arasındaki ehemmiyetini belirtti

İkinci millî kulak, burun, boğaz kongresi dün sabah saat 10 da Fen Fakültesi matematik salonunda çalışmalarına başlamıştır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Ekrem Hayri Üstündağ, Vali ve Belediye Reisi Prof. Gökay, Sağlık Müdürü Dr. Abdurrahim Bayrakdaroğlu, Üniversite profesörleri, doktorlar ve Yugoslavya, Almanya, İtalya, İrak, Yunanistan, İsrael memleketleri profesör ve doktorları ile davetliler kongrenin açılışında hazır bulunmuşlardır.

— Arkası S. 6, Sü. 3 de —

Güzel ve sıhhatli çocuk

11 — Tulin Özgürer

12 — İbrahim Sezigüzel

Bir avukatın gazetemiz aleyhine açtığı dâva

Bir müddet önce gazetemizde (Baroyu uğraştıran garib bir şikâyet) başlığı altında çıkan ve avukat Handan Kaftancı hakkında İstanbul Barosuna yapılmış bir şikâyet ile alâkalı yazımız [illegible] Handan Kaftancı [illegible] haysiyetinin ihlâl edildiği iddiası ile gazetemiz Yazı İşleri Müdürümüz Cevad Fehmi Başkut ve ar-

— Arkası Sa. 6, Sü. 2 de —

NATO subayları dün erlerimizle birlikte öğle yemeği yerlerken: Resimde, sağdan sola doğru; Orgeneral Nuri Yamut, Millî Savunma Bakanı Kenan Yılmaz, Celâl Bayar, Kalemi Mahsus Müdürü; Amiral Fechteler; General Wyman ve maiyeti ile erler görülmektedir.

Kırmızı kuvvetler dün karşı taarruza geçti

Dün manevraların ikinci safhasını takib etmek üzere Trakyaya giden Bayar askere bir hitabede bulundu

Silivri, 5 (Millî Savunma Temsil Bürosundan) — Kırmızı kuvvetler komutanı bugün kıtalarına taarruz emri vererek, hatları önünde yavaşlamış bulunan maviyi geri püskürtmüştür.

Keşif bir topçu ateşile başlıyan taarruzda kırmızı zırhlı birlikleri ve Amerikan Altıncı filosunun hava kuvvetlerile birinci Türk taktik hava kuvvetlerine mensub uçaklar, hücuma kalkan kırmızı birliklere destek olmuşlardır.

— Arkası Sa. 6, Sü. 4 te —

MANEVRA SAHASINDAN NOTLAR:

NATO subayları erlerle karavana yemeği yediler

Bir çavuş nişanlısının kendisine gönderdiği işlemeli çevreyi Celâl Bayara hediye etti

Bir çavuş tarafından Celâl Bayara hediye edilen işlemeli çevre

Fenertepe (Silivri) 5 (Hususî surette gönderdiğimiz muharririmiz Şahab Balcıoğlu bildiriyor) — Weld Fast manevralarının bugünü de hayli enteresan geçti. Evvelce de yazdığım gibi Çatalca kesiminde bugün kırmızı kuvvetler karşı taarruza geçeceklerdi. Bu sebeble yabancı müşahidlerle beraber sabah saat 8.30 da Çorludan hareketle 9.30 da Silivri civarında Fenertepeye geldik. Burası kırmızı kuvvetlerin gözetleme mevkiidir. Buraya varışımızda NATO Güney Avrupa Kuvvetleri Komutanı Oramiral Fechteler'i de bulduk. Aynı zamanda General Wymann da Yunanistana gidişini geciktirerek Fenertepeye gelmişti. Kesa Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Şükrü

— Arkası Sa. 6, Sü. 7 de —

Kurtuluş bayramı

İstanbulun kurtuluş yıldönümü münasebetile bugün şehrimizde tören yapılacak

Bugün İstanbulun kurtuluş yıldönümüdür. Bu münasebetle şehrimizde büyük bir tören yapılacaktır.

Hazırlanan programa göre, saat 9.15 te Vali ve Belediye Reisi Orduevine giderek tebrikâtta bulunacak, müteakiben Taksime dönecektir.

Vali ve Garnizon Komutanı Taksim meydanında yerlerini alan merasim kıtalarını, öğrencileri ve geçide iştirak edecek diğer kıtaları teftiş edeceklerdir.

(Ti) borusu ile şeref direğine bayrak çekilecek ve Cumhuriyet anıtına çelenk konacaktır.

Ordu adına bir teğmen ve bir

— Arkası S. 6, Sü. 3 de —

Kuzey Atlantik deniz tatbikatı sona erdi

Manevralara dokuz NATO memleketi deniz ve hava kuvvetleri katıldı

Londra 5 (a.a.) — Dokuz NATO devletinin iştirakile 10 gün devam eden deniz müdafaa manevraları dün sona ermiştir.

300 gemi, binden fazla uçak ve 300,000 kişinin katıldığı manevralarda atom silâhları kullanılmıştır.

Birleşik Amerika Atlantik Kuvvetleri Başkumandanı Lynde McCormick, «NATO devletleri müdafaa hazırlıklarını yüzde yüz tamamlamış bulunmaktadır. Bugün Birin-

— Arkası Sa. 6, Sü. 6 da —

İngiltere Harbiye Nazırı bugün geliyor

Anthony Head, Ankarada 3 gün kalarak bazı ziyaret ve temaslarda bulunacak

Ankara 5 (Telefonla) — İngiltere Harbiye Nazırı Mr. Anthony Head, beraberinde refikası, bir milletvekili ve bir tümgeneral olduğu halde yarın saat 12 de özel bir uçakla şehrimize gelecektir.

İngiliz Harbiye Nazırı Etimesgud askerî hava alanında merasimle karşılanacaktır. Şehrimizde 3 gün kalacak olan Mr. Anthony Head, bazı ziyaret ve temaslarda bulunduktan sonra, Millî Savunma Bakanlığında yapılacak toplantıya iştirak edecektir.

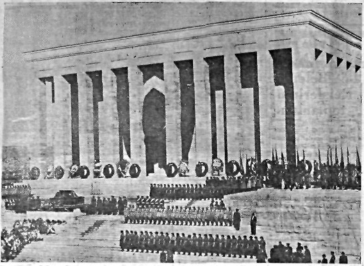
— Vazgeç, şimdi alma kardeş... Nasıl olsa bir haftaya kadar fiatlar düşer; Bir hası vap ura daha geliyor...

ÇARŞAMBA
11
KASIM 1953
İdare: Yerebatan Çatalçeşme No. 25/1 İSTANBUL
Telefon: 20203

Son Posta

Sene 24 — No. 5637 ╬ 2734 SABAHLARI ÇIKAR SİYASİ GAZETE Sayısı her yerde 10 kuruş

"O„nu kurtardığı vatan toprağına tevdi ettik

Anıt - Kabrin eşiğinde O'nun tabutuna çelenkler konulap son ihtiram vakfesi yapılırken (Foto Son Posta)

Ankaradaki muhteşem merasimi Türk milleti huşu içinde takip etti

Saat 9,05 te yurdun her yanında herşey tazim duruşuna vardı - Muvakkat kabirden Anıt-Kabre nakil rasimesi dört buçuk saat sürdü

Yollara dizilen ve binaların dam ve pencerelerini kaplayan mahşerî kalabalık ona son rasimeyi ifa için saatlerce bekledi – Bütün Türk büyükleri de cenaze alayına iştirak ettiler

O'nun zafer yoldaşları O'nu omuzlarında katafalktan kaldırırken (Foto Son Posta)

Ankara, 10 (Hususi muhabirimiz İlhan Çevik bildiriyor) — Büyük kurtarıcı eşsiz kahraman Atatürk bugün canından aziz saydığı vatan toprağına tevdi olundu.

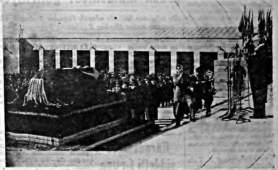
Ankara günlerden beri yaşadığı üzüntülü heyecanı kalbinde sindire, sindire dün geceyi de hemen hemen uykusuz geçirmiş ve şafakla beraber ayağa kalkmış bulunuyordu.

Kadın erkek, çocuk, genç, ihtiyar sabahın çok erken saatle-

(Devamı Sayfa 6, Sü. 4 de)

Cumhurreisinin millete hitabesi

Hakikî yerin inandığın ve bağlandığın Türk milletinin minnet dolu sinesidir

Cumhurreisi Anıt - Kabrin önünde hitabesini irad ederken (Foto Son Posta)

Ankara 10 (Hususi Muhabirimizden) — Cumhurreisi Celâl Bayar bugün Anıt - Kabirde Atatürk'ün aziz nâşının toprağa tevdiinden evvel şu hitabeyi irad etmiştir:

Büyük Türk milleti,

Atatürk, tam 15 yıl önce bugün, hayata gözlerini kapamıştı.

O gün, bütün Türk millet

(Devamı Sayfa 3 Sü. 5 te)

Dün son nefesini verdiği yatağın başında O'nu anan gençler (Foto Son Posta)

Kederimiz yurt dışında da akisler yaptı

Ankara 10 (A.A.) — Atatürk'ün nâşının Anıt - Kabre nakli münasebetiyle İngiltere Kraliçesi Majeste İkinci Elizabeth Reisicumhurumuz Celâl Bayar'a aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

«Türkiye Cumhuriyetinin

(Devamı Sayfa 3 Sü. 6 da)

Dün Istanbul da büyük bir matem günü yaşadı

Üniversite ve okullarla muhtelif yerlerde toplantılar tertip edilerek Büyük Atatürk huşu içinde anıldı

Büyük Atatürkün ebediyete intikalinin 15 inci yıldönümü ve onun Ankaradaki muvakkat kabrinden ebedi medfenine, Anıt - Kabre nakli dolayısiyle dün şehrimiz de bir matem günü yaşamış ve büyük kurtarıcısını bir kere daha hürmetle anmıştır.

Şehirdeki bütün bayraklar, yarıya indirilmiş, eğlence yerleri gündüz ve gece kapalı kalmış, üniversiteler, okullar, siyasi partiler ve diğer bazı müesseseler tarafından muhtelif anma törenleri yapılmıştır.

Üniversite tarafından, Fen Fakültesinde tertiplenen törene saat 8.50 de İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Bilâhare Hukuk Dekanı Prof. Sulhi Dönmezer, kısa bir konuşma yaparak Atatürkün maddî ve manevî değer ve hasletlerini, kısa cümlelerle veciz bir şekilde ifade etmiş ve saat 9.05 te hazır bulunanları s

(Devamı Sayfa 3, Sü. 4 te)

Üç büyükler Bermudada toplanmaya karar verdiler

Eisenhower, Churchill ve Laniel Almanyanın birleştirilmesi meselesini görüşüp kendi aralarında halledecekler

Londra 10 (B.B.C.) — Başkan Eisenhower, Sir Winston Churchill ve Josef Laniel, dünya durumunu gözden geçirmek üzere Bermuda'da toplanmayı tasarlamaktadırlar. Resmi kaynaklardan bildirildiğine göre toplantı 4 Aralıkta başlıyacak ve 8 Aralığa kadar devam edecektir. Görüşmelerde her 3 devletin Dışişleri Vekilleri de hazır bulunacaktır. 3 Büyüklere siyasî müşavirler de refakat edeceklerdir.

Bermudada bir konferans aktedilmesi üç batılı devletin Rusya ile bir dört dışişleri bakanları toplantısı yapılması hakkında besledikleri ümitlerden vazgeçtiklerini göstermektedir.

Eisenhower

Bu toplantının başlıca hedefi, Almanyanın birleştirilmesi meselesini görüşmek üzere bir konferans aktedilmesi hakkındaki Batı teklifini Rusların red detmeleri karşısında, Almanyanın istikbalini görüşmek olacaktır. Belki bu arada Churchill'in Malenkov ile bir konferans yapılması hakkında gösterdiği arzu da bahis konusu edilecektir. Fakat bu resmi şahsiyet asıl ehemmiyetin Alman-

(Devamı Sayfa 7, Sü. 7 de)

Balkan Paktı konferansı başladı

Belgrad 10 (Nafen) — Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında askeri üçlü konferans bugün burada başlamıştır. Bu konferans, Balkan Paktı çerçevesi dahilinde yapılmaktadır.

Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya genel kurmayları temsilcilerinin üç memleketin müdafaalarını alâkalandıran muh

(Devamı Sayfa 3, Sü. 7 de)

Dün Ankarada yapılan Ata'nın Anıt - Kabre nakline ait uçakla getirttiğimiz resimler 8 inci sayfadadır.

Köşe penceresi:

Eser inkâr edilemez

Midhat Cemal KUNTAY

İftira ve inkâr fenalığın iki silâhıdır. Fakat eserlerin önünde bunlar da zayıf kalıyor. Meselâ, İkinci Meşrutiyetin ilânı senelerinde, İkinci Abdülhamidin aleyhine edilmedik iftira, yazılmadık hicv kalmadı. Yüzlerce vatan evlâdını denizlerde boğdurduğu, zindanlarda işkencelerle öldürttüğü makale ve kitap konuları oluyordu. Fakat Mithat paşa ve felâket arkadaşları müstesna, boğulanlardan ve öldürülenlerden bir tanesinin olsun dâvacısı çıkmadı. Vâkıa iftiranın habis bir marifeti vardır: Ne kadar esassız olsa bi[illegible] kalıyor. Fakat inkâr kuvvetli bir ahlâksızlık değildir; eser karşısında sağlüp oluyor.

Bu [illegible]arlara sebeb, bir fıkra[illegible]. Fransızca İstanbul gazetesi, hergün, elli yıl evvelki

(Devamı Sayfa 7, Sü. 7 de)

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ

29 uncu yıl sayı: 10.596 — Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta Kutusu: İstanbul No. 246 — Telefonlar: Umumi Santral Numarası: 24298, Yazı İşleri: 24299, Matbaa: 24290 — Perşembe 28 Ocak 1954

Muhalefet, Başbakanın demecini iyi karşıladı

Barutçu: "Başbakanın beyanatı bizim de bir kısım teklif ve arzularımızın memnunluk uyandıran bir cevabıdır„ diyor

Ankara, 27 (Telefonla) — Başbakan Adnan Menderesin İstanbuldaki basın toplantısında «inşirah verici sözler» söylediği, bugün siyasi çevrelerde hemen ittifak'la belirtilmiştir. Demokrat Parti mahfilleri, Başbakanın bu sözlerle, iktidarın vatandan huzuru kadar güvenliğini de ifade etmiş olduğu mülâhazasındadır. Seçim devresinin başlamış olduğu ve ilk defa bu konuşmada resmen açıklanmış bulunuyor. Demokrat Parti Başkanı, kampanyanın arifesinde rakiblerinin elindeki hücum silâhlarından bir kısmını tesirsiz hale koymuş, bağlıca şikâyet, tenkid ve endişe mevzularını propaganda malzemesi ol- [illegible]

— Arkası Sa. 7, Sü. 6 da —

Bir ileri Adım

Başbakanın evvelki gün İstanbul gazetecilerine verdiği müjdeyi dün bütün memleket öğrendi. Muhalif - muvafık farkı gözetmeksizin vatandaşların bu haberden son derece memnun olacaklarına şüphe etmiyoruz. Seçim öncesi devrinin en nazik bir konusu halinde zihinleri burkan bir soruyu sayın Menderes güzel bir konuşma ile cevablandırmış, böylece C. H. P. malları kanunundanberi politika ufkumuzu kararttığını gördüğümüz bulutlar büyük ölçüde dağılmıştır. Gerçi o kanun Mecliste görüşülürken kürsüye çıkan Menderes:

«— Şunun şurasında seçimlere kaç ay kaldı? Eğer yanlış bir iş yapıyorsak bunun hesabını milletimize karşı mertçe vermeğe hazırız!»

Demişti. Bu sözlerile Başbakan, kendi partisinin dürüst seçimlere olan bağlılığını açıkça ifade ediyordu. Fakat beri yanda muhalefet ve tarafsız vatandaşlar bu bağlılığın gözle görülür, elle tutulur teminatına fi'len kavuşmak istiyorlardı.

D. P. Genel Kurulunca Parti Meclis Grupuna sunulmak üzere alınan karar, istenen hukukî teminatı aynen sağlar mahiyettedir. Bu itibarla serbest seçim usulünün yerleşmesini özleyen partili partisiz herkes, alınan kararı sevinçle karşılayacaktır. Giriştiği samimi teşebbüsten ötürü Başbakan Adnan Menderesi bütün kalbimizle tebrik ederiz.

Genç demokrasimizin sağlama bağlamak zorunda bulunduğu en büyük davalarımızdan birinin seçim güvenliği davası olduğuna şüphe yoktur. 1946 yılının acı tecrübesi hâlâ unutulmuş değildir. Bu yüzden sadece dört yılı kaybetmekle kalmamışızdır; ayrıca partiler arası münasebetler bakımından ortada doldurulması güç bir takım nefret, kin ve düşmanlık uçurumları peyda olmuştur. Bunları kapamak uğuruna harcanan gayretler ne yazık ki, bugüne kadar pek az netice vermiştir.

Türkiye tarihinde ilk defa olarak serbest seçimlerle, yani milletin tam iradesi ile iş başına geçen D. P. iktidarı, kendine hayat veren, maddi ve manevi varlığının yegâne dayanağını teşkil eden bu sistemi daha da ileriye doğru geliştirmek uğruna hamleler yaparsa, her şeyden önce kendi ideallerine bağlı bir siyasi topluluk olduğunu dünyaya isbat etmiş olur. Türk vatandaşı da bu gayretlerden ancak sevinç duyar. Çünkü yapılan iş, her şeyden önce yurdumuzdaki hürriyet nizamının kuvvetlenmesine yarayacak, dolayısile milletin saadet ve refahını yükseltecektir.

Önümüzdeki mayısın ikinci günü sandık başına gidecek olan Türk seçmenleri, oylarını tam bir vicdan huzuru ile, hiç bir baskı altında kalmaksızın, seçimin dürüstlüğüne güvenerek rahatça verebilmelidirler. Demokratik idarenin bu temel şartını yurdumuzda kökleştirmeğe çalışanlara elden gelen yardımı esirgememek bizce millî bir vazifedir.

NADİR NADİ

Cumhur Başkanımız dün Vaşington'a vâsıl oldu

Hava alanından Beyaz Saraya kadar kaldırımları dolduran Amerikalılar, Celâl Bayara büyük tezahürat yaptı

Dün gece Eisenhower ile eşi, Cumhur Başkanımız ile Bayan Bayar şerefine Beyaz Sarayda bir ziyafet verdiler, söylenen nutuklarda iki memleket arasındaki dostluk belirtildi

Vaşington 27 (a.a.) — Cumhur Başkanı Celâl Bayar, Başkan Eisenhower ve diğer resmî Amerikan şahsiyetlerile temaslarda bulunmak üzere bugün Eisenhower'in hususî uçağı Columbine ile mahallî

— Arkası Sa. 7, Sü. 1 de —

Cumhur Başkanı Amerikada karşılayanlarla bir arada: Sağdan sola Cumhur Başkanımız, refikaları, Büyük Elçimiz Feridun Cemal Erkin (Radyo-Foto)

Yiyecek fiatlarında geçen seneye nazaran büyük artışlar var

Ticaret Bakanı dün Belediyede, şehrin iktisadî durumu hakkında izahat aldı

Her türlü ihtiyac eşyasının ve bilhassa gıda maddelerinin son aylar zarfında ne kadar yükseldiği herkesçe malûmdur. Bu fiat artışını mazur gösterebilecek herhangi bir sebeb olmadığı halde bir kısım tüccar ve esnafın her fırsattan fay-

— Arkası Sa. 7, Sü. 6 da —

Kızıl Çin ile konferans yapılmıyacak

Molotov «Gündem» indeki ilk maddeyi reddetti

Berlin, 27 (a.a.) — Dörtlü konferansın bugünkü celsesinde Batılılar, Kızıl Çinin iştiraki ile gelecek

— Arkası Sa. 7, Sü. 4 de —

Türkiyeye Amerikanın yardımı

Bunun 75 milyon dolara çıkarılması ihtimali kuvvetli görülüyor

Doğan Nadi telsizle bildiriyor

New-York 27 — Washington siyasî mahfillerinden edindiğimiz intibaa göre, Cumhur Başkanı Celâl

— Arkası Sa. 3, Sü. 4 te —

Temizlik amelesi yollardan karları kaldırırlarken

Ankarada hararet dün - 30 a düştü

Kar ve tipi, İstanbul civarında 4 kişinin ölümüne sebeb oldu; bir taksi ağaca çarptı

Kış, bütün yurdda olduğu gibi şehrimizde de şiddetle devam ediyor. Evvelki gün saat 21.30 da başlayan kar dün saat 5 e kadar tipi halinde yağmış, kuytu yerlerde karın kalınlığı 25 santimi bulmuştur. Rüzgârlar şimali garbiden saatte 25 mil süratinde esmiştir.

Dün şehrimizde asgarî sühunet vasatisi —6 santigrad, âzami ise —3 santigrad derece olarak tesbit edilmiştir. Yeşilköy Meteoroloji istasyonunun bildirdiğine göre,

— Arkası Sa. 7, Sü. 7 de —

Mahkeme, Millet Partisinin kapatılmasına karar verdi

Parti mes'ulleri, temyiz yolu açık olmak üzere birer gün hapis cezasına mahkûm edildiler

Ankara 27 (Telefonla) — Millet Partisi hakkındaki karar Ankara 3 üncü Sulh hâkimi Emin Gebizlioğlu tarafından bugün tefhim edildi. Parti bütün teşkilâtile birlikte kapatılmış ve yargılanan mesulleri birer gün hapse ve 200 şer kuruş para cezasına mahkûm edilmiştir. Karar Temyiz yolu açık olmak üzere alınmıştır.

Celsenin safahatını bildiriyorum: Duruşmanın yapıldığı 2 nci Ağırceza salonu daha 13 te hıncahınç dolmuştu. Celse 14 te açıldı. Sanıklardan partinin Genel Başkanı Doktor Mustafa Kentli, Umumi Kâtibi Fuad Arna, idarecilerinden Ahmed Tahtakılıç, Lûtfi Bornovalı, Ertuğrul Akça, Mehmed Ali Der-

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Madridde tevkifler yapılıyor

Madrid Üniversite binası içinde talebelerle polis arasında yeni bir çarpışma oldu

General Franco

Madrid 27 (R.) — Polisle talebeler arasında bugün yeniden çarpışmalar olmuştur. Bu nümayişçiler

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Sabahat Erdemir

BİR BU EKSİKTİ..

Cumhur Başkanının hareketi sırasında müessif bir hâdiseye sebeb olan genç kızın yurddaki yatağı altında bıçak, saldırma, ve kılıç bulundu

Cumhur Başkanı Celâl Bayarın Amerikaya hareketi sırasında Yeşilköy hava meydanında müessif hâdiseye sebebiyet veren Tıb Fakültesi öğrencilerinden Sabahat Erdemir hakkında dava açılmasına dair Bakanlık emri dün savcılığa

— Arkası Sa. 7, Sü. 7 de —

Bir İsveç şilepi daha kaza yaptı

4000 tonilâtoluk şilep 600 tonilâtoluk bir İngiliz gemisini batırdı, mürettebattan sekiz kişinin boğulmasına sebeb oldu

Londra 27 (BBC) — 4000 tonilâtoluk bir İsveç gemisi bugün Thames nehrinde 600 tonilâtoluk bir İngiliz gemisine bindirmiştir. Çarpışma sonunda İngiliz gemisi derhal batmıştır. Denize dökülen İngiliz gemisinin 8 mürettebatından hiç biri bulunamamıştır. Kaza etrafında tahkikat başlamıştır.

Grip Salgını

Öğrenci ve öğretmen devamsızlığı yüzde 40 ı aştığından bugün okulların tatiline karar verilmesi bekleniyor

Bugün toplanacak olan Vilâyet Sağlık Kurulu, grip salgını dolayısile okulların bir müddet kapatılması hususunda bir karar alacaktır. Durumun aydınlanması için Millî Eğitim Müdürlüğü, okullarda-

— Arkası Sa. 7, Sü. 7 de —

MISIRDAN ÇIKARILAN TÜRK AİLESİ — Mısırdan çıkarılan binicilik hocası Süreyya Baraz karısı ve çocuğile birlikte dün «İstanbul» vapurile şehrimize gelmiştir. Resimde Süreyya Baraz ve ailesi görülmektedir.

Kürtaj ihbarı yapan kadına ameliyat yapıldı

Sabahat Demirci sokakta bayıldı, dava mevzuu 6 aylık çocuk hastanede ameliyatla ölü olarak alındı

Bugün 4. üncü Ağırceza mahkemesinde karara bağlanacak olan Ortaköy Şifa Yurdundaki kürtaj hâdisesinin muhbiri Sabahat Demircinin durumu yeniden savcılığın takibine sebeb olmuştur.

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

DOLMABAHÇE STADINDA İLÂVE TRİBÜN — Dolmabahçe stadında, yıktırılan Havagazı Müdüriyeti binası yerine inşa edilecek 1500 kişilik ilâve tribünün temeli dün törenle atılmıştır. Resim, merasimden bir görünüştür. Buna dair haberimizi 2 nci sahifede bulacaksınız.

BUGÜN

Onuncu Tarih İlâvemiz

Ayırın, Katlayın, Saklayın

İç sahifelerimizde

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Salı 4 MAYIS 1954 Sene 7 - No. 2172 Fiatı 10 kuruştur.

Hürriyet

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

MATBAA: İst. Babıâli Cad. Telgraf: İstanbul — Hürriyet Telefon: 24895

Müessisi: SEDAT SİMAVİ

Abone: Türkiye için senelik ..., altı aylığı ..., 3 aylığı 9 liradır. Dış memleketlere % 50 fazladır.

Tasnifin son neticeleri

D.P. 493, C.H.P. 31, C.M.P. 5

Bingöl'de bir de bağımsız aday kazandı, 11 mebus çıkaran iki vilâyette tasnif henüz sona ermedi

Az mebus çıkarmasına rağmen C.H.P. muhalefet vazifesine devam edecek

H. P. reylerin yüzde 40 tan fazlasını aldı

Demokrat Parti seçmenlerin gösterdikleri teveccühe müteşekkir

1954 seçimlerini dün de bildirdiğimiz gibi Demokrat Parti kat'î bir çoğunlukla kazanmıştır.

Dün gece yarısına kadar kat'î neticeler 27 vilâyette alınmıştır. Diğer vilâyetlerde henüz rakam halinde kat'î neticeler alınmamış olmakla beraber, buralardan alınacak son rakamların kat'î netice üzerinde tesir edemiyeceği bildirilmektedir.

Dün sabaha karşı alınan neticelere göre 64 vilâyetten 55 inde D.P. tam liste, 3 ünde C.H.P., 1 inde C.M.P. kazanmış vaziyettedir. Yalnız Gümüşhane ve Erzincan'da kat'î netice üzerinde bazı değişiklikler olması muhtemeldir. Buralarda tasnif devam etmektedir.

Tunceli, Bingöl ve Uşak'ta D.P., C.H.P. ve bağımsızların listesi birlikte kazanmıştır.

Bu vaziyete göre, D.P. tam liste halinde kazandığı 55 vilâyetten 487, ayrıca 3 vilâyetteki karma listelerden de 6 mebus çıkararak Meclisteki temsilcilerini şimdilik 493 e yükseltmiş bulunmaktadır. Netice

(Devamı Sa. 7, Sü. 4 de)

Ankara'da halk seçimin son neticelerini bildiren gazetemizin nüshalarını kapışırken (Foto: Hürriyet)

Muhalifler D.P.nin aldığı ezici çoğunluğu seçim kanununun aksaklığında buluyorlar

C.M.P. İl Başkanı D.P. nin ara seçimlere girmemesini talep etti

Ankara 3 (Telefonla) — Büyük seçimlerden alınan netice, Demokrat Parti çevrelerinde yarattığı büyük memnuniyet derecesinde, muhalefet çevrelerinde de büyük bir hayal inkisarına yol açmıştır. Bugün kendileriyle temas ettiğim Halk Partisine mensup kimseler yüzde 35 nispetinde kendi partilerinin rey almış olmalarına mukabil B.M. Meclisinde temsil kabiliyetlerinin yüzde 5 olduğuna işaret etmekte ve seçim kanununun bu haliyle memleket şartlarına uymadığını izah etmektedirler. Seçimi bu kadar bariz bir farkla kaybetmiş olmalarını türlü sebeplerle belirten Halk Partisi çevreleri, bir "intikal devresi,, nin artık sona ermiş olduğunu Demokrat Partinin muvaffak olmasını temenni etmenin her Türk vatanperveri için bir vazife teşkil ettiğini beyan etmektedirler.

Halk Partisi Reisi İsmet İnönü ve Umumi Kâtibi Kasım Gülek seçim neticeleri hakkında bugün her hangi bir mütalâa ileri sürmekten imtina etmişlerdir. Yüksek seçim kurulunun bu husustaki tebliğinden sonra bir açıklamada bulunmaları beklenmektedir. Diğer taraftan yarınki Ulus gazetesinde seçim neticelerine dair bir mütalâa neşreden Nihat Erim bu neticeyi hürmetle karşılamak gerektiğini ifade etmekte:

"Yurdunu, milletini seven her vatandaş hangi siyasi inancı beslerse beslesin, Demokrat Partiye başarı dilemelidir,, diyerek, muhalefetin müspet tekliflerle iktidarı desteklemesi lâzım geldiğine işaret etmektedir.

Nihat Erim, bu arada seçim kanununun aksak tarafları ...

(Devamı Sa. 7, Sü. 1 de)

İstanbul'da rey tasnifi sona erdi

İştirâk nispeti yüzde 73 ü buldu

Adayların aldıkları rey sayısı tesbit edildi

Yurdumuzda ve şehrimizde yapılan seçimlerin neticesi tarafsız vatandaşlar arasında olduğu kadar muhalefet partileri çevrelerinde de geniş akisler yaratmıştır. İstanbulda partilerin aldığı kat'î rey miktarı ancak dün akşam üzeri belli olmuştur. Beşiktaş kazasındaki seçim sandıklarından 17 sine atılan karma listelerin çokluğu sebebiyle bu sandıklardaki tasnif dün öğleden sonraya kadar devam etmiştir.

İstanbul'da seçmen olarak tesbit edilen 686,947 vatandaştan 500 bin 307 şahıs sandık başlarına gelerek reyini kullanmıştır. İştirâk nispeti yüzde 75 tir.

Resmi makamlara bildirilen neticilere göre İstanbul'da D.P. 327,202 C.H.P. 137,155 ve C.M.P. 35,950 rey almışlardır. Umumi iştirâk % 73 tür.

Şehrin 16 kazasında partilerin seçmen listelerinin aldığı rey miktarı sırasiyle şöyledir:

Kazalar	D.P.	C.H.P.	C.M.P.
Adalar	2.897	1.153	166
Beşiktaş	20.773	9,659	3,131
Beykoz	10.443	3,685	1,938
Bakırköy	16.457	6,256	1,756
Beyoğlu	87.854	22,722	5,934
Çatalca	11.875	6,409	753
Eminönü	27.287	15,392	2,471
Eyüp	17.416	5,306	2,640
Fatih	57.104	25,176	9,124
Kadıköy	20.560	9,076	1,569
Kartal	9.168	3.588	489
Sarıyer	8.250	4,775	1,200
Silivri	6.716	5,454	434
Şile	5.544	966	749
Üsküdar	19.836	8,656	3,094
Yalova	5.769	3,483	974

Dün sabahtan akşama kadar şehrimizdeki parti merkez teşkilâtları ziyaretçilerle dolup taşmıştır. Bu arada, seçimleri kazanan ve kaybeden adaylar parti merkezlerine gelerek toplanmışlar ve neticelerin sebeplerini araştırmışlardır.

D.P. nin iktidarda kalışı dolayısiyle dün partililer gece geç vakte kadar sevinç gösterileri yapmışlardır. Resim, bir şoförün arkadaşlarına çektiği baklava ziyafeti esnasında alınmıştır. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Seçimi kazanan D.P.liler dün şenlikler yaptılar

İzmir'de kurban edilen hayvan sayısı 500 ü buldu; Adana sokaklarında altıoklu tabutlar dolaştırıldı

BEYAZ PEYNİR: Beyaz peynir piyasası bu sene, anormal bir yükseklikle başlamıştır. Yukardaki resimde görüldüğü üzere tenekesi 44 liraya satılan yağlı beyaz peynirin kilosu 280 kuruştur. Bu da vaktiyle 5 paralık ekmek, 5 paralık peynirle karın doyurulan devrin artık hakikaten tarihe karıştığını gösteriyor. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Bir vatandaş da rey sandığına "rakıyı ucuzlatın,, yazılı bir kâğıt attı

İzmir, 3 (Telefonla) — Demokrat Partinin muvaffakıyeti dün geceden itibaren şehrimizde büyük bir bayram havası içinde kutlanmaktadır. Bu münasebetle bugün sabahtan akşama kadar şehrin muhtelif yerlerinde kurban edilen dana ve koyunların adedi 500 e yaklaşmaktadır.

Diğer taraftan bu gece D.P. Bornova Bucağı tarafından hazırlanan fener alayı çok alâka toplamıştır. Fener alayının sona ermesini müteakip C. H. P. ruhuna irmik helvası dağıtılmıştır.

Eşrefpaşalılar ise, önde davul zurna olduğu halde oldukça kalabalık bir grup halinde sahile gelerek üzerinde "Altı ok,, remzi bulunan kırmızı bir kumaşa sarılı bir cismi cenazeye benzeterek denize atmışlar ve müteakiben de C.H.P. ruhuna fatiha okumuşlardır.

"Allah aşkına rakıyı ucuzlatın,,

Diğer taraftan şehrimizdeki 154

(Devamı Sa. 7, Sü. 3 de)

RAMAZAN: Mübarek Ramazanın ilk gecesi olması dolayısiyle şehrimizde bütün camiler aydınlatılmış, bu arada Süleymaniye ve Sultanahmet camileri mahyalarla süslenmiş, Süleymaniye camiinin 10 şerefesinde aynı zamanda yatsı ezanı okunmuştur. Ramazan münasebetiyle Bayezit camiinin avlusunda sergiler kurulmasına müsaade edildiğinden burası eski ramazanları andırır bir şekle konulmuştur. Ayrıca pide çıkarılmasına dün akşamdan itibaren başlanmıştır. Resim, pide alan meraklıları göstermektedir. (Foto: Hürriyet - A.B.)

İl Seçim Kurulu Başkanı Sabri Aksüyek (solda) tasnif neticelerini tetkik ederken (Foto: Hürriyet - A. B.)

Irak'ta seçimler

Bağdat 3 (A.A.) — İçişleri Vekâletinin aldığı bir karar üzerine bütün Irak'ta genel seçimler 9 haziranda yapılacaktır. Seçimler tek dereceli olarak yapılmaktadır.

Maden infilâkında bir işçi öldü

Londra, 3 (A.F.P.) — Bu sabah Yorkshire'de Kilton Brotton demir madenlerinde 275 metre derinlikte bir dehlizde vukua gelen infilâkta bir madenci ölmüş, ikisi de yaralanmıştır.

Metro için sondaj ameliyesi başladı

10,5 km. uzunluğundaki metro 180 milyona çıkacak - Her 700 metrede bir istasyon bulunacak

Şehrimizde metro inşası hususunda dün faaliyete geçilmiş, etüt ve projelerin tanzimi için ilk kuyunun delinmesine Mecidiyeköyü'nde merasimle başlanmıştır. Büyük bir halk topluluğunun hazır bulunduğu merasimde, ilk olarak E T T U. Müdürü Kâmuran Görgüner söz almış ve İstanbul'da halk kesafetinin gün geçtikçe artması karşısında metro inşaatının bir ihtiyaç halini almış bulunduğunu, metronun 10.5 kilometre olacağını, bu mesafe dahilinde 700 metre aralıkla 15 istasyon bulunacağını, Haliç üzerinden bir köprü ile geçileceğini bildirmiştir. Metro 180 milyon liraya mal olacak ve inşaat takriben 10 sene kadar devam edecektir.

Bu izahatın verilmesini müteakip Vali ve Belediye Reis Vekili Gökay, metro işinin on gün evvel halledildiğini beyanla şöyle demiştir:

"— O zaman sizi buraya çağırmadım, bu hareket karikatür mevzuu olacak ve başka bir mâna taşıyacaktı. Halbuki bugün vaziyet başlamıştır. Tam eşref saatinde urgana el atmış bulunuyoruz...

Bundan sonra kurban kesilmiş Vali, sondaj makinesinin ipini çekerek ilk çalışmayı açmıştır.

Vali Fahrettin Kerim Gökay Belediye Reis Vekili sıfatiyle metro tesisatının sondajını yapacak olan makinenin ipini çekerken (Foto: Hürriyet - İ.F.A.)

Ramazan topu atarken iki bileği koptu

ZAVALLININ GÖZLERİ DE GÖRMEZ OLDU

İzmir, 3 (Telefonla) — Bugün saat 17 de Tire Belediye Kantar Rüsum memuru Mustafa Pehlivan, Tepe'de ramazan topunun birincisini attıktan sonra namluya barut kesesini koymuş ve ağaç harbi ile topu sıkıştırmağa başlamıştır. Bu esnada barut ateş alarak patlamıştır. İnfilâk esnasında Mustafa'nın iki bileği kopmuş ve eli yüzü simsiyah olmuştur. Gözleri de henüz görmemektedir.

Yaralı Memleket Hastahanesine kaldırılmıştır.

Fas'ta 300 kişi tevkif edildi

Kazablanka 3 (A.P.) — Hafta sonunda vuku bulan tethiş hareketleri neticesinde Fransız polisi 300 kişiyi tevkif etmiştir. Hüviyetlerini isbat edemiyen Faslılar ya mahkemeye sevkedilmekte veya köylerine gönderilmektedirler.

Yunanistan'da yeni bir deprem

Atina, 3 (A.P.) — Başkent rasathanesi bugün öğleden sonra, kuvvetli bir yer sarsıntısı kaydedildiğini bildirmiştir. Depremin merkez üssü, Atina'dan takriben 380 km. mesafede, güney - doğu istikametinde olarak tesbit edilmiştir.

Hürriyet'in Dünkü Sayısı 208.040 Adet Basılmıştır.

Kıbrıs hakkında yeni Yunan tebliği

İngiltere iki taraflı müzakereye yanaşmazsa Yunanistan işi Birleşmiş Milletlere sunacak

Atina 3 (Hususi Muhabirimizden) — Başvekil Papagos Kıbrıs meselesi hakkında bugün yeni bir tebliğ neşretmiştir. Papagos'un bu yeni tebliği, Kıbrıs meselesi hakkında geçen 28 nisan çarşamba günü İngiliz Avam Kamarasında Müstemleke Vekil Yardımcısı Hopkins'in verdiği beyanata Yunan hükümetinin resmi cevabını teşkil etmektedir.

Papagos bu mesele hakkında malûm Yunan görüşünü tekrarlıyarak, İngilterenin iki taraflı müzakereye yanaşmadığı takdirde, Yunanistan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna başvuracağını söylemekte ve bu hareketin mesuliyetini İngiliz hükümetine yüklettikten sonra ezcümle şu noktayı belirtmektedir:

"Bu meselede Yunan hükûmetinin takip ettiği siyasetin nasıl bir mahiyet taşımakta olduğu hususunda İngiltere hiçbir şüphe veya tereddüde düşmemelidir. Kesin olarak şu noktayı belirtmek isterim ki, Yunan hükûmeti Kıbrıs'ta yaşıyan 400 bin Yunanlının düşünce ve duygularına bigâne kalamaz. Kıbrıs Yunan halkının tek

(Devamı Sa. 7, Sü. 5 de)

Gardiyanı atlatıp hapisten kaçtılar

Atmore (Alabama) 3 (A.A.) — Gardiyanın beyzbol seyretmesinden istifade eden 15 mahkûm dün Alabama hapishanesinden kaçmıştır. Mahkûmlardan 7 si bir saat içinde ele geçmiş, diğerleri henüz bulunamamıştır.

Hindistan yılan zehiri satıyor

Bombay, 3 (Nal.) — Hindistan mühim miktarda yılan zehiri ihraç etmeye başlamıştır. Şimdiye kadar ihracat mevzularında yılan zehiri bu kadar mühim yer tutmamaktaydı.

Birçok memleketlerde, yılan sokmasına karşı ilâç aranmakta olduğundan, tecrübeler için bu Hindistan yılanı zehiri kullanılmakta ve aranmaktadır.

SEÇİM TAHMİNLERİ

Müsabakamıza iştirâk eden okuyucularımıza

1954 genel seçimleri dolayısiyle okuyucularımız arasında açtığımız seçim tahmin müsabakasına ait kuponlar tasnif edilerek dün sabah İstanbul 6 ncı Noteri Hamdi Selçuk tarafından bizzat bir odaya konulmuş ve mühürlenmiştir.

Seçimlerin resmi neticeleri Yüksek Seçim Kurulunca resmen ilân edildikten sonra tasnif edilen kuponlar noterlikçe tetkik edilerek evvelce ilân ettiğimiz veçhile neticeyi tam olarak bulan veya en yakın tahmini yapan okuyucularımız tesbit ile mükâfatlarımız olan 10.000, 2500, 1000, 500 lira 6 ncı Noter huzurunda kendilerine teslim edilecektir.

Neticeyi tam veya en yakın şekilde tahmin edenler teaddüt ettiği takdirde evvelce de ilân ettiğimiz gibi, gönderilme tarihleri nazarı dikkate alınarak en evvel kuponunu göndermiş olan okuyucumuz mükâfata hak kazanacaktır.

SAHİBİ: KÂZIM Ş. DERSAN
Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden Mesul Müdür: NURETTİN ORYAN
Telefon: Yazı İşleri: 20765 İdare: 20681
SENE 36 — No. 12797
FİATI 15 Krş. — AKŞAM MATBAASI

AKŞAM

SALI 18 MAYIS 1954
KURULUŞ TARİHİ: 1918

Üçüncü Menderes Kabinesi programında yer alacak mevzular

MUHALEFET NE DİYOR?

Yeni Kabine daha fazla iktisadî mevzular ve başlanmış işler üzerinde duracak

Muhalefet partileri umumiyetle programını görmeden yeni Kabine hakkında esaslı bir şey söylenemiyeceği mütalâasında

Ankara 18 (Akşam) — Yeni hükûmet programında, daha çok iktisadi bahislere yer verileceği, başlanmış işlere devam edileceği ve Demokrat Parti programının ihtiva ettiği prensiplerin dışına çıkılmıyacağı muhakkak addedilmektedir.

Demokratik gelişmemiz, antidemokratik sayılan bazı kanunlar ve Anayasa tâdilâtı meselelerinin hükûmet programında pek fazla yer almıyacağı da bu söylentiler meyanındadır. Bakanlar Kurulu âzaları dün Cumhurbaşkanına takdim edilmiş ve Cumhurbaşkanı kendilerine iltifat etmiştir. Bakanlar Kurulunun bu akşam da Başbakanın riyasetinde ikinci toplantısını yapacağı bildirilmektedir.

Diğer taraftan Demokrat Parti Meclis Grupu İdare Heyeti bu sabah saat 10 da toplanmıştır.

Grup İdare Heyetinin pazar günü toplanacak olan D. P. Meclis grupunda hükûmet programının okunmasına dair hususları görüştüğü anlaşılmaktadır.

Muhalefet yeni Kabineyi nasıl karşıladı?

Yeni Kabine hakkında muhalefetin şimdilik fazla bir şey söylemek istemediği anlaşılmakta-

(Devamı 2 nci sahifede)

Ankara Kollejinde ananevi spor günü kutlanmış, öğrencilerin çoğu takdir toplayan beden hareketleri ve gösterileriyle geçen bu törende Cumhurbaşkanı Celâl Bayar da hazır bulunmuştur. Yukarki resim, bu gösterilerden iki intibaı tesbit ediyor.

Yeni Kabine programını pazartesiye bildirecek

Yeni Kabinede yeni altı Vekil var. 7 Vekil yerlerini muhafaza etti, dördü de Vekâlet değiştirdi

Ankara 18 (Akşam) — Büyük Millet Meclisinin dünkü toplantısında, Reisicumhur Celâl Bayar'ın, Başvekil Adnan Menderes tarafından İcra Vekilleri Heyetinin kurulmuş olduğunu bildiren tezkeresi ve Kabinenin listesi okunmuştur. Bu tezkere şöyledir:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine;

14 mayıs 1954 tarihli ve 4/299 sayılı yazıya ektir:

Başvekil Adnan Menderes tarafından Teşkilâtı Esasiye Kanununun 44 üncü maddesi mucibince hazırlanan İcra Vekilleri Heyeti tasdik edilmiş ve ilişik olarak sunulmuştur. Saygılarımla arzederim.

Mütaakıben okunan yeni Kabine listesine göre, geçen Kabineye nazaran birisi münhal Devlet Bakanlığına olmak üzere, altı Vekil yeniden hükûmete girmiş, eski listede bulunan yedi Vekil yerlerini muhafaza etmiş, dört Vekil de, Vekâletlerini değiştirmiş bulunmaktadırlar.

(Devamı 2 nci sahifede)

Cenevrede bugün de bir gizli toplantı yapılacak

Batılılar Hindiçinide evvelâ ateş kesilmesini sonra siyasî müzakere, kızıllar ise aksini istiyor

Cenevre 18 (AP) — Batılı devletler, komünistlerden Hindiçinide evvelâ siyasi bir anlaşmaya varmadan evvel ateş kesmek ihtimalinin mevcut olup olmadığını öğrenmek için bugün ikinci bir gizli toplantı daha yapılmasını istemişlerdir. Bugünkü toplantıda Sovyet Dışişleri Bakanı Molotof ve komünist Çin Dışişleri Bakanı Chou En Lai, dün Batılılar tarafından Hindiçinide derhal ateş kesilmesi hakkında yaptıkları teklifleri cevaplandıracaklardır.

Fransa Dışişleri Bakanı Georges Bidault dün gizli toplantıdan evvel batılıların plânını Hindiçini meselesini müzakere eden dokuz memleketin temsilcilerine vermiştir. Bu plânın esas itibariyle Bidault'nun verdiği ilk plânın aynı olduğu, fakat daha tafsilâtlı bir şekilde hazırlanmış bulunduğu anlaşılmaktadır.

Plânda komünist kuvvetlerin derhal Laos ve Kamboç topraklarından çekilmeleri ve Vietnamdaki kuvvetlerin de tesbit edilecek bir bölge dahilinde toplanmaları istenmektedir. Bidault plânı siyasi bir anlaşmanın da muhasematın durdurulmasından sonra yapılmasını derpiş etmektedir.

Bu plân karşısındaki yegâne komünist tepkisi Molotofun cuma günü yapmış olduğu konuşmadır. Sovyet Dışişleri Bakanı siyasi bir anlaşmaya varmadan muhasematın durdurulmasına imkân olmadığını söylemişti.

Molotov'un bunları söylerken yumuşak bir lisan kullanması, Batılıları komünistlerin bazı fedakârlıklarda bulundukları ümidine düşürmüştür. Batılı çevreler Molotof ve Chou En Lai'nin

(Devamı 2 nci sahifede)

Bir Rekor!

Rusların limanımızda teslim edecekleri gemiler

Teslim muamelesi bugün yapılıyor. Rus denizcileri resimlerini çektirmediler

İkinci dünya harbinde ödünç verme ve kiralama kanunu çerçevesi dahilinde Birleşik Amerika tarafından Rusyaya verilmiş olan gemilerden sularımızda iade edilecek olan 38 parçanın ilk partisi dün limanımıza gelmiş ve Maltepe ile Adalar arasında demirlemiştir.

İki grup halinde gelen gemiler Maltepe önlerinde geç vakit demirlediklerinden Amerikalılara devir muamelesi bugün yapılacaktır.

Birinci grup 15 numaralı korvetin çektivi 1286, 41 ve 44 numaralı avcı botlarından; ikinci grup da bir tahlisiye gemisinin çektiği 1283, 48, 6, 41 ve 45 numaralı avcı botlarından müteşekkildir.

Her avcı botunda en fazla beş Rus denizcisi bulunmaktadır.

(Devamı 2 nci sahifede)

Dün Rusların Amerikalılara iade için yedekte limanımıza getirdikleri avcı botlarından biri

Bayar ve Menderes

Haziran ortalarında Yugoslavyaya gidecekler

Ankara 18 (Akşam) — Cumhurbaşkanı Celâl Bayar ve Başbakan Adnan Menderes haziran ayı ortalarında Yugoslavyaya gideceklerdir. Malûm olduğu üzere Mareşal Tito memleketimizi ziyaret ettiği sırada Cumhurbaşkanı Bayar ve Başbakan Menderes'i Belgrad'a davet etmişti.

DİKKATLER

Güzel bir örnek

Yurdun muhtelif yerlerinde Halk Partililerle C. H. P. binalarına karşı bazı D. P. mensupları tarafından tecavüzkâr hareketler oluyormuş. Olmamalı; fakat ne yaparsınız, her toplulukta olduğu gibi Demokratlar arasında da kötüler bulunabiliyor.

Öyle amma işin sevinilecek bir tarafı var: D. P. Genel Başkanlığı teşkilâta bir tâmim göndererek bu gibi yersiz hareketlerin merkezce asla tasvib edilmediğini ve iyi karşılanmadığını bildirmiş. İşte memlekette yerleşmesini dilediğimiz medeni zihniyet budur. D. P. Genel Başkanlığına can ve yürekten bravo!

İngiliz politikası

Müdahale yapılmıyacak ve taahhüde girilmiyecek

Londra 18 (Radyo) — İngiltere Başbakanı Sir W. Churchill dün Avam Kamarasında verdiği bir demeçte Cenevre konferansının neticeleri belli oluncaya kadar Büyük Britanyanın Hindiçinide askeri müdahaleden kaçınacağını ve Güney Doğu Asya paktının kurulması hususunda hiç bir karar alınmıyacağını açıklamıştır.

Churchill, İngiliz hükûmetinin taahhüt altına girmesini gerektirecek mahiyette müzakerelere de girişilmediğini belirttikten sonra şöyle demiştir:

«— Bizim şimdiki ödevimiz Hindiçinide barışı korumak ve tarafların uyuşabilmelerini sağlamak için elimizden geleni yapmaktır.»

19 Mayıs

19 Mayıs Spor ve Gençlik Bayramının ilk beden hareketleri gösterileri dün yapılmıştır. Yarın aynen tekrar edilecek olan bu gösterilere ait muhtelif resimleri bugün 8 inci sahifemizde bulacaksınız.

Sadeyağı fiatleri birdenbire yükseldi

Bir ay evvel 550 kuruşa satılan Trabzon yağları 850 kuruşa!

Son günlerde şehrimizdeki sadeyağ fiatlerinde görülen süratli artış müstehlik arasında üzüntü uyandırmakta ve şikâyetleri mucip olmaktadır. Bir ay önce perakende 550 kuruşa satılan Trabzon yağının kısa bir müddet içinde 850 kuruş gibi fahiş bir rakama fırlaması hayret uyandırmıştır. Her ne kadar nebati yağlar nispeten ucuz olan satış fiatlerini muhafaza etmekte iseler de, hayvani yağa alışmış olanlar için bu yükselme yağdan mahrumiyeti intaç edecek bir ehemmiyettedir.

Toptancı yağcılar muhitinde yaptığımız incelemelere göre, sürekli ve şiddetli kıştan ötürü vukua gelen hayvan zayiatı istihsale tesir etmiş ve piyasaya az mal sevkedilmemiş olması fiatlerin artmasına sebebiyet ver-

(Devamı 2 nci sahifede)

Gazetelerden: (Fas'ta suikastlar artıyor.)
YAZISIZ

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Perşembe 9 EYLÜL 1954
Sene 7 - No. 2295
Fiatı 10 kuruştur.

Hürriyet

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASÎ GAZETE

Müessisi: SEDAT SİMAVİ

Hükümet Kıbrıs için mitinge izin vermedi

Başvekil bunu A. A. vasıtasiyle gece bildirdi

Gençlik mitingde ısrar ettiği için durum nazik

Izmir Valisi herhangi bir mitingi önlemeleri için Emniyet kuvvetlerine kat'î emir verdi

Kıbrıs için İzmir'de hazırlanan mitingte kullanılmak üzere yüksek tahsil gençliği tarafından levhalar yazılırken
(Foto: Hürriyet - Samet Koçyiğit - İzmir)

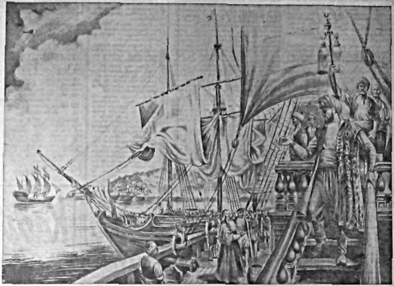
Başvekil Kıbrıs heyetini dün de kabul etmedi

T.M.T.F. tarafından Kıbrıs hakkındaki Yunan isteklerini protesto için İzmir'de yapılması tasarlanan miting dolayısile dün gece geç vakit Anadolu Ajansına beyanatta bulunan Başvekil Adnan Menderes, ezcümle şöyle demiştir:

"— İzmir'in ve Türk vatanının istilâdan kurtuluşu tarihinin yıldönümü olan 9 eylülde ve İzmir'de miting yapılması hususunda hükûmetimizin kat'î reddi karşısında şimdi 10 eylül tarihinde ve yine İzmir'de aynı mitingin yapılmasına karar verilmiş olduğunu resmî makamlara yapılan müracaatlardan öğrenmiş bulunuyoruz. Bu vaziyet karşısında hükûmet görüşünü umumî efkâra olduğu gibi açıklamak mecburiyetini hissetmekteyiz.

İlk önce şurasını kaydetmek icap eder ki, muhtelif teşekküller ve vatandaş toplulukları tarafından Kıbrıs meselesi etrafında büyük bir hassasiyet gösterilmektedir. Bu hassasiyeti en yakın komşumuz, dostumuz ve müttefikimiz Yunanistanda hesapsızca yapılan bir takım gösterişli teşebbüslerle, gürültülü

(Devamı Sa. 7, Sü. 1 de)

Makariosun savurduğu yeni ilhak hezeyanları

Bir dağ manastırında 30 bin kişiye hitaben Türkiye aleyhinde, ilhak lehinde atıp tuttu

Lefkoşa, 8 (Hususî) — İlhakçı Rumların "Ethnarhis,, yani "Millî reis,, dedikleri Başpiskopos Makarios, eski devirdeki kilise takvimine göre Panayia yortusuna rastlayan bugün, Kikku adlı bir dağ manastırında 30.000 kişiye varan bir Rum topluluğu önünde ilhak lehinde ve Türkiye aleyhinde yeni hezeyanlar savurmuştur.

Kikku manastırına doğru...

Lefkoşa'dan 80 kilometre ötede, Trodos dağı yolunda, ormanlarla çevrili, uçurumlu, virajlı, bayırlardan geçerek gidilen manastıra gece yarısı otomobille hareket ettim. Yol boyunca bütün Rum köylerine Yunan bayraklariyle "Enosis,, kelimesini taşıyan muazzam levhalar asılmıştı. Asfalt caddelerin bir çok yerlerinde beyaz boyalı "Enosis,, kelimesi yazılmış ve yollar binlerce taksi ve otobüsle tıkanmıştı. Mahşeri kalabalık arasından dağları tırmanıp manastırın bulunduğu yere varıncaya kadar akla karayı seçtim. Manastırın içini ve dışını tıklım tıklım halkla dolu buldum...

(Devamı Sa. 7, Sü. 4 te)

Seyrüsefer kaidelerine aykırı hareket ettikleri için dün koşumları sökülen arabaların sahipleri ve atları (Foto: Hürriyet - A.B.)

Seyrüsefer talimatnamesine aykırı harekette bulunan Bir çok atlı arabalar seferden alıkonuldu

Arabalar hakkında alınan son karar üzerine, Emniyet 6 ncı Şube Müdürlüğü ekiplerince, şehir dahilinde çalışan bütün atlı arabalar, sıkı bir muayeneye tâbi tutulmuştur. Arabacının oturmasına mahsus yeri, freni ve feneri olmayan arabalar toplanmış ve Yıldız'a götürülmüştür. Burada arabacılara bir aya kadar bu hususları ikmal etmeleri bildirilmiştir.

Arabacılar; bu kararın kendilerine tebliğ edilmeden tatbik edildiğinden şikâyet ederek zarara uğradıklarını, akşama yemeye yemekleri, sırtında gömlekleri olmadığını ve bu şartlar altında motorize hale getirilmelerine imkân olmadığını bildirmektedirler. Ayrıca arabaların şehirden kaldırılması ile motorlaştırılmasının, bu fakir esnafın gayreti ile olmıyacağı ve hükûmetin de kendilerine yardım etmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Şehirde atlı araba yerine kamyon ve kamyonetin işletilmesi mevzuundaki teşebbüs muvaffak olduğu takdirde bütün arabacılar, Yeşilköy'de bir kursa tabi tutulacak ve bu kurs sonunda şoför ehliyeti alabileceklerdir.

Zengin bir musevi kızı koca arıyor

70.000 liraya kavuşmak için İzmir'de yirmiden fazla talip çıktı!

İzmir, 8 (Hususî) — İstanbul ve Ankara'da koca bulamayan Cumana Kohen isimli Beyrutlu kızın kendisine İzmir'de bir koca aramağa karar vermesi şehrimizde büyük bir alâka toplamıştır.

Müstakbel eşine 70 bin lira drahoma vereceğini ilân eden Cumana'nın şehrimize geleceğini gazetemiz vasıtasiyle öğrenmiş olan 20 yi mütecaviz erkek bugün bana şahsen ve telefonla müracaat ederek Beyrutlu kızın adresini öğrenmek istemişlerdir.

Evlenmek için müracaat edenler arasında Musevi gençleri olduğu gibi NATO'da vazifeli bulunan Amerikan subayları, yakışıklı Türk gençlerile muhtelif dine mensup orta yaşlı kimseler de bulunmaktadır.

Şehrimize gelir gelmez bir çok talible karşılaşacağı anlaşılan Cumana Kohen'in İzmir'de kendisine bir koca bulabileceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

101 koyunu yanan çoban intihar etti

Afyon 8 (Hususî) — Emirdağ'ın Derbent mevkiindeki yaylada bulunan bir ağılda çıkan yangın neticesi 101 koyununun yanmasından fevkalâde üzülen Çoban Mehmet Güler tabancasını kalbine boşaltarak intihar etmiştir.

Bugün iki 9 Eylülü biraradakutluyoruz

9 Eylül 1570 Kıbrıs'ta Lefkoşa'nın fethedildiği, 9 Eylül 1922 de Izmir'in istilâdan kurtulduğu tarihtir

Bugün 9 Eylül... Bundan 384 yıl evvel 9 eylül 1570 te Kıbrıs'ta Lefkoşa Türkler tarafından fethedilmişti. Asırlar sonra başka bir 9 eylül de, 32 sene evvel bugün 9 eylül 1922 İzmir'in Yunan istilâsından kurtarıldığı gün olmuştu.

İşte bugün, bu 2 mesut yıldönümünü bir arada kutlamanın sevinci içinde bulunuyoruz.

Lefkoşa'nın fethinin 384 üncü yıldönümü münasebetiyle neşrine başladığımız seri yazıların ilki bugün 5 inci sayfamızda, İzmir'in kurtuluşunun 32 nci yıldönümü münasebetiyle hazırladığımız yazı da 8 inci sayfamızdadır. Yukarda, Kıbrıs'ın Türkler tarafından fethini canlandıran temsili bir resim görülmektedir.

Bakkallara kadar düşen gizli harita

Peynir sarmak için kullanılan haritaları bir Albay kilo ile satmış!

Ankara, 8 (Hususî) — Emniyet Birinci Şube Müdürlüğü memurları günlerdenberi Genelkurmaya ait son derecede mahrem bazı haritaların, bir bakkalın eline nasıl geçtiğini tahkik etmektedir.

Yaptığım tahkikata göre Genel-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3 de)

Harp Okulunda tedris sistemi değiştiriliyor

Yedek subaylık hakkını haiz olanlarla assubaylar imtihan verip subay olabilecek

Ankara, 8 (Hususî) — Harp Okulunun 5 seneye çıkarılması maksadiyle hazırlanmış olan kanun tasarısı, önümüzdeki günlerde Büyük Millet Meclisine sunulmuş olacaktır.

Ordu subay [illegible] her sahada daha kültürlü ve verimli yetişmeleri için modern eğitim usullerine tâbi tutulmalarını derpiş eden tasarı ile yedek subay hakkını haiz olanlarla astsubaylardan arzu edenler Harp Okulunda imtihan vererek subay kadrosuna ithal edilebileceklerdir.

Mâdun olan subaylar teğmenlikte bir sene bekledikten sonra otomatik olarak üsteğmen olacaklardır.

Kara, deniz, hava bölümlerini ihtiva edecek bulunan okulda, ingilizce, fransızca ve rusça lisanları mecburi olacak, siyasal bilgiler, hukuk, sosyoloji ve bilhassa müsbet ilimlere ait derslere ehemmiyet verilecek, asgari iki lisana vâkıf sivil profesörler de tedris kadrosunda vazife alabileceklerdir.

Kaçakçılık yapan Yunanlı turistlerden bir grup, getirdikleri kaçak eşyanın bir kısmiyle beraber Emniyet kaçakçılık bürosunda
(Foto: Hürriyet - A.B.)

Gazetemizin yardımı ile eşini buldu

Hürriyet'te çıkan bir haber, 7 yıldır ayrı bulunan karı - kocayı birleştirdi

Antalya 8 (Hususî) — Şehrimizde bulunan ve 7 senedenberi kocasını kaybetmiş olan bir kadın gazetemiz yardımile dün tekrar eski kocasına kavuşmuştur.

Bundan 7 yıl önce Rodos'da oturan aslen *Lübnan tebaalı evli ve* bir çocuk babası bulunan Abbas Yiğit adındaki bir şoför, Rodos'tan bir gece gizlice kaçmış, Ankara'ya gitmiş ve orada şoförlük yapmağa başlamıştır. O zaman karısı bulunan Seher bütün imkânlara başvurmasına rağmen kocasını bulamamış ve bir yıl önce oğlu Coşkun'la birlikte Antalya'da bulunan akrabalarının yanına gelmiş, ikamet tezkeresile oturmağa başlamıştır.

Hürriyet gazetesinin ocak ayı

(Devamı Sa. 7, Sü. 8 de)

Hürriyet'in Dünkü Sarfı
159.080
Adet Basılmıştır.

Kaçakçılık yapan Yunanlı turistler

Bunların kaldıkları otel odalarında 70.000 liralık kaçak eşya bulundu

Son zamanlarda Yunanistandan turist olarak gelen bazı şahısların yurdumuza külliyetli miktarda *kaçak eşya* soktukları tesbit edilerek tahkikata başlanmıştır.

Birkaç gün evvel İzmir'e gelen bir Yunan gemisinden inen 11 kişilik bir kafilenin şehrimize kaçak eşya ile geldiği haber alınınca, gerekli tertibat alınmıştır.

Kafile Beyoğlu'nda iki otele yerleşince beraberlerindeki eşyanın yatak odalarında bulunduğu tesbit edilmiş ve dün bir baskın yapılmıştır. Bütün odalarda 70 bin lira değerinde naylon kombinezon, bluz, masa örtüsü, kürk yakalı montgomeriler, 86 kiloluk konyak, Yunan rakısı ve viski ele geçirilmiştir.

Gümrüklerimizden kaçak olarak sokulan bu eşyanın piyasaya sürüldüğü ve mukabilinde alınan yiyecek eşyasının Yunanistan'a götürüldüğü de tesbit edilmiştir.

On bir Yunanlı hakkında kaçakçılık suçundan muamele yapılmağa başlanmıştır.

Hürriyeti seçen Polonyalı boksör

Berlin, 8 (AP) — Polonya'nın en iyi tüy siklet boksörlerinden 26 yaşındaki ring yıldızı Henrik Tycsinsky bugün Almanya'nın Rus işgal bölgesinde bir turne yapan Leh boks takımını Doğu Berlin'e varır varmaz terketmiş ve hududu geçerek bu sabah Batı makamlarından siyasî mülteci hakkı istemiştir.

Vapurda eşyasını çaldıran bir hacı da dün rıhtıma böylece don - gömlek çıkmıştır.
(Foto: Hürriyet - A.B.)

Dün 900 hacı daha geldi

Çoğunda kaçak eşya bulundu

Hacılar, Yolcu Salonuna epeyce bit de bıraktılar

(YAZISI 7 NCİ SAYFADA)

YIKTIRILAN GECEKONDULAR: Mecidiyeköy'deki Tepeüstü mevkiinde kanuna aykırı olarak inşa edilmiş bulunan gecekonduların bulunduğu saha [illegible] dairesinde bir yapı kooperatifine satılmış, buradaki gecekondu sahiplerine de Kuştepe mevkiinde yüzer metre karelik arsalar tahsis edilerek buraya su da getirilmiş ve kendilerine Tepeüstü mevkiini tahliye etmeleri tebliğ olunmuştu. Gecekondu sahipleri burayı tahliye etmemekte ısrar ettiklerinden burası dün sabah zabıta marifetiyle ve herhangi bir hâdiseye meydan verilmeden tahliye ettirilerek gecekondu sakinleri kurulan 100 çadıra yerleştirilmiş olup kendilerine para yardımı da yapılacaktır. Resim, herhangi bir ihtimale karşı hâdise yerinde bekleyen bir itfaiye arozözü ile bir sıhhi imdat arabasını ve tahliye ettirilen sahanın bir kısmını göstermektedir.
(Foto: Hürriyet - A.B.)

Manisa'da yapılan üzüm müsabakası

Manisa, 8 (Hususî) — Bugün şehrimiz üzüm müstahsilleri arasında kuru üzüm müsabakası tertip edilmiş ve derece alanlara mükâfatlar tevzi edilmiştir.

SAHİBİ: KÂZIM S. DERSAN
Yazı işlerini fiilen idare eden Mesul Müdür NUREDDİN ORYAN
Telefonlar — Yazı işleri: 20765, İdare: 20681, Spor servisi: 20565
AKSAM MATBAASI

CUMARTESİ 2 NİSAN 1955
Fiatı 15 Krş.
Yıl 37 - No. 13111

AKŞAM

TÜRKİYENİN EN ESKİ AKŞAM GAZETESİ

BUGÜN KÜÇÜK İLÂNLAR Sayfa: 9 da

BUGÜN 12 SAYFA

KIBRIS'TA İNFİLAKLAR DÜN DE DEVAM ETTİ

İngiliz subaylarının bindikleri otobüslere ve evlerine bombalar atıldı. Tevkifler yapıldı

Kıbrıs Türkleri, İngiltereden can ve mallarının korunması için tedhişçilere karşı sert tedbirler alınmasını istediler

Londra 2 (Radyo) — Lefkoşeden bildirildiğine göre, Kıbrıs'ta dün de yeni tedhiş hareketleri vukubulmuştur. Bir İngiliz subayının evine bomba atılmıştır. İçinde dört İngiliz askerinin bulunduğu bir otobüse yerli mamulâttan bir bomba atılmasına da insanca zayiata sebebiyet vermemiştir. Kıbrısın muhtelif şehirlerinde tevkiflere devam edilmektedir.

Kıbrıs Komünist Partisi, neşrettiği bir beyannamede tecavüzleri takbih etmiş, böyle hareketlerin adanın Yunanistana iltihakına mâni olacağını ve İngilizlerin sert tedbirler almalarına sebebiyet vereceğini ileri sürmüştür.

Evvelki gün Lefkoşe, Larnaka, Famagusta ve Limasol şehirlerinde bombalarla yapılan suikast hareketleri hakkında yayınlanan İngiliz tebliğinde

DEVAMI SAHİFE 2

Reisicumhur Celâl Bayar Lübnan Cumhurbaşkanına Maliye Vekili Hasan Polatkanı takdim ederken

Bağdat Paktı

İngilterenin iltihakı, Türk görüşündeki isabetin inşirah verici bir delilidir.

Ankara 2 (Akşam) — İngilterenin Türk - Irak paktına iltihaka karar verdiğini ilân etmesi münasebetiyle Başvekil Adnan Menderes beyanatta bulunarak ezcümle demiştir ki:

«— Hatırlanacağı gibi Bağdat paktının imzasındanberi henüz bir ay geçmiştir. Bu kadar kısa bir zaman içinde bu pakt şimdi Türkiye - Irak - İngiltere paktı haline gelmiş bulunuyor.

Bu, bütün sulhsever milletleri sevindirmesi icabeden son derece mesut bir hâdisedir.

DEVAMI SAHİFE 2

İngiliz - Irak anlaşması

Londra 2 (A.A.) — 30 martta parafe edilmiş olan İngiltere - Irak *antlaşmasının pazartesi* günü Bağdatta imzalanacağı resmen bildirilmektedir. Antlaşmayı İngiltere adına imza edecek olan Dışişleri Vekâleti parlâmento müsteşarı cumartesi günü öğleden sonra uçakla Irak başşehrine hareket edecektir.

Mavi kaplan: Saçları mavi renkte olduğu için dinleyiciler Âfet Sevilay'a bu ismi takmışlar. Diyor ki: Neden mi saçlarımı maviye boyattım, orijinalite olsun diye. Türkiyede Marilyn'den tutun Elizabeth'ine kadar hepsi mevcut. Kims Lana Turner'e yüz vermedi. Ben de saç modelini ondan aldım.

Yedinci sahifemizdeki «Genç ses sanatkârları arasında» adlı röportaj serimizde bugün de Afet Sevilay konuşuyor

Suriye hududunda

Dün de bir uçak hududu tecavüz etti. Kaçakçılarla müsademeler oldu

Mardinden bildirildiğine göre dün saat 9.30 da bir Suriye uçağı Bağdat köyü üzerinden Nusaybin ve Cizre kazaları arasından geçmek suretiyle Midyat ilçesine kadar gelmiş ve buralarda bir saat uçtuktan sonra geri dönmüştür.

Derbesiye hududumuzda devriye gezen gümrük askerlerimize 15 Suriyeli sivil ateş açmış ve bu ateş 15-20 dakika devam etmiştir. Yaralı yoktur. Son zamanlarda Suriyede sivil halkın silâh taşıması da serbest bırakılmıştır.

Diğer taraftan dün Antakyanın Yayladağ ilçesinin Hamuttepe gümrük karakolu tarafından alınan tertibat sayesinde büyük bir Suriyeli kaçakçı kafilesi pusuya düşürülmüş ve yapılan müsademede bir kaçakçı gümrükçülerimiz tarafından öldürülmüştür. Arkadaşlarının vurulduğunu gören diğer kaçakçılar beraberlerinde bulunan 5 çuval dolusu keçi kılını ve 1 öküzü bırakarak Suriyeye kaçmışlardır.

Kapalıçarşı esnafının derdi:

Belediyenin barakalardan kira istemesine esnaf itiraz ediyor

Dükkânı yanan bir tuhafiyeci şöyle diyor:

«İsterlerse barakaları kapatıp anahtarları teslim edelim. Bize avluda bir metrekarelik işporta yeri versinler, yeter»

Kapalıçarşı Esnafı Tesanüt ve Koruma Cemiyeti üyelerinden bir heyet, aralarında dernek başkanı Mehmet Esmer olduğu halde, dün matbaamıza gelerek içinde bulundukları müşkül durumdan bir an önce kurtulabilmek için düşündükleri çareleri anlatmışlar ve temennilerini söylemişlerdir.

Çarşı içindeki 1200 dükkânın yanmasiyle açıkta kalan esnafı yerleştirmek için, şimdiye kadar, Belediye eliyle 290 kadar dükkân yaptırılmıştır. Bunların 100 ü Nuru Osmaniye camisi avlusunda, 140 ı Mercan'da, 50 si de Şehzade camisi avlusundadır.

Belediye, son günlerde verdiği bir kararla, bu dükkânlara

DEVAMI SAHİFE 2

Lübnan devlet ricali ile müzakere bugün başlıyor

Görüşmelerin mevzuu Ortadoğunun emniyeti ve Türk - Irak paktı olacağı ve yarın da devam edeceği anlaşılıyor

Ankara 2 (Akşam) — Lübnan Başvekili Sami el Solh ile Başvekil Adnan Menderes arasında bugün başlıyacak olan görüşmelere siyasi çevrelerde ehemmiyet verilmekte ve bu görüşmelerin mevzuunu Türk - Irak Paktı teşkil edeceği, müzakerelerin pazar günü de devam edeceği söylenmektedir.

Ankara siyasi çevrelerindeki kanaate göre, Lübnanın mevcut şartlar içinde şu birkaç gün zarfında Bağdat Paktına katılması müşküldür. Bu çevreler, iki memleket arasında *işbirliğinin* genişletileceğine işaret etmektedirler. Bağdat Paktı ile alâkalı olarak Lübnan Başbakanının Beyruttan hareketinden önce verdiği beyanat hatırlatılmaktadır. Sami el Solh bu beyanatında «Arap memleketlerinin tam bir muvafakatı olmadan

DEVAMI SAHİFE 2

Yılan hikâyesi:

Kiralar serbes bırakılmalı mı, bırakılmamalı mı?

Kiracılar Cemiyetinde dün bir basın toplantısı yapıldı. Mecliste de hazırlıklar devam ediyor

Kiracılar Cemiyeti, dün Parmakkapı Tel sokağındaki cemiyet lokalinde bir basın toplantısı yaparak, «Kira Kanunu» tasarıları üzerindeki düşüncelerini açıklamışlardır. Derneğin ev sahibi başkanı Mustafa Arif, bu konuda şunları söylemiştir:

— B. M. M. ye kiralarda bir ayralama yapılması konusunda çeşitli takrirler verilmiştir. Biz cemiyet olarak, bunları inceledik ve düşüncelerimizi hükûmete bildirdik. Bugün üzerinde

DEVAMI SAHİFE 2

Çanakkale'de:

Toprak kazılınca şehit kemikleri çıkıyor

Çanakkale'de Şehitler Âbidesi 3 metreye yükseldi. Fakat şehitlikler yine bakımsız halde

Şehitlikleri İmar Cemiyetinin yıllık kongresi yarın saat 14 te Edirnekapı şehitliğindeki cemiyet merkezinde yapılacaktır. İdare heyeti kongreye sunmak üzere dikkati çekici bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda şehitliklerimizin durumu hakkında bilgi verilmektedir. Cemiyet bir müddet önce Çanakkaleye bir heyet göndererek şehitliklerin durumunu incelemiştir. Bu heyetin verdiği izahattan anlaşıldığına göre, Çanakkalede Hastane Bayırı Şehitliği etrafı açık ve metrûk bir tarla halinde bulunmaktadır. Şehitlikte bakımsız bir âbide ile bir iki mezardan başka bir şey kalmamıştır. Fakat toprak biraz kazılınca altından şehit kemiklerinin çıktığı teessürle müşahede edilmiştir. Cemiyet

DEVAMI SAHİFE 2

Yarınki maç: Yarın milli takımımızla karşılaşacak olan Fransız takımı dün bir antrenman yapmışlar. Resim, bu antrenmandan bir [illegible] safhasını gösteriyor. Buna dair haber ve yazılarımız spor sahifemizdedir.

ÖĞRETMEN NE DİYOR NE İSTİYOR?

Azınlık ve yabancı okullarda öğretmen aylıkları çok az

Türkçe dil ve kültür dersleri asgarî ücretleri ilk okullarda saat başına 2 lira ve orta okullarda 2,5 lira olursa öğretmenler nasıl geçinebilirler?

Bu öğretmenlere emeklilik hakkı da tanınmıyor

«— Azınlık okullarından birinde haftada 25 saat Türkçe kültür dersleri veriyorum. Ayda elime 170 lira kadar bir para geçiyor. Yüksek okul bitirmiş ve Türk kültürünü öğretmeğe uğraşan bir vatandaş için, hele bugünkü geçim güçlüklerini düşünürseniz, çok az değil mi?»

Bir azınlık okulu öğretmeninin söylediği bu sözler, halli son derece lüzumlu bir meseleyi gözümüzün önüne seriyor. Yabancı ve azınlık okullarındaki Türk dil ve kültür öğretmenlerinin durumu eskiden beri şikâyet konusudur ve bugüne kadar düzeltilmemiştir.

Yabancı ve azınlık okullarında verilen Türkçe dil ve kültür derslerinin asgari ücretleri ilk okullarda saat başına 2 lira, orta okullarda 2,5 lira liselerde 3 liradır.

(Arkası 4 üncü sahifede)

Sevdiği kızı Ereğliye kaçırmış!

Zeytinburnunda oturan Hasan Barların 17 yaşındaki kızı Sevim Barlar dün çalıştığı fabrikaya gitmek üzere evden çıkmış, fakat yolda komşularından Kemal Şimşek tarafından kaçırılmıştır. Yapılan tahkikat neticesinde Kemalin Sevimi Karadeniz Ereğlisine kaçırdığı tesbit edilmiş ve yakalanmaları için gerekli tertibat alınmıştır.

Kitaplardan ilhamlar
GÖLGE

DİKKATLER

Boyama hakkı

Rivayete göre kadınlar kendilerine sarkıntılık eden erkeklerin yüzüne boya püskürten tabanca sıkacaklarmış. Olamaz böyle şey! Daha doğrusu hükûmet böyle birşeyi teşvik edemez. Zira ortada bir suç mevcut olsa bile onun cezasını bizzat vermeğe vatandaşın hakkı yoktur. Meselede bir «müdafaai nefs» de bahis mevzuu değildir. Bir başkasını boyalayan kadın o cürmünden, erkek de — tahakkuk ettiği takdirde — sarkıntılık suçundan cezaya çarptırılır. Kadına yüz boyama hakkı tanınmıştır ama sadece makyajda!

Başka mahzur da şu: Bir erkeğe her hangi bir sebepten, meselâ kendisine yüz vermemesinden dolayı hınç besleyen kadın — sırf intikam ve tezil kasdiyle — o erkeğin yolunu keser ve suratına boyalı tabancayı sıkar, sonra da yalan yere «Bana sarkıntılık etti» derse ne olacak? Bu oyun, bir kadını âlet ederek veya vasıta diye kullanarak erkek tarafından da erkek hasmına oynanabilir. Hülâsa hangi bakımdan mütalâa edilse kadının eline öyle, tezil edici bir silâh verilemez. Kendiliğinden alır, kullanırsa cezasına katlanır.

Re. - Ha.

7 Eylül 1955 — Çarşamba

SİYASÎ İKTİSADÎ MÜSTAKİL

Yıl 6 — Sayı 2083 — 15 Krş.

Spor

(7 nci sahifede)

YENİ İSTANBUL

Beyoğlu - Müeyyit Caddesi 6 - 8, Telefon 44756 - 44757 Santral

Tesis eden : Habib Edib - TÖREHAN

Posta Kutusu : 447 - İstanbul, Telgraf Adresi : Hello, İstanbul

Amerikanın Penceresi :

NEW-YORK

Kurucumuz Habib Edib-Törehan'ın seri yazılarından Sekizincisi Cuma günü.

Atatürk'ün doğduğu eve yapılan iğrenç tecavüzden sonra

İstanbul ve İzmir'deki hadiseler üzerine örfî idare ilan edildi

Taksim Meydanında saat 18 de toplanan gruplar kısa zamanda şehrin muhtelif bölgelerine dağılarak bir çok dükkânı tahrip ettiler ve kiliseleri ateşe verdiler, şehre tank ve askerî birlikler sevkedili

Kıbrıs Dâvasında İngiliz Formülleri

M. NERMİ

MİLLETLER arasında, yıllardan beri hüküm süren çok düşündürücü politika ahenksizliğinin başlıca sebebi nedir bilir misiniz? Büyük dâvaları, tıpkı matematikte olduğu gibi, bellibaşlı diplomasi formüllerine vurarak çözmek isteyişimiz! Bu tehlikeli hatanın nerden geldiğini sezmek kolaydır. İlk önce, matematiğin konusu ne kadar başka ise metodu da o kadar başkadır. Halbuki: politika olaylarında matematikten çok ayrı bir karakter vardır. Başlangıç noktalarımız aksak olduktan sonra, vereceğimiz hükümlerin de, tamamiyle aksak olması lâzımdır. Eski çağlardan kalma politika formülleriyle hiçbir dâva çözülemez. Boyuna gelişen hayatın yarattığı durumları başka gerçekliklere göre ayarlanmış formüllerle elbette kavrayamayız.

Birleşmiş Milletler, sırf formüller yüzünden bir türlü verimli çalışamıyor. Atlantik Paktı da gene aynı aksaklıklar yüzünden, en ciddî konularda ahenkli ve yaratıcı bir görüş birliğine erişemiyor. Balkan memleketleri aynı güçlükler içindedir. Kıbrıs dâvasını gözden geçirmek fikriyle toplanan Londra *Konferansı da, işin içinden sıyrılmak için, formül* aramaktadır! Memleketimizin dış-politikası bir yandan Türkiye - Yunanistan, öte yandan da Türkiye - Yugoslavya - Yunanistan andlaşmaları ile ilgili gelişmeleri çok iyi kavramış ve daha gerçekçi bir yol seçerek formüller yerine, milletlerarası durumdan doğan gereklikleri ön plâna almasını bilmiştir. Biz, bu bakımdan, doğru bir yol tutmuş olduğumuzu söylemek isteriz.

Cumhuriyet Devleti'nin kuruluşundan beri yarattığımız pakt yığınından çok büyük bir kısmı en ufak bir yemiş bile verememiştir. Zaten formüllerden değil, asıl gerçekliklerle iş gören politikadan yemiş beklenebilir. Adnan Menderes, Liman Lokantası'nda yaptığı iradeli açıklama ile artık yepyeni bir politika yolunda yürümeye karar verdiğimizi belirtmiştir. Bu kararın, parti görüşleri ne olursa olsun, bütün vatandaşlarca yürekten benimsenmiş olması elbette sebepsiz değildir. Türk Milleti formül politikasından bezmiştir artık. Yola koyulmadan önce, delegelerimizin böyle kesin bir açıklama ile desteklenmiş olması, yakın tarihimizde, eşine rastlanmayan bir şeydir.

Adnan Menderes'in açıklaması, Fatin R. Zorlu'nun Londra Konferansı'ndaki rolünü önemli ölçülerde kolaylaştırmıştır. Biz, dâvamızı, hiçbir fedakârlık yapmaksızın Londra'da savunurken, İngiltere hükûmeti, eski alışkanlığına bağlı kalarak, gene formül politikasına baş vurmaktan kendini alamamaktadır. Kıbrıs dâvasında, tek bir irade imiş gibi, birleşen Türk gönülleri, bize karşı yöneltilmek istenen *formül politikasını, tam bir kırgınlıkla karşılarsa,* İngiltere'nin hayret etmemesi lâzımdır. Biz, Londra'ya en yüksek vatan menfaatlerimizin pazarlığını yapmak için gitmemişizdir.

İngiltere, Adnan Menderes'in açıklamasında dile gelen politika hakikatleri yokmuş gibi davranmaya ve ülke güvenliğimizi tam mânasiyle tehlikeye düşüren formüllerle bizi oyalamaya kalkışıyor. Türkler yalnız kendi tarihlerine karşı sorumludurlar. Hiç bir suretle yanaşamayacağımız ve yüksek sorumluluğumuzla uzlaştıramayacağımız formüllerin bize teklif edilmesi, her şeyden önce, dostluğa büsbütün aykırıdır. Bize öyle geliyor ki: İngiltere, Türkiye'yi henüz anlayamamakta ve Türk gönüllerinde yaşayan iman ve irade kudretini çok küçümsemektedir.

İngiltere, ne olur, ne olmaz diye, bir zamanlar Türk topraklarına saldırttığı Yunanistanı kendi tarafına çekmek için, iki teklif yapmayı düşünmüştür, bizim ülke güvenliğimizi doğrudan doğruya tehlikeye düşüren iki teklif! 1) Kıbrıs'a, şimdiki durumu değiştirerek, özel bir idare vermek (self government)! 2) Kıbrıs'ı üç devlet arasında, savunma bakımından, askerî bir condominium haline getirmek! Başka bir sözle, Türkler de, bir miktar asker çıkaracaklardır, Yunanlılar da.. Her iki teklif de, Kıbrıs'ın Yunanistan'a eklenmesini kolaylaştıran iki yol sayılmalıdır. Özel idare biraz genişledi mi, arkasından gelecek şey bellidir. Adaya asker çıkarıldı mı, Yunanlılar, hıristiyanları, rahat rahat mitralyözle, topla, her şeyle silâhlandırabilirler. Tarihte sayısız örnekleri vardır bunun.. Truvaya sokulan bir tahta atın bile neler yapmış olduğunu Homer'in hikâyelerinden öğrenmişizdir. *Bu çeşit tekliflere,* çok acı bir kırgınlıkla gülümserken İngiltere'ye bir kere daha hatırlatmak isteriz: Yunanistan'ı Mustafa Sagir gibi kullanmanın tehlikeleri çok büyüktür. Kıbrıs bir Türk dâvasıdır.

Ellerinde Türk Bayrakları ve "Kıbrıs Türktür" levhaları bulunan nümayişçiler Beyoğlundaki dükkânların önünde.

Bir papaza devlet muamelesi eden Yunan hükûmetinin devamlı tahrikleri ve Selânikteki müessif tecavüz, dün şehrimizde ve İzmirde halkı galeyana getirmiştir.

Dün gece 19.00 da Taksimde Atatürk'ün Anıtı etrafında toplanan binlerce genç, Selânikde Atatürk'ün doğduğu eve yapılan tecavüzü protesto ettiği sırada bazı Rumların tahriki üzerine önceden kısmî bir mahiyet arzeden sessiz miting, bütün şehre yayılmıştır.

Saat 19.40 da gittikçe büyüyen, *Taksimden, Beyazıta,* Unkapanına, Beşiktaşa, Ortaköye, Arnavutköyüne, Yeniköye, Kadıköyüne, Samatyaya intikal eden harekât, neticede umumileşmiştir. Mevcut polis kuvvetleri ve jandarma kıtalariyle önüne geçilemiyeceği anlaşılan nümayişler, şehirde muazzam bir tahribat yapmış, yüzlerce kişilik gruplar rastladıkları Rum mağaza ve dükkânlarını paramparça etmişlerdir. Saat 23.30 a kadar süren ve hir türlü önlenemiyen mitingler esnasında, gerek itfaiye, gerek polis ve jandarma, Galatasarayda bulunan Yunan Konsoloshanesiyle, Fener Patrikhanesini muhafazaya çalışmışlardır.

Saat 23.30 da civardan gelen askerî birlikler ve tankların yardımı ile mitingin ancak önü alınabilmiştir. Dün cereyan eden büyük galeyan sonunda bazı büyük binalar, mektepler ve kiliseler tahrip edilmiş, yakılmıştır. Milyonlarca liralık eşya ve mal ziyan olmuş, Unkapanındaki Aya Triyada kilisesi, Zapyon Kız Lisesi ateşe verilmiş, Köprüler polis kuvvetleri tarafından kapatılmıştır.

Örfî İdare ilânını takiben şehre askerî kuvvetler hâkim olmuşlardır.

Bir dükkânın kepengine bayrak asılırken.

Selânikte Atatürk'ün doğduğu eve yapılan çok iğrenç tecavüz

Selânik'teki Konsoloshanemizle Atatürkün doğduğu eve bombalar atıldı, her iki binada da camlar kırıldı

Selânik 6 (THB) — Resmen açıklandığına göre, dün gece yarısını 15 dakika geçe meçhul şahıslar tarafından Selânikteki Türk Konsoloshanesi ve Atatürk'ün müze halindeki evi iş bombaları ile tecavüze uğramıştır.

Verilen malûmata nazaran, her iki binada da 17 pencerenin çerçevesi ve camları kırılmış olup, insanca kayıp yoktur.

Diğer taraftan bugün bir tebliğ neşreden İçişleri Vekili Nikolicas, Selânikteki tecavüz hâdisesinin failleri Yunanlı olmadığını kat'iyetle ifade etmişlerdir.

Nikolicas, polisin gerekli tedbirleri aldığını söyliyerek Türk Konsoloshanesi binasının kordon altına alınmış olduğunu da ilâve etmiştir. 4 kişi yakalanmışsa da sonra bunlar serbest bırakılmıştır.

İzmirde de müessif hâdiseler oldu :

Nümayişçiler Yunan Konsolosluğunu yaktılar

Halk Fuardaki Yunan Bayrağını ve paviyonunu da ateşe verdi

(Tafsilâtı haberimiz 3 üncü sahifemizdedir)

Bir otomobile takılıp sürüklenen bir radyo makinesi.

Akşam Ankaraya hareket eden

BAYAR VE MENDERES İZMİT'TEN DÖNDÜLER

(Haberimizi 3 üncü sahifede bulacaksınız)

***

Konferans bugün dağılıyor

İngiltere Self - Government teklifini tekrarladı

Londra 6 (THB) — Üçlü Kıbrıs Konferansının bu sabah 2.5 saat devam eden toplantısında Mac Millan, İngilterenin görüşlerini ve yeni teklifini izah etmiştir. Mac Millan istikbalde Kıbrısın kendi kendini idaresi maksadı ile liberal tedbirler alınacağını, Türk ekalliyetine de böyle bir idarede geniş teminat verileceğini söylemiştir.

Türk ve Yunan heyetleri, İngiliz teklifini bu gece inceliyecekler ve cevaplarını yarın bildireceklerdir. Her iki heyet üyeleri de hükûmetleriyle temaslarda bulunmak için Londradan ayrılmak istediklerinden konferansın yarın akşam veya çarşamba sabahı dağılması beklenmektedir.

Zorlu - Eden görüşmesi

Londra 6 (A.A) — Sir Anthony Eden'in vaki dâveti üzerine vukua gelen Eden - Zorlu görüşmesini müteakip, kendisine sorulan suale cevaben: Devlet Vekili, Hariciye Vekâleti Vekili Fatin Rüştü Zorlu, Sir Anthony Eden'le vaki görüşmesinden pek memnun olduğunu ve İngiltere Başvekiline de Türkiyenin Kıbrıs meselesi üzerindeki görüşünü açıklamak imkânını bulduğunu bildirmiştir. Fatin Rüştü Zorlu, İngilterenin Kıbrıs üzerindeki haklarından feragat ettiği mânasını tasavvur edebilecek, Yunanistan lehine herhangi bir tevcihte bulunmasını Türkiyenin kat'iyen kabul edemiyeceğini, hem İngiltere Başvekiline, ve hem de Hariciye Vekiline bildirmiş ve Adanın bırakılması mevzubahis ise, Türkiyeye bırakılması lüzumunu belirtmiştir.

YUNANİSTAN'A SERT BİR NOTA VERECEGİZ

Selânikteki iğrenç tecavüzü protesto ediyor

Ankara, 6 (Hususî muhabirimizden) — Selânikte Atatürkün doğduğu ev ile Türk Konsolosluğu binası arasına bomba konarak Türk emlâkinin hasara uğraması haberi şehrimizde üzüntü ve teessürle karşılanmıştır. Kıbrıs meselesinin Türkiye, İngiltere ve Yunan devlet adamları tarafından Londrada görüşülmekte olduğu bir sırada böyle nahoş ve can sıkıcı hareketlere tesadüf olunması memleketler arasındaki komşuluk ve dostluk hukukuna aykırı bir hareket olarak telâkki edilmektedir.

Alâkalılardan öğrendiğimize göre hükûmetimiz bu hareketleri protesto etmek maksadı ile Yunanistana bir nota verecektir.

Başbakanlığın yayınladığı Resmi Tebliğ

Örfî İdare kararının alınma sebepleri Başvekâletçe yayınlanan bir tebliğde izah edildi

İstanbul, 6 (A.A.) — Başvekâletten bildirilmiştir:

İstanbul ve İzmir'de Kıbrıs meselesini ve Selânik'te Atatürkün doğduğu ev ve konsoloshanemize karşı vukubulan tecavüzü vesile ittihaz ederek vatandaşları birbirine tahrik ve memleketin yüksek menfaatlerine aykırı olarak hükûmet kuvvetlerinin tebliğine karşı koymak gibi toplu hareketlerde bulunmak, yağmaya ve yangın çıkarmaya teşebbüs etmek suretiyle girişilen hareket muvacehesinde Teşkilâtı Esasiye Kanununun 86 ncı maddesine tevfikan İstanbul, ve İzmirde Örfî İdare ilân edilmiştir. Keyfiyet ehemmiyetle tebliğ ve ilân olunur.

Bir nümayişçi grupu ellerindeki sopalarla bir kuyumcu dükkânının vitrinini parçalıyor.